

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Lotte Bjergaard Jensen (lobje@ens.dk), Anne Christine Matzon (acm@ens.dk)
Fra: 1-DEP Høring (hoeringer@em.dk)
Titel: EMs høringssvar: Ministeriel høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (EM Id nr.: 214073)
E-mailtitel: EMs høringssvar: Ministeriel høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (ENS Id nr.: 2227003) (EM Id nr.: 214073)
Sendt: 30-10-2020 14:36

Til Energistyrelsen

Erhvervsministeriet har følgende bemærkninger til den fremsendte høring:

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har modtaget bekendtgørelsesudkastet i høring.

OBR har følgende vurdering af udkastets administrative konsekvenser for erhvervslivet samt bemærkninger til Energistyrelsens vurdering af principperne for agil erhvervsrettet regulering.

Administrative konsekvenser

OBR har følgende bemærkninger om de administrative konsekvenser for erhvervslivet.

OBR har i forbindelse med præhøringen af bekendtgørelsesudkastet afgivet bemærkninger til de administrative konsekvenser for erhvervslivet. Materialet i høringen giver ikke anledning til at ændre vores tidligere præhøringssvar.

OBR vurderer derfor fortsat, at bekendtgørelsesudkastet medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet under 4 mio. kr. Disse konsekvenser bliver ikke kvantificeret nærmere.

Principper for agil erhvervsrettet regulering

OBR har i forbindelse med præhøringen af bekendtgørelsesudkastet afgivet bemærkninger til Energistyrelsens vurdering af, at et eller flere af principperne for agil erhvervsrettet regulering er relevante for de konkrete ændringer i bekendtgørelsesudkastet. OBR har ingen yderligere bemærkninger hertil.

Kontaktperson vedr. ovenstående bemærkninger:

Pernille Grønvald Stentebjerg
Fuldmægtig
Tlf. direkte 3529 1713
E-post perste@erst.dk

METTE SLOTH HEDEGAARD (EM-DEP)

Direktionssekretær
Område 3

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
meshed@em.dk
Tlf. 33 92 33 50
Mobil +45 91 33 70 46

EAN 5798000026001

Erhvervsministeriet er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside [em.dk/privatlivspolitik](https://ens.dk/privatlivspolitik).

Erhvervsministeriet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du ikke er den tilsigtede modtager, bedes du straks underrette afsenderen ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, skal vi gøre klart, at enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail kan være ulovlig.

Fra: Anne Christine Matzon <acm@ens.dk>

Sendt: 2. oktober 2020 10:13

Til: Anne Christine Matzon <acm@ens.dk>

Emne: Ministeriel høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (ENS Id nr.: 2227003)

Kære ministerielle høringspart

Hermed udsendes i høring udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Høringssvar kan sendes pr. e-mail til ens@ens.dk med kopi til lobje@ens.dk og acm@ens.dk, **senest fredag den 30. oktober 2020.**

Høringssvar bedes venligst angive følgende journalnummer: 2020-10897

Se venligst vedhæftede dokumenter for yderligere oplysninger. Høringen offentliggøres på www.hoeringsportalen.dk

Med venlig hilsen / Best regards

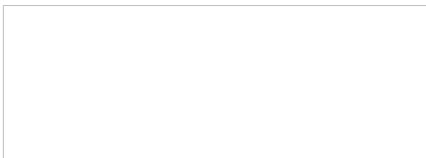
Anne Christine Matzon

Specialkonsulent / Special Advisor

Center for forsyning / Centre for Utilities and Supply

Mobil / Cell +45 33 95 56 15

E-mail acm@ens.dk

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities

Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: ens@ens.dk – lobje@ens.dk – acm@ens.dk

27. oktober 2020

Medarbejder: Pia Kvorning
E-mail: piakvo@affaldvarme.dk
J. nr.: 2020-00088

Kommentarer til høringsudgave af bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (journalnummer 2020-10897)

Energistyrelsen har udsendt en høringsudgave af bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, med høringsfrist 30. oktober 2020.

Der er i nedenstående kommenteret på områder, hvor ændringer til gældende bekendtgørelse 1792 af 27. december 2018 har betydning for AffaldVarme Aarhus.

Modernisering af aftagepligten til fjernvarme

I høringsudgaven til projektbekendtgørelsen gives forslag til, at projekter for blokvarmecentraler i fjernvarmeforsynede områder godkendt før 1. januar 2019, kan udnytte egen overskudsvarme eller producere egen varme fra vedvarende energikilder, såfremt det er samfundsøkonomisk mest fordelagtigt.

I gældende projektbekendtgørelse kan kommunalbestyrelsen kun godkende projekter for blokvarmecentraler, som er beliggende i fjernvarmeforsynede områder godkendt før 1. januar 2019, hvis blokvarmecentralen fjernvarmeforsynes.

Aftagepligten til fjernvarme i projekter med blokvarmecentraler har været med til at sikre de foretagne investeringer, idet varmegrundlaget for planlagte blokvarmecentraler efter gældende bekendtgørelse var sikret. Ledningsnet i fjernvarmeforsynede områder er planlagt og udlagt til fjernvarmeforsyning af det forventede varmebehov i det givne område.

Med nyudstedelsen af bekendtgørelsen opstår således risiko for strandede omkostninger i varmedistributionsnet. Der henstilles til, at projekter for blokvarmecentraler, som godkendes efter nyudstedelsen af bekendtgørelsen, pålægges krav om at medtage strandede omkostninger i den samfundsøkonomiske vurdering af projektet, når der sammenlignes med alternativet med fjernvarme.

Kraftvarmekravet

Det anses som positivt, at nyudstedelsen af projektbekendtgørelsen ophæver kraftvarmekravet. Det giver AffaldVarme Aarhus muligheder for at etablere varmeproducerende anlæg uden ansøgning om dispensation, såfremt det er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt end kraftvarmeproduktion.

27. oktober 2020

AffaldVarme Aarhus, ser ligesom mange andre steder, ind i en fremtid som kan være præget af decentralisering af varmeproduktionen, hvor ophævelse af kraftvarmekravet sammen med forventet reducerede elvarmeafgift, er med til at fremme omstillingen af varmeproduktionen fra brændselsbaseret til brændselsfri.

Udstrækning af de samfundsøkonomiske analyser

Af udkastet til bekendtgørelsen fremgår det, at der skal udarbejdes samfundsøkonomiske analyser af hele det sammenhængende net, hvis der skal etableres ny lokal produktion. Dette vil resultere i en stor administrativ byrde for fjernvarmeselskaberne, og i værste fald vil det bremse elektrificering af fjernvarme.

Fjernvarmenettet i Aarhus og omegn har en (sammenhængende) udstrækning fra Hornslet i nord til Odder i syd, og omfatter fire kommuner, 11 forbrugerejede værker og endelig mange forskellige varmeleverandører. Det bliver således en stor administrativ opgave, når et varmeproduktionsanlæg skal godkendes.

Øvrige bemærkninger

Det fremgår af Bilag 1, stk. 1.2, at der skal udarbejdes et projektforslag ved nedlæggelse af varmeproduktionsanlæg. AffaldVarme Aarhus vil gerne bede Energistyrelsen om at præcisere, hvorvidt dette også gør sig gældende, såfremt nedlæggelsen skyldes et påbud fra myndighedernes side.

Med venlig hilsen

Elsebeth Arendt
Fjernvarmechef
AffaldVarme Aarhus

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Att.: ens@ens.dk; lobje@ens.dk; acm@ens.dk

Kære Lotte Bjerggard Jensen og Anne C. Matzon

Høring af udkast til ændring af bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen), J.nr. 2020 - 10897

Udkast til høring af ændring i projektbekendtgørelse er foranlediget af indgået Klimaaftale for energi og industri mv. 2020 mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet.

Dansk Affaldsforening har bemærkninger til de dele af aftalen, som nu søges implementeret i forhold til projektbekendtgørelsen, og som er relevante i forhold til affaldsenergisektoren:

- Ophævelse af kraftvarmekravet
- Justering af samfundsøkonomikravet
- Aftagepligten til fjernvarme

Ophævelse af kraftvarmekravet

Dansk Affaldsforening noterer sig, at Energistyrelsen vurderer, at samproduktion af el og varme ikke længere som udgangspunkt er samfundsøkonomisk mest fordelagtigt.

Dansk Affaldsforening bemærker hertil, at der efter opdrag fra Energistyrelsen tilbage i 1990'erne blev udsendt forudsætnings skrivelser til en række af landets kommuner om at planlægge for kraftvarme, herunder affaldskraftvarme.

Det er derfor vigtigt, at de vilkår som oprindeligt blev lagt til grund for projektgodkendelserne for bl.a. affaldsvarme fortsat følges i energianlæggenes teknisk-økonomisk levetid (afskrivningsperiode). Det indebærer bl.a. den prioriterede adgang, som var forudsætning for etableringen af en række af landets affaldsenergianlæg, begrundet i bedste samfundsøkonomiske varmforsyning, fortsat oprettholdes.

Der er i affaldsenergisektoren rejst bekymring for, at der nu kan etableres en alternativ fjernvarmforsyning i udlagte decentrale kraftvarmeområder, som fjerner

29-10-2020
Side 1 af 4

J.nr. 11.1.28

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

eller reducerer mulighederne for at opretholde affaldsenergien, som grundlast i varmforsyningen. Det kan føre til flere stop af affaldsenergianlæg, bl.a. i sommerperioder, som alt andet lige fører til højere driftsomkostninger og generelt til forringede miljøforhold.

Hvis den prioriterede adgang ændres, skal omkostningerne derved afholdes efter den oprindelige aftalte omkostningsfordeling mellem affalds- og varmesiden. Dette uanset, at omkostningerne ved elproduktion måtte overstige anlæggenes samlede el-indtægter over anlæggenes teknisk-økonomiske levetid.

Dansk Affaldsforening bemærker også, at en ophævelse af kraftvarmekravet kan påvirke samhandlen af forbrændingsegnet affald på tværs af EU, idet fjernelse af kraftvarmekravet principielt indebærer, at den energieffektivitet (den såkaldte R1-faktor) som indgår ved vurderinger ved grænseoverskridende overførsler af forbrændingsegnet affald hos danske anlæg vil blive mærkbart forringet, sammenlignet med affaldskraftvarmeværker i det øvrige EU.

En ophævelse af kraftvarmekravet har også indirekte betydning for de samfundsøkonomiske omkostninger ved CO₂-fangst og -lagring, idet en integreret elproduktion (samproduktion) i dag udgør en økonomisk fordel ved design og drift af CO₂-fangstanlæg.

Justering af samfundsøkonomikravet

Dansk Affaldsforening finder det positivt, at det i ny bekendtgørelse præciseres, at der ved etablering af ny kapacitet i større fjernvarmenet skal gennemføres analyser og beregninger af konsekvenserne for hele det sammenhængende net, som nyt anlæg skal være en del af eller levere til. Det er ligeledes positivt, at der skal regnes samfundsøkonomi af idriftsættelsestidspunktet og at kommuner kan bestemme at anlæg der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel, herunder mineralsk olie og naturgas, ikke anses som relevante scenarier til brug for de samfundsøkonomiske analyser.

Dansk Affaldsforening vurderer at det i lyset af behovet for en samlet grøn omstilling i samfundet, er brug for at der gennemføres en mere helhedsorienterede, strategisk energi- og ressourceplanlægning bl.a. i forhold til de større sammenhængende fjernvarmenet. Der må gives sikkerhed for, at de samfunds- og miljømæssige interesser, der knytter til sig til at ressource- og energiidnytte affald, der ikke kan genanvendes, bliver afvejet i forhold til samlede behandlingsmuligheder, lokalt som regionalt.

Projektbekendtgørelsen burde derfor i højere grad forpligte aktører på energiområdet til at indgå i forberedende strategisk energi- og ressourceplanlægning, forud for konkret projektansøgning.

Aftagepligten til fjernvarme

Energistyrelsen taler om en modernisering af aftagepligten til fjernvarme. Dansk Affaldsforening anbefaler at Energistyrelsen omhyggeligt overvejer, hvordan VE-direktivets artikel 22 mere præcis kan implementeres i Dansk Lov, uden at det fører til uheldige, samfundsøkonomiske og miljømæssige effekter.

Dansk Affaldsforening har ovenfor anført vigtigheden af, at affaldsenergianlæg i Danmark fortsat har prioriteret adgang til de centrale fjernvarmenet. Affaldsenergianlæggene er designet til at være i kontinuerlig drift nærmest hele året rundt, hvor de i sommerperioderne typisk dækker fjernvarmens grundlast.

Dansk Affaldsforening finder et en lokal suboptimering, hvor blokvarmecentraler fritages fra aftagepligten, hvis de selv etablerer egen VE-forsyning, på sigt fører til at fjernvarmens grundlast reduceres, og at affaldsenergianlæggenes driftstimer påvirkes negativ – økonomisk såvel som miljømæssigt.

Dansk Affaldsforening antager derfor også at kommunerne ved behandling af projektansøgning om at ophæve aftagepligten for blokvarmecentraler, skal overholde kravet om fordelagtig samfundsøkonomi, når projektet samtidig iagttager konsekvenserne af ændringen i de større sammenhængende fjernvarmenet, og at projektet belyser valg af idriftsættelsestidspunkt.

Behov for juridisk afklaring / præcisering

Af høringsudkast 2. oktober 2020, Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, § 13, stk. 2, fremgår det:

For varmeproduktionsanlæg til levering af opvarmet vand eller damp til et fjernvarmenet, der ikke forsynes med naturgasbaseret kraftvarme eller varme, kan kommunalbestyrelsen dog kun godkende projekter, som anvender brændsler, hvis der anvendes et eller flere af følgende brændsler, jf. dog § 14:

- 1) *Biomasse*
- 2) *Biogas, lossepladsgas eller forgasset biomasse*
- 3) *Affald.*

Hvordan skal dette forstås? Kan kommunalbestyrelsen kun godkende projekter for varmeproduktionsanlæg, som anvender de nævnte brændsler, hvis der ikke i forvejen er forsyning fra et naturgasbaseret kraftvarmeanlæg eller naturgasbaseret varmeproduktionsanlæg?

Umiddelbart virker det besynderligt, at der ikke kan gennemføres projekter for en grøn omstilling væk fra brug af naturgas i fjernvarmen.

Afsluttende bemærkninger

Set i lyset af de indgåede politiske aftaler af 16. juni og 22. juni 2020, hvor der bl.a. opstilles mål for en grøn omstilling af affalds- og fjernvarmesektoren, vurderer Dansk Affaldsforening, at projektbekendtgørelsen i højere grad bør tilpasses, så fremtidige ændringer i varmforsyningen, som foreslås gennemført, først er afvejet i forhold til en samlet, sammenhængende, grøn omstilling. Blandt andet står affaldsenergisektoren overfor mulige projekter for etablering af CO₂-fangst, der med stor sandsynlighed vil påvirke den samlede fjernvarmeforsyning i de fjernvarmeområder, hvor projekter med fordel kan etableres.

Dansk Affaldsforening uddyber gerne indholdet af dette høringssvar for Energi-styrelsen.

Med venlig hilsen

Allan Kjersgaard

Specialkonsulent

Dansk Affaldsforening

Vester Farimagsgade 1, 5. sal
DK - 1606 København V

M: +45 72312072

E: ak@danskaffaldsforening.dk

W: danskaffaldsforening.dk

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
ens@ens.dk, acm@ens.dk, lobje@ens.dk

Den 30. oktober 2020

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Vedr.: Høring over udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

Energistyrelsen har den 2. oktober 2020 anmodet om en udtalelse vedr. udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Bekendtgørelsesudkastet, som har været behandlet i Danske Advokaters fagudvalg for energi og forsyning, giver Danske Advokater anledning til følgende bemærkninger:

1. Den samfundsøkonomiske analyse

Med udkastet til en ny bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen) vil der bl.a. ske en ændring af kraftvarmekravet, som efter den gældende projektbekendtgørelse indebærer, at nye værker i centrale områder altid skal etableres som kraftvarmeværker. Ændringen indebærer, at der fremover i alle områder, såvel de centrale som de decentrale, kan godkendes varmeproducerende anlæg uden samproduktion med el. Forudsætningen for godkendelsen er alene, at anlægget er samfundsøkonomisk fordelagtigt sammenholdt med relevante alternative scenarier.

Det fremgår af bekendtgørelsesudkastets § 18, stk. 1, nr. 10, at: *"For projektforslag, der vedrører produktionsanlæg med en varmekapacitet over 1 MW, anses kraftvarmeanlæg, herunder eksisterende kraftvarmeanlæg, for relevante scenarier."*

Energistyrelsen udtaler herom i høringsbrevet, at den samfundsøkonomiske analyse ved etablering af anlæg skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget skal være en del af eller levere til.

Et sådant krav ses ikke at fremgå af selve bekendtgørelsesudkastet. Det er desuden uklart, om kravet kun gælder projekter for produktionsanlæg over 1 MW, som er omfattet af det ændrede kraftvarmekrav, eller alle anlæg, og om der ved net skal forstås varmenet eller også elnet.

I det omfang der skal gælde noget sådant, bør kravet fremgå direkte af bekendtgørelsen, ligesom kravets indhold bør angives præcist heri. I øvrigt indeholder bekendtgørelsesudkastets § 20 de samme uklarheder, som bør præciseres.

2. Aftagepligten for blokvarmecentraler

Danske Advokater forstår, at aftagepligten for blokvarmecentraler i områder med individuel naturgas foreslås ophævet helt, jf. bekendtgørelsesudkastets § 16, og at bekendtgørelsesudkastets § 15 indeholder en ændret aftagepligt for blokvarmecentraler i fjernvarmeområder.

Energistyrelsens praksis omkring aftagepligten har været, at den indebærer, at der slet ikke må etableres supplerende varmekilder. Efter bekendtgørelsesudkastets § 15, stk. 1, vil en blokvarmecentral dog fremover kunne udnytte ”egen” overskudsvarme eller producere ”egen” varme ved anvendelse af vedvarende energikilder, herunder eldrevne varmepumper.

Det er uklart om begrebet ”egen” omfatter situationer, hvor andres overskudsvarme eller andres VE-anlæg anvendes til forsyning af blokvarmecentralen. Dvs. om aftagepligten fremover ikke vil være til hinder for, at f.eks. overskudsvarme fra en erhvervslejer i bygningen udnyttes, eller der vil kunne anvendes varmepumper på abonnement.

Det er også uklart, om den gældende praksis, at supplerende varmekilder slet ikke kan etableres uden dispensation, dvs. uden godkendelse, fortsat gælder i tilfælde, hvor der ikke er aftagepligt, eller om projekter vedrørende mindre anlæg, der ikke indebærer en væsentlig ændring (f.eks. anlæg under 0,25 MW), i sådanne tilfælde fremover vil kunne etableres uden projektgodkendelse.

Danske Advokater skal opfordre til, at retsstillingen klargøres i forbindelse med ændringen af projektbekendtgørelsen.

3. Mulighed for at se bort fra fossile scenarier

Efter bekendtgørelsesudkastets § 18, stk. 4, kan kommunen fremover bestemme, at anlæg, der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel, ikke anses for relevante scenarier til brug for de samfundsøkonomiske analyser. Efter klimaaftalen for energi og industri mv. 2020 er baggrunden for ændring af det samfundsøkonomiske krav, at reguleringen ikke er en unødvendig bremse for konverteringer af naturgasområder til fjernvarmeområder. Begrebet ”anlæg” i projektbekendtgørelsen henviser generelt til kollektive varmeforsyningsanlæg. Det bør derfor tydeliggøres, om kommunen også vil kunne bestemme, at der skal ses bort fra scenarier med individuelle naturgas- og oliefy.

Med venlig hilsen

Jeanie Sølager Bigler
Retschef
jsb@danskeadvokater.dk

Energistyrelsen
Center for Forsyning
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Att.: Lotte Bjerggaard Jensen og Anne Christine Matzon

Fremsendes per e-mail til ens@ens.dk med kopi til lobje@ens.dk og acm@ens.dk

J nr. 2020-10897

Skørping, den 30. oktober 2020

Vedr.: Høringsvar til udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

Af høringsbrevet fremgår:

"Det er vigtigt, at fjernvarmesektoren er underlagt rammevilkår, der understøtter, at husholdninger og virksomheder har adgang til grøn fjernvarme til forbrugervenlige priser. På den baggrund er partierne enige om at foretage en række ændringer af sektorens regulering."

Med den fremsendte projektbekendtgørelse får fjernvarmeselskaberne på en række områder friere rammer, fx ophævelse af brændsels-bindinger og ophævelse af det centrale kraftvarmekrav, det sker dog samtidig med, at fjernvarmen får en betydeligt større risiko ved deres projekter med de nye rammer.

Spørgsmålet er om fjernvarmeselskaber med de fremtidige rammer ønsker, at forbrugere, der ikke allerede i dag forsynes med fjernvarme skal tilbydes adgang til grøn fjernvarme til forbrugervenlige priser. Hvis fjernvarmen skal tilbyde grøn fjernvarme til forbrugervenlige priser til nye kunder, skal selskaberne foretage en række investeringer, som de ikke er garanteret et overskud af. Fjernvarmeselskaberne løber således en risiko på de eksisterende kunders vegne. Det er især ændringen af tilslutningspligten, fremtidig yderligere sænkelse af elvarmeafgiften, fjernvarmens forsyningspligt, og at det allerede nu er muligt at få tilskud til at udskifte sit eksisterende fyr med en individuel varmepumpe, der gør at fjernvarmens risiko ved udvidelser bliver store.

Grethe Hjortbak

M: +45 2337 6013
E: gfh@planenergi.dk

Niels From

M: +45 2064 6084
E: nf@planenergi.dk

Anders M. Odgaard

M: +45 2094 3525
E: amo@planenergi.dk

NORDJYLLAND

Jyllandsgade 1
9520 Skørping

MIDTJYLLAND

Vestergade 48 H, 3. sal
8000 Aarhus C

SJÆLLAND

A.C. Meyers Vænge 15
2450 København SV

Tlf. +45 9682 0400
Fax +45 9839 2498

www.planenergi.dk
planenergi@planenergi.dk

CVR: 7403 8212

De foreslåede rammer giver fjernvarmen nogle friheder, men der følger en række risici med som betyder, at det må forventes, at en lang række husholdninger og virksomheder ikke får adgang til grøn fjernvarme til forbrugervenlige priser, da fjernvarmeselskaberne vil vurdere at risikoen er for høj.

Det må forventes, at lang række fjernvarmeværker vil fremsende projektforslag i starten af januar, det er derfor uheldigt, hvis der ikke foreligger en ny vejledning til bekendtgørelsen inden årsskiftet. På webinar den 9. oktober 2020 fremgik det, at en lang række usikkerheder/fortolkninger vil blive nærmere beskrevet i vejledningen. Hvis vejledningen således ikke er udgivet ved årsskiftet, vil der være en lang række af fortolkningsmuligheder, som vil være op til kommunalbestyrelserne at afgøre. Alternativt vil sagsbehandlingen bliver langtrukket, hvis kommunerne vælger at vente med at behandle projektforslaget, til efter vejledningen er udkommet, og fjernvarmeværket risikerer dermed at skulle genfremsende projektforslaget. Her er det vigtigt at huske på, at jo længere tid der går, inden fjernvarmeselskabet kan sælge fjernvarme i et område, jo større bliver risikoen for fjernvarmeselskabet, da antallet af boliger i et naturgasområde, der har skiftet varmforsyning til fx individuelle varmepumper, hele tiden øges i takt med at naturgasfyrene skal udskiftes.

Kraftvarmekravet

Af høringsudkastet fremgår:

"§ 10. Kommunalbestyrelsen kan kun godkende projekter for varmeproduktionsanlæg, som ikke er spids- og reservelast, med en varmekapacitet over 1 MW, hvis de samfundsøkonomiske analyser, jf. §18, stk. 1, nr. 9 og 10, for projektforslaget viser, at et kraftvarmeanlæg ikke er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt."

I de store sammenhængende net kan det være svært at sammenligne især overskudsvarme projekter med kraftvarme, når der samtidig er en politisk holdning til at overskudsvarmen skal udnyttes, og at fjernvarmen skal elektrificeres. Elektrificeringen af fjernvarmen vil blandt andet ske ved udnyttelse af overskudsvarme, som rent størrelsesmæssigt er et mindre projekt, end levetidsforlængelse eller opførsel af nye biomassebaserede kraftvarmeanlæg. Det kan således være vanskeligt at opstille relevante scenarier for overskudsvarmeprojekter, da de enkelte projekter ikke indgår i de store varmeplaner for de sammenhængende net, men sker på foranledning af virksomheder. Det bør derfor overvejes om overskudsvarmeprojekter skal undtages kravet om sammenligning med kraftvarme, men blot sammenlignes med relevante scenarier.

Idriftsættelsestidspunkt

I høringsudkastet står der:

"§18. (...)

9) Energi- og miljømæssige vurderinger samt samfunds- og selskabsøkonomiske vurderinger. Vurderingerne skal indeholde en følsomhedsanalyse af den samfundsøkonomiske værdi af tidspunktet for idriftsættelse."

Den nuværende formulering vil medføre at ovenstående omfatter alle projektforslag, store som små. Det er uklart, om det omfatter alle de undersøgte alternativer i projektforslaget. Formålet må være at vurdere, om der kan opnås en endnu bedre samfundsøkonomi ved at vente med at realisere projektet. Dette kan medføre, at der risiko for at den grønne omstilling forhales, da der er risiko for, at fjernvarmeselskaber vil komme til at vente på et projekt,

som måske så aldrig bliver realiseret fordi rammevilkårene eller beregningsforudsætningerne ændres inden da, eller fordi der er lavet andre projekter i mellemtiden.

Der opfordres derfor at ovenstående ændres til: "Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at vurderingerne skal indeholde en følsomhedsanalyse af den samfundsøkonomiske værdi af tidspunktet for idriftsættelse."

Fossile referencer

Af høringsudkastet fremgår:

"§ 18. Stk. 4. Kommunen kan på baggrund af projektforslagernes forskellige karakter og baggrund bestemme, at oplysninger om et eller flere forhold nævnt i stk. 1, nr. 1-8 og nr. 9, 1. pkt., dog ikke den samfundsøkonomiske vurdering, ikke skal foreligge, hvis oplysningerne skønnes at være af uvæsentlig karakter for projektforslaget, ligesom kommunen kan kræve yderligere oplysninger. Kommunen kan bestemme, at anlæg, der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel, herunder mineralsk olie og naturgas, ikke anses som relevante scenarier til brug for de samfundsøkonomiske analyser, jf. stk. 1, nr. 9 og 10."

Det er uklart om der kan fravælges anlæg, der anvender fossile brændsler i hele beregningsperioden, eller det blot kan bestemmes, at der ikke må investeres i nye anlæg baseret på fossile brændsler.

Tre steder i paragraffen bør ordet kommunen ændres til kommunalbestyrelsen.

Sammenhængende net

I høringsbrevet står:

"Energistyrelsen er i arbejdet med ændringen af kraftvarmekravet blevet opmærksom på, at der er usikkerhed om, hvordan samfundsøkonomien skal beregnes for bl.a. ny kapacitet i et større net. Det præciseres derfor med den nye bekendtgørelse, at den samfundsøkonomiske analyse og beregningerne bag skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget skal være en del af eller levere til. Det betyder bl.a., at det ikke er tilstrækkeligt at regne samfundsøkonomi for de nye anlæg, men at de samfundsøkonomiske konsekvenser for fx øvrige produktionsanlæg i nettet ligeledes skal afdækkes."

Dette udmønter sig ikke ved ændringer i forslaget til projektbekendtgørelsen. Der opfordres til at der i bekendtgørelsen klart fremgår, om et sammenhængende net udgøres af et net, hvor der laves en lastfordeles mellem anlæg eller hvor der fysisk er en sammenhæng, og dermed mulighed for at påvirke produktionsanlæggene. Det bør ligeledes præciseres, hvorledes det sammenhængende net skal forstås i forbindelse med udvidelse af fjernvarme til nye områder og konverteringsområder.

At der skal regnes på hele sammenhængende net vurderes at give mere retvisende samfundsøkonomiske vurderinger at træffe afgørelser på. Der er dog uklart, hvordan dette skal omsættes til praksis for de store sammenhængende net, især i Hovedstadsområdet, hvor der ikke er én aktør, der driver hele det sammenhængende net. Hvem er ansvarlig for at stille data til rådighed for beregningerne og i hvilken form? Er forsyningsvirksomhederne ansvarlige for at stille værksdata til rådighed eller er forsyningsvirksomhederne ansvarlige for at levere produktionsfordelinger mellem anlæggene, og i så fald hvem skal afholde

omkostninger til produktionssimuleringerne. Her skal bemærkes at kapacitetsbegrænsninger i nettet gør, at generiske data ikke giver et korrekt billede af ændringer.

Det samme spørgsmål gør sig gældende med hensyn til netberegninger, dog er der her en lang række af sammenhængende net, hvor det kan blive aktuelt.

I den gældende projektbekendtgørelse (BEK nr. 1792 af 27/12/2018) står der følgende, som er slettet i høringsudkastet:

"§ 9. Stk. 4. Naturgasdistributionsselskabet og varmedistributionsvirksomheden skal give hinanden de nødvendige oplysninger for beregning og betaling af kompensation."

Bekendtgørelsen bør således præcisere hvilke forpligtigelser fjernvarmeværkerne har, og især bør det sikres at fjernvarmeværkerne ikke får uforholdsmæssigt store udgifter forbundet med beregninger i de sammenhængende net, hvis projektet ikke er initieret af fjernvarmeselskaberne.

Aftagepligt

Af høringsbrevet fremgår følgende:

"Nyudstedelsen af bekendtgørelsen, herunder reglerne om aftagepligt til fjernvarmen betyder, at kommunalbestyrelsen fremover kan godkende projekter for blokvarmecentraler beliggende i fjernvarmeforsynede områder, hvis blokvarmecentralen udnytter egen overskudsvarme eller producerer egen varme ved anvendelse af vedvarende energikilder, herunder eldrevne varmepumper, hvis det er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt end forsyning med fjernvarme. Endvidere kan kommunalbestyrelsen beslutte, at aftagepligten ikke finder anvendelse for blokvarmecentraler i et konkret fjernvarmenet, hvis der er enighed med den eller de kollektive varmeforsyningsanlæg i nettet"

Af høringsudkastet fremgår det:

"§ 8. En varmedistributionsvirksomheds eller naturgasdistributionsselskabs ret til at forsyne et område som følge af godkendelse af et projekt for naturgasdistributionsnet eller fjernvarmedistributionsnet medfører forsyningspligt over for de ejendomme, der er beliggende i området, fra tidspunktet for kommunalbestyrelsens godkendelse, jf. dog stk. 2."

og

"§ 15. Ved projekter for blokvarmecentraler, der er beliggende i et fjernvarmeforsynet område, kan kommunalbestyrelsen kun godkende projektet, hvis blokvarmecentralen forsynes med fjernvarme. Kommunalbestyrelsen kan dog godkende, at en blokvarmecentral udnytter egen overskudsvarme eller producerer egen varme ved anvendelse af vedvarende energikilder, herunder eldrevne varmepumper, hvis det samfundsøkonomisk er mere fordelagtigt end forsyning med fjernvarme."

Normal praksis er, at fjernvarmeselskabet udarbejder projektforslag ved udnyttelse af overskudsvarme i deres net. Da der i § 15, stk. 1 er tale om, at overskudsvarmen eller VE-produktion kun udnyttes i blokvarmecentralen, må det tolkes således, at blokvarmecentralen er ansvarlig for projektforslaget for det sammenhængende net.

Ved udnyttelse af egen overskudsvarme, må således forstås, at der skal regnes på hele det sammenhængende net. Det er igen uklart, hvem som er ansvarlig for at stille data til

rådighed og afholde eventuelle udgifter forbundet hermed. Hvis en blokvarmeaftager helt eller delvist stopper sit aftag, betyder det ofte markante ændringer i netomkostningerne fx store varmetab om sommeren eller sparede omkostninger til kapacitetsudvidelser.

Det er ligeledes uklart om ovenstående kun gælder, hvis blokvarmecentralen helt stopper sit aftag af fjernvarme, eller om der kan være tale om et delvist aftag. Hvis der kan være tale om et delvist aftag af fjernvarme, kan forsyningspligten så via varmekøbskontrakten begrænses således, at fjernvarmeselskabet ikke er forpligtiget til at have kapacitet stående til fuld forsyning af blokvarmecentraler med egen forsyning eller er forsyningspligten begrænset i forhold til den fjernvarmeeffekt, der indgår i projektforslaget? Det bør præciseres i § 8, at der kan være tale om en begrænset forsyningspligt for kunder med egen varmeproduktion.

Det fremgår ligeledes høringsudkastet at:

"§ 15. Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at blokvarmecentraler i et nærmere afgrænset fjernvarmeforsynet område ikke behøver at blive forsynet med fjernvarme, hvis alle kollektive varmforsyningsanlæg i området er enige i beslutningen."

Det er uklart om Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning uden et projektforslag, og uden at det er mere samfundsøkonomisk fordelagtigt end fjernvarme. Ovenstående tolkes således, at fjernvarmeselskabet i praksis har veto således, at fjernvarmen ikke risikerer at blive udhulet. Ovenstående giver ligeledes mulighed for, at områder, der ønsker at afprøve nye varmforsyningsformer, og hvor fjernvarmen står over for investeringer for at kunne opretholde forsyningspligten, kan finde den bedste løsning. § 15 Stk. 2 må ligeledes forstås således, at fjernvarmens forsyningspligt bortfalder, dette bør præciseres.

Høring af projektforslag

Med udkastet til den nye bekendtgørelse ønskes en bredere høring end hidtil. Af høringsudkastet fremgår:

"§ 20. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt underrette berørte forsyningssselskaber, kommuner og andre parter, der kan have økonomisk eller anden individuel interesse i projektet, herunder virksomheder med særlige muligheder for at foretage varmeproduktion, samt grundejere, der skal afgive areal eller pålægges servitut, om projektforslaget med henblik på, at eventuelle bemærkninger til projektforslaget kan fremsendes til kommunalbestyrelsen inden for 4 uger. Ved berørte, jf. 1. pkt., forstås som minimum berørte i det sammenhængende net. Ved ændring af områdeafgrænsningen i forhold til det hidtidige plangrundlag, skal de berørte forsyningssselskaber m.v. inddrages. Kommunalbestyrelsen kan tilsvarende underrette andre, f.eks. virksomheder og skatteforvaltningen."

Det betyder at fremover skal "andre parter, der kan have økonomisk eller anden individuel interesse i projektet, herunder virksomheder med særlige muligheder for at foretage varmeproduktion" også have projektforslaget i høring. Ligeledes er det præciseret, at berørte parter i det sammenhængende net, som minimum skal have det i høring.

Berørte parter i sammenhængende net får ofte allerede projektforslag i høring, der har dog ofte været foretaget en vurdering om projektforslaget havde interesse/relevans for alle parter i det sammenhængende net. Hvis ovenstående ikke betyder, at hvis der konverteres et mindre naturgasområde skal alle de øvrige varmeproducenter og distributionsselskaber høres, bør det præciseres. I Hovedstadsområdet vil det betyde, at fjernvarmeverker fra

Helsingør til Køge skal høres. Det giver god mening, at alle parter i sammenhængende net høres, men det kan blive meget omfattende i fx Hovedstadsområdet, men også andre store sammenhængende net. Det anbefales derfor, at der gives mulighed for at der kan annonceres på høringsportaler for de sammenhængende net.

Med hensyn til høring af "andre parter, der kan have økonomisk eller anden individuel interesse i projektet, herunder virksomheder med særlige muligheder for at foretage varmeproduktion" forstås det som fx andre varmeproducenter fx geotermi-aktører, sælgere af individuelle varmepumper, Energitjenesteleverandører, der forhandler ordninger med individuelle varmepumper, mulige overskudsvarmeleverandører, elnetselskabet og Energinet.dk. Gruppen må betegnes som meget bred og meget svær at få overblikket over. Hvorledes kan kommunalbestyrelsen sikre sig at alle relevante parter bliver hørt? Forhandlere af individuelle varmepumper kan have en interesse i at trække tiden således at fjernvarmeforsyningen til et område forsinkes, og flere derved skifter til individuelle varmepumper i takt med at deres naturgasfyld skal udskiftes, hvilket i sidste ende kan føre til at grundlaget for fjernvarme udhules. Fjernvarmeværkerne bør via projektbekendtgørelsen være sikret mod at høringsprocessen kan forhale projektet.

I høringsudkastet står der:

"§ 23. Kommunalbestyrelsen skal skriftligt underrette projektansøgeren, berørte forsyningsselskaber, herunder naturgasdistributionsselskaber, kommuner og andre parter, der kan have økonomisk eller anden individuel interesse i projektet, herunder virksomheder med særlige muligheder for at foretage varmeproduktion, samt grundejere, der skal afgive areal eller pålægges servitut, om afgørelsen med oplysning om klageadgang og klagefrist. Ved berørte, jf. 1. pkt., forstås som minimum berørte i det sammenhængende net."

Det virker underligt, at der står "herunder naturgasdistributionsselskaber", når de ikke er fremhævet i §20.

Brændsler

Af høringsudkastet fremgår:

"§ 13. Ved projekter for etablering af nye varmeproduktionsanlæg eller udvidelse af eksisterende varmeproduktionsanlæg til levering af opvarmet vand eller damp til et fjernvarmenet kan kommunalbestyrelsen godkende alle energiformer, jf. dog stk. 2 og § 11.

Etablering af en transmissionsledning til et eksisterende produktionsanlæg betragtes ikke som etablering af et nyt varmeproduktionsanlæg, hvis det eksisterende produktionsanlægs kapacitet ikke udvides.

Stk. 2. For varmeproduktionsanlæg til levering af opvarmet vand eller damp til et fjernvarmenet, der ikke forsynes med naturgasbaseret kraftvarme eller varme, kan kommunalbestyrelsen dog kun godkende projekter, som anvender brændsler, hvis der anvendes et eller flere af følgende brændsler, jf. dog § 14:

- 1) Biomasse.
- 2) Biogas, lossepladsgas og anden forgasset biomasse.
- 3) Affald."

Der opfordres til, at det af bekendtgørelsen, eller vejledningen til denne fremgår, at el ikke betragtes som brændsel, således det ikke kun fremgår af en tidligere vejledning.

I høringsudkastet står der:

"§17. Stk. 2. Ved etablering af blokvarmecentraler med en varmekapacitet over 1 MW kan kommunalbestyrelsen som led i projektbehandlingen kræve, at mulighederne for anvendelse af bio-brændsel bliver belyst."

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen ligeledes får mulighed for at kræve, at mulighederne for anvendelse af el-drevne varmepumper bliver belyst.

Generelle bemærkninger

PlanEnergi har følgende generelle bemærkninger til høringsudkastet:

- Det er uklart, hvem der har ansvar for at levere hvilke data, og hvem der skal betale for at data udarbejdes/beregnes, det gælder fx:
  - Forstærkning af elnettet ved individuelle varmepumper som reference
  - Udnyttelse af egen overskudsvarme eller VE
  - Beregninger i sammenhængende net
- Det er uklart, hvorledes det kan sikres, at alle relevante parter er hørt, således høringsparten ikke skal gå om. Dette kan blive en uoverskuelig opgave for kommunalbestyrelserne. Der opfordres derfor til, at der oprettes portaler til høringer, hvor det er høringsparten, der har pligt til at tilmelde sig – eller en lignende løsning såfremt dette er foreneligt med forvaltningsloven. Alternativt kan der oprettes lister over "andre parter, der kan have økonomisk eller anden individuel interesse i projektet, herunder virksomheder med særlige muligheder for at foretage varmeproduktion" således, at kommunalbestyrelsen er sikre på, at alle relevante parter er hørt, hvis interesserne på listen er hørt.

Med venlig hilsen

Anders M. Odgaard, Niels From og Grethe Hjortbak

For PlanEnergi

Dato:

29.10.2020

Ref:

Journalnummer 2020-10897

Emne:Høringsvar: "Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg"

Gentofte Gladsaxe Fjernvarme I/S, som ejes af Gentofte Kommune og Gladsaxe Kommune, varetager opgaverne på fjernvarmeområdet for de 2 kommuner.

På vegne af Gentofte Kommune og Gladsaxe Kommune fremsendes hermed bemærkninger til 'Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg'.

Det er vurderingen i Gentofte Gladsaxe Fjernvarme (GGF), at indholdet i udkastet til den nye bekendtgørelse løser en lang række af de udfordringer, der hidtil har stået i vejen for en grøn omlægning af forsyningsformer.

Som fjernvarmeselskab ser vi således positivt på især det forhold, at der i fremtidige projektforslag ikke skal sammenlignes med opvarmning baseret på fossile brændsler. Dette vil give den grønne omstilling et godt skub i den rigtige retning.

Udgifter til el-net

Hvad angår referencescenariet mellem mulig udvidelse af fjernvarme i forhold til mulig forsyning med varmepumper i et område, ser vi dog én væsentlig og meget bekymrende udfordring. Af Energistyrelsens høringsbrev fremgår det, at der i projektbekendtgørelsen præciseres, at den samfundsøkonomiske analyse skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget leverer varme til. Dette synes ikke afspejlet i udkastet til den nye projektbekendtgørelse. Ud fra følgebrevets tekst fremgår det således at dette alene omhandler fjernvarmealternativet. Det fremgår ikke af projektbekendtgørelse eller høringsbrev at en tilsvarende vurdering af konsekvenser skal foretages for reference- og varmepumpescenariet. Det giver en markant skævvridning, da en potentiel forstærkning af el-nettet kan være meget omkostningstungt.

Vi ved at Energistyrelsen er opmærksom på dette forhold og opfordrer kraftigt til, at det belyses så hurtigt som muligt. Allerede nu er det muligt for kunder at søge tilskud til opsætning af varmepumper, individuelle varmepumpeløsninger har således fået et "forspring". Forsyning med fjernvarme er en udpræget kollektiv energi-infrastruktur; jo flere fjernvarmekunder i et givent område, desto bedre for kollektivet. Jo færre fjernvarmekunder i et område (fx som følge af opsætning af individuelle varmepumpeløsninger), desto værre for kollektivet. Grundlaget for den kollektive fjernvarme kan udhules af individuelle løsninger, der samlet set giver en ringere fordel for klimaet end en samlet kollektiv løsning.

Det haster med andre ord, at få præciseret i hvilket omfang el-nettets eventuelle udbygningsbehov skal medtages i udarbejdelsen af fremtidige projektforslag, så der opnås et gennemskueligt og fair beslutningsgrundlag for kommunalpolitikkerne.

Udbygningstakt for varmepumper

I et scenarie for omlægning til varmepumper skal der angives en takt for opsætning. I et område med nybygning vil takten være så hurtig som mulig. I et eksisterende gasområde er det mere uklart. Hidtil har det været naturligt at basere takten på, hvor hurtigt gaskedlerne i et område måtte forventes at være udtjente.

Men i det tilfælde, at et område ikke er godkendt til fjernvarme og boligejerne således er berettiget til støtte til etablering af varmepumper, må man forvente en hurtigere takt, da boligejerne ikke nødvendigvis venter på, at deres gaskedler er udtjente. Vi finder, at dette forhold bør præciseres i bekendtgørelsen; altså hvilke retningslinjer man som forsyningselskab bør følge for udbygningstakt i varmepumpescenariet.

Interessenter i det "sammenhængende net"

Af §20 fremgår det, at kommunalbestyrelsen skal underrette interessenter som berøres i det sammenhængende net. Vi kan se en række udfordringer i dette krav afhængig af fortolkningen. Tolkes kravet helt bogstaveligt, ville det for eksempelvis Gentofte Gladsaxes Fjernvarmes område være en nærmest uoverskuelig mængde af parter som ville skulle underrettes, og fordre en længere proces, således, at udarbejdelse af et projekt ville trække i langdrag, hvis selv et mindre antal af disse parter i det sammenhængende fjernvarmenet i Hovedstadsområdet skulle fremkomme med eventuelle bemærkninger til projektforslaget. Denne paragraf i bekendtgørelsen bør præciseres, så det tydeligt fremgår, at der ikke er tale om en egentlig høringsrunde men blot en underretning.

Alt i alt ser Gentofte Gladsaxe Fjernvarme bekendtgørelsesudkastet som et stort skridt i den rigtige retning, men der er behov for at foretage de justeringer, der er redegjort for i det ovenstående.

Med venlig hilsen

Direktør Frank G. Bennetsen
Gentofte Gladsaxe Fjernvarme

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Lotte Bjergaard Jensen (lobje@ens.dk), Anne Christine Matzon (acm@ens.dk)
Fra: Line Carlsen (line.carlsen@grevefjernvarme.dk (line.carlsen@grevefjernvarme.dk))
Titel: Høringssvar j.nr. 2020-10897 - Udkast til bkg. om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg
Sendt: 30-10-2020 14:40

Til Energistyrelsen

Vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (j.nr. 2020-10897)

Greve Fjernvarme har læst udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (Projektbekendtgørelsen) og tilslutter sig Dansk Fjernvarmes samt NetVarmes høringssvar, særligt bemærkninger vedr. justering af samfundsøkonomikravet samt en omfangsrig høringskreds i sammenhængende net.

Med venlig hilsen

Line Carlsen
Energichef
Greve Fjernvarme A.m.b.a.
Tlf: 6914 8230

www.grevefjernvarme.dk
CVR.: 33912773

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Mail: ens@ens.dk; lobje@ens.dk; acm@ens.dk

Taastrup, den 29. oktober 2020

J.nr. 2020-10897 - Høje Taastrup Fjernvarmes høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg

Høje Taastrup Fjernvarme har udarbejdet høringssvar til ovennævnte udkast. Vi takker for muligheden for at kommentere udkastet.

Vi hilser det velkomment, at kraftvarmekravet i de centrale områder ophæves, fordi vi er helt enige i, at fremtidens fjernvarme ikke alene skal ske som en samproduktion af el og varme. Der vil ske et skift i produktionsteknologi, idet der skal etableres flere varmeproducerende anlæg uden samproduktion med el, - men med el, - såsom varmepumper, udnyttelse af overskudsvarme, solvarme, geotermi, mv.

Disse anlæg vil på sigt erstatte store kraftvarmeværker, men hvor man tidligere udskiftede en udtjent kraftværksblok med en tilsvarende ny kraftværksblok, vil det i fremtiden være nødvendigt at etablere mange mindre varmeproduktionsanlæg i god tid, inden en kraftværksblok skrottes af hensyn til varmeforsyningsikkerheden, da det ikke er muligt at etablere fx 500 MW varmepumper samme år som en kraftværksblok på 500 MW skrottes. Dette kan betyde, at der i en årrække forinden en kraftværksblok skrottes, vil være etableret mere grundlastkapacitet i en periode – på grund af skift i produktionsteknologi.

I hovedstadsområdet er der et stort sammenhængende fjernvarmenet, der strækker sig fra Roskilde i vest til Køge i syd til Lyngby i nord. Fjernvarmesystemet forsynes fra 4 kraftvarmeværker, 3 affaldsforbrændingsanlæg og en række mindre varmeproducerende anlæg, hvoraf nogle ejes af distributionsselskaberne og nogle ejes af transmissionsselskaberne. Det er transmissionsselskaberne, der har leveringsaftalerne med de store kraftvarmeværker. Lastfordeling af de enkelte anlæg styres af Varmelast.

Høje Taastrup Fjernvarme er et ud af 17 distributionsselskaber og 14 kommuner, der har tilslutning til VEKS-transmissionssystemet, som kun er en del af det sammenhængende fjernvarmesystem i hovedstadsområdet.

Det er vores intention at udvikle fjernvarmesystemet og at sikre den grønne omstilling, hvilket vi gør i samarbejde med de øvrige distributionsselskaber på Vestegnen og VEKS, og vi har ingen intention på kort sigt om ikke at udnytte de eksisterende kraftvarmeværker, og dermed at suboptimere. VEKS har betalt for investeringerne til ombygning til biomasse på

kraftvarmeværkerne, og dermed er det en omkostning VEKS sender videre til distributionselskaberne, som de leverer varme til.

Men det er vigtigt, at vi i god tid, inden en kraftværksblok skal skrottes, også får etableret de mindre varmepumpeanlæg, der blandt andet udnytter overskudsvarme fra datacentre og industri, anlæg, der samproducerer varme og køl, og anlæg der udnytter forskellige andre energiressourcer.

Nogle anlæg vil levere varme til distributionsnettene, andre anlæg vil levere varme til transmissionsnettet, men de vil alle bidrage til den samlede forsyningssikkerhed i vores system. Nogle anlæg skal etableres, når der opstår en mulighed for dette, fx ved at der opstår en mulighed lokalt for at udnytte overskudsvarme, mens andre anlæg kan planlægges udført senere. Der er ligeledes behov for, at vi afprøver forskellige teknologier, derfor vil en del af anlæggene også have en funktion som demonstrationsprojekter.

I henhold til udkast til ny bekendtgørelse skal der for alle disse varmepumpeanlæg (over 1 MW), - heraf mange små lokale anlæg ejet af distributionsselskaberne, - beregnes samfundsøkonomi med inddragelse af konsekvenser for hele det sammenhængende net og med afdækning af konsekvenser for øvrige produktionsanlæg, herunder de eksisterende kraftvarmeanlæg.

Det er for skærpede krav at pålægge fx distributionsselskaber, der skal etablere små varmepumpeanlæg. Hvordan skal de sammenligne en lille kapacitet for denne produktion samfundsøkonomisk med en levetidsforlængelse eller udskiftning af en kraftværksblok på 500 MW? Lige nu foreligger der ikke en samlet plan for udskiftning eller levetidsforlængelse af eksisterende kraftvarmeanlæg, og hvordan skal et distributionsselskab lave denne systembetragtning for hele det sammenhængende net?

Vi har fuld forståelse for, at der skal ske en beskyttelse af de foretagne investeringer til kraftvarmeværkerne, men der skal også være en fleksibilitet til at få indfaset ny produktionsteknologi til erstatning, som er nødvendig i forbindelse med fremtidens energisystem og i henhold til klimaaftalen. Denne fleksibilitet ser vi ikke afspejlet i det foreliggende udkast til projektbekendtgørelse.

I udkastet til ny bekendtgørelse er det desuden præciseret, at kommunen fremover skal foretage en bredere høring før godkendelse af et projektforslag, - som minimum til alle berørte parter som kommuner, forsyningsselskaber og producenter i det sammenhængende net. Det vil for hovedstadsområdet betyde en høring af 70-80 parter, hvilket anses som en meget tung administrativ proces for de enkelte kommuner. I dag vurderer den enkelte kommune, hvem der er relevant høringspart. Det er typisk transmissionsselskaberne og varmeproducenterne, der er høringspart, hvilket anses for tilstrækkeligt.

Vi foreslår, at der i hovedstadsområdet laves en plan i samarbejde med interessenterne for etablering af fx 200 MW varmepumpekapacitet i de følgende 5 år til gradvis erstatning af eksisterende kraftvarmeanlæg. Det vil medføre en hurtigere omstilling af energisystemet og

opfyldelse af klimaplanens mål, i stedet for at alle små varmepumpeprojekter skal igennem en lang og administrativ tung høringsproces i de enkelte kommuner med komplicerede samfundsøkonomiske beregninger.

Med venlig hilsen

Astrid Birnbaum
Direktør

Høringssvar til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, fra NetVarme (j.nr. 2020-10897).

NetVarme skal hermed afgive høringssvar.

NetVarmes område – kraftvarmekravets ophævelse

Fremtidens fjernvarme skal ikke alene ske som en samproduktion af el og varme. Derfor er det fremtidsrettet, at kraftvarmekravet i de centrale områder ophæves, fordi vi er helt enige i, at, hvis vi skal udnytte køl/varme-produktion og opsamle spild/overskudsvarme, vil det være nødvendigt, at der sker et skift i produktionsteknologi, med anlæg uden samproduktion med el, - men med el som energikilde - såsom varmepumper mv.

Disse nye produktionsteknologier skal på sigt erstatte de store biomassefyrede kraftvarmeværker. Det kræver, at der i en overgangsfase bliver plads til de nye produktionsanlæg, i det sammenhængende net, sammen med de eksisterende produktionsanlæg. Af hensyn til forsyningssikkerheden, vil der være etableret mere grundlastkapacitet i en periode, da det ikke er muligt at etablere et skift til de nye produktionsteknologier, samtidig med at en af de store biomassefyrede kraftværksblokke skrottes.

I hovedstadsområdet er der et stort sammenhængende fjernvarmenet, der strækker sig fra Roskilde i vest til Køge i syd til Lyngby i nord. Fjernvarmesystemet forsynes fra 4 kraftvarmeværker, 3 affaldsforbrændingsanlæg og en række mindre varmeproducerende anlæg, hvoraf nogle ejes af distributionsselskaberne og nogle ejes af transmissionsselskaberne. Det er transmissionsselskaberne, der har leveringsaftalerne med de store kraftvarmeværker. Lastfordeling af de enkelte anlæg styres af Varmelast.

NetVarme er en del af 17 distributionsselskaber og 14 kommuner, der har tilslutning til VEKS-transmissionssystemet, og er en del af det sammenhængende fjernvarmesystem i hovedstadsområdet.

NetVarme har intentioner om, at sikre den grønne omstilling, hvilket vi bl.a. gør i samarbejde med VEKS, og der er stadig restværdier i de eksisterende biomassefyrede kraftvarmeværker, og dermed omkostninger der skal betales. Derfor er det vigtigt, at der tages hensyn til det, samtidig med at der investeres i nye teknologier.

NetVarmes sekretariat

ved Fors A/S

Tåstrup Møllevej 5

4300 Holbæk

Att. Kamille Brix

✉ Netvarme@fors.dk

☎ 61 67 22 66

Samfundsøkonomi (§ 10 og § 18, stk. 1, nr. 10)

I henhold til udkast til ny bekendtgørelse skal der for alle disse varmepumpeanlæg (over 1 MW), beregnes samfundsøkonomi med inddragelse af konsekvenser for hele det sammenhængende net og med afdækning af konsekvenser for øvrige produktionsanlæg, herunder de eksisterende kraftvarmeanlæg.

For distributionsselskaber i det storkøbenhavnske fjernvarmenet er det skærpede krav, når der skal etableres mindre varmepumpeanlæg, på følgende måde:

1. fordi der som systembetragtning skal tages hensyn til hele det samlede storkøbenhavnske fjernvarmenet med en meget stor geografisk udstrækning og med mange interessenter og teknologier, og
2. fordi vi ser det svært samfundsøkonomisk at sammenligne en lille kapacitet (varmepumpe) med en levetidsforlængelse eller udskiftning af en af de store biomassefyrede kraftværksblokke. Vi har selvfølgelig forståelse for at, der skal tages hensyn til de restværdier, der er i de store biomassefyrede kraftvarmeværker.

Der er derfor behov for at få en tydeligere definition af "det sammenhængende net" og at tilpasse definitionen til de særlige forhold, der gør sig gældende i vores område.

NetVarme mener, at der også skal være en samfundsøkonomisk fleksibilitet til at få indfaset ny produktionsteknologi til erstatning af de store biomassefyrede kraftvarmeanlæg. En sådan fleksibilitet ses ikke afspejlet i det foreliggende udkast til projektbekendtgørelse.

Høring (§ 20)

I udkastet til ny bekendtgørelse er det desuden præciseret, at kommunen fremover skal foretage en bredere høring før godkendelse af et projektforslag - som minimum til alle berørte parter som kommuner, forsyningsselskaber og producenter i det sammenhængende net. Det vil for hovedstadsområdet betyde en høring af 70-80 parter, hvilket anses som en meget tung administrativ proces for de enkelte kommuner. I dag vurderer den enkelte kommune, hvem der er relevant høringspart. Det er typisk transmissions-selskaberne og varmeproducenterne, der er høringspart, hvilket anses for tilstrækkeligt.

NetVarme foreslår, at bekendtgørelsen tilpasses de særlige forhold i hovedstadsområdet. Det kan være medvirkende til en hurtigere omstilling af energisystemet og opfyldelse af klimaplanens mål i vores område.

På vegne af NetVarme,
forretningsudvalget

Erik Christiansen
Direktør
Hvidovre Fjernvarme

Kaj Holm
Driftschef
Solrød Fjernvarmeværk

Steffan A. T. Madsen
Chef for Varme
Fors A/S

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Journalnummer 2020-10897

Hørings svar vedr. udkast til bekendtgørelse af projekter for kollektive varmforsynings anlæg

30. oktober 2020

Sagsnummer
2020-0835351

Dokumentnummer
2020-0835351-1

Københavns Kommune takker for muligheden for at kommentere på udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsynings anlæg.

Københavns Kommune anerkender bekendtgørelsens ambition om at modernisere fjernvarmesektoren og sikre at fjernvarmen kan spille en væsentlig rolle i den grønne omstilling.

Københavns Kommune tilslutter sig herudover HOFORs bemærkninger, i deres fremsendte høringssvar til bekendtgørelsen.

Kraftvarmekrav og Brændselsbindinger

Udkastet til den nye projekt bekendtgørelse indeholder en ophævelse af kraftvarmekravet for centrale områder, således at kraftvarme kun skal vælges, hvis det er den samfundsøkonomisk mest fordelagtige løsning.

Dette bifalder Københavns Kommune, da en ophævelse af dette krav gør det muligt at udbrede, alternativ kollektiv energiproduktion (fx store varmepumper og geotermi) til fjernvarmen uden, at der skal dispenseres fra kraftvarmekravet.

At fremme brugen af alternative, energiproduktionsformer i det storkøbenhavnske fjernvarmenet er et politisk ønske i Københavns Kommune, ligesom en ophævelse af kraftvarmekrav kan understøtte en række indsatser i Københavns klimaplan - KBH2025 Klimaplanen.

Københavns Kommune bemærker, at mindre el fra kraftvarme i og omkring København på sigt kan medføre en reduceret elforsynings sikkerhed, hvilket kan skabe en udfordring for den samlede omstilling, hvis der skal ske en fortsat elektrificering af både transport- og fjernvarmesystemet. Denne opgave påhviler det dog Energinet og Energistyrelsen at forholde sig til og håndtere.

Justering af samfundsøkonomikravet

Det fremgår i afsnittet om justering af samfundsøkonomikravet, at kommunalbestyrelsen som godkender af projektforslag på varmeområdet, kan stille krav til, at anlæg, der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel, herunder mineralisk olie og naturgas, ikke anses som relevante scenarier til brug for de samfundsøkonomiske beregninger.

Det fremstår her uklart om den nye bekendtgørelse skal forstås således, at kommunalbestyrelsen kan træffe en principbeslutning om, at der for fremtiden skal ses bort fra fossile brændsler som hovedbrændsel i

Plan, Analyse, Ressourcer og
CO2-reduktion
Klima
Njalsgade 13
Postboks 348
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

projektforslag, eller om det er en beslutning som kommunalbestyrelsen kan vælge at træffe fra projekt til projekt. Eller om begge muligheder er åbne.

I forhold til de samfundsøkonomiske beregninger er det for Københavns Kommune også uklart, om og hvordan eventuelle forstærkninger af elnettet skal indgå i beregninger for projektforslag til anlæg, der anvender el.

Modernisering af aftagepligten

Københavns Kommune hæfter sig ved ændringen af §15 om blokvarmecentraler. Københavns Kommune har i løbet af de seneste par år oplevet en stigende interesse fra både eksisterende bebyggelse og fra bygherrer for fx at udnytte overskudsvarme fra supermarkeders køleanlæg eller for etablering af vedvarende energianlæg. Størstedelen af disse projekter er udelukkende tænkt som supplerende anlæg til fjernvarmen og er ofte meget små anlæg sammenlignet med blokvarmecentralens samlede effektbehov.

Det er umiddelbart Københavns Kommunes vurdering, at hovedparten af disse projekter, selv med ovenstående ændring af reglerne for blokvarmecentraler, vil blive opgivet før det er blevet beregnet, om et sådant projekt vil kunne betale sig samfundsøkonomisk. Årsagen til dette er, at det for flere projekter er for komplekst, dyrt eller tidskrævende at få udarbejdet et projektforslag med samfundsøkonomiske beregninger.

Københavns Kommune anmoder derfor Energistyrelsen om at overveje at indskrive en bagatelgrænse for de projekter, der anvender overskudsvarme, fx fra supermarkeder, således, at overskudsvarmeprojekter på fx op til 250 kW i alt i en blokvarmecentral enten tillades uden godkendelse eller godkendes uden krav om samfundsøkonomiske beregninger. En bagatelgrænse kan eventuelt sættes som et konkret effektbehov eller procentdel af blokvarmecentralens samlede effektbehov.

Københavns Kommune antager herudover, at de blokvarmecentraler, der får godkendt projekter om at kunne udnytte overskudsvarme eller supplere med vedvarende energikilder fortsat er omfattet af tilslutnings- og forblivelsespligt til fjernvarme.

Københavns Kommune stiller sig naturligvis til rådighed for uddybning af bemærkninger i dette høringssvar.

Med Venlig Hilsen

Charlotte Korsgaard

Enhedschef

Energistyrelsen
Center for Forsyning
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

ens@ens.dk

30. oktober 2020

J.nr. 2020-10897

Hermed giver Foreningen Decentral Energi hørings svar vedrørende udkast til bekendtgørelsen om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyninger (Projektbekendtgørelsen)

Samfundsøkonomiske beregninger uden sammenligning af fossile brændsler

Foreningen ser det som meget positivt, at forudsætningen om reference til de fossile alternativer ikke længere automatisk skal fremgå af de samfundsøkonomiske beregninger ved konverteringsprojekter og etablering af nye varmeproduktionsanlæg.

Udkastet lægger dog op til, at den varmeplanmæssige myndighed dvs. de enkelte kommuner skal afgøre, om de vil se bort fra de fossile alternativer. Vi finder dette som en unødigt og uhensigtsmæssig vurdering, som i sidste ende vil gøre, at sagsbehandlingstiden for de enkelte projektforslag vil blive mere længerevarende end nødvendigt.

Foreningen Decentral Energi er bekymret for, at kommunerne kan komme i tvivl, om de skal se bort fra de fossile alternativer ved projektprojektforslag. Foreningen vil derfor indstille til, at det i projektbekendtgørelsen entydigt fremgår, at der skal ses bort fra den fossile reference, medmindre kommunen aktivt ønsker dette forhold belyst.

Ovenstående vil sikre en hurtigere og langt smidigere kommunal administration af reglerne og dermed fremskynde den grønne omstilling.

1.500 kr. regel bremser gode biomasseløsninger

Projektbekendtgørelsen indeholder for decentrale kraftvarmeverker under 500 TJ varmeleverance i dag en regel om, at der skal være en selskabsøkonomisk fordel på 1.500 kr., hvis ny kapacitet ønskes etableret på ren biomasse set i forhold til en tilsvarende løsning med varmepumper.

Denne begrænsning forsætter ind i 2021, og der er lagt op til, at den skal revideres efter 2021.

Foreningen Decentral Energi finder, at reglen efter de seneste udmeldinger om nedsættelse af el-varmeafgiften er overflødig, da store varmepumper i langt de fleste tilfælde vil være selskabernes første valg pga. selskabsøkonomien.

Reglen står derimod i vejen for øvrige cirkulære projekter, hvor afbrænding af have- og parkaffald kan udnyttes til fremstilling af varme i biomassekedler. Vi vil derfor opfordre til, at 1.500 kr. reglen afskaffes med virkning fra 1. januar 2021.

Fremtiden for projektbekendtgørelsen

Projektbekendtgørelsen blev i sin tid etableret med henblik på at udbrede anvendelsen af naturgas-sen i decentrale kraftvarmeanlæg i fjernvarmeselskaberne. Det overordnede formål var således at anvende naturgassen og samtidig sikre el-produktion til det danske samfund.

Den kommende projektbekendtgørelse betyder et endeligt farvel til ovenstående paradigme. Den nye projektbekendtgørelse bør alene understøtte et fjernvarmesystem baseret på Co2 neutrale og bæredygtige VE-løsninger. Foreningen Decentral Energi mener ikke, at projektbekendtgørelsen har et klart formål længere, og det er derfor enten tid til helt at afskaffe projektbekendtgørelsen eller at opdatere den i forhold til de fremtidige krav i et energisystem med fuld integration på tværs af sektorer.

Fremtidens samlede energisystem kræver i langt højere grad, at der bliver fokuseret på systemintegration mellem de forskellige energisektorer, herunder:

- Effektiv udnyttelse af overskudsvarme fra industrien, datacentre mv. i fjernvarmesystemer
- En tilpasset udbygning af el-systemet i forhold til det nødvendige behov
- Effektiv energilagring fra sol og vind i fjernvarmesystemer ved hjælp af store varmepumper og elkedler
- Strategisk placering af PTX anlæg, så overskudsvarme kan afsættes i fjernvarmesystemer
- Samproduktion af fjernkøling og fjernvarme.

Så fremfor en ensidig fokusering på bestemte VE-teknologier i fx projektbekendtgørelsen bør det samlede energisystem have fokus på systemintegration.

Kommunerne savner netop også redskaber til at planlægge og sikre systemintegrationen i den lokale varmeplanlægning.

Hvis der ikke er politisk vilje til at opgive projektbekendtgørelsen, vil vi anbefale, at der i højere grad bliver fokus på mulighederne for systemintegration. Dette kan ske ved, at der stilles krav om, at ansøger af energiprojekter skal have forholdt sig til mulighederne for systemintegration med øvrige energisektorer. Sidstnævnte vil give kommunerne muligheden for at sikre sig, at de enkelte lokale energiprojekter spiller ind i en større integration og helhed.

Et udvidet krav om samfundsøkonomi bør undgås, da det blot vil skabe en ensidig fokusering på bestemte løsninger fremfor mulighederne for en øget systemintegration.

Dette er bemærkningerne fra Foreningen Decentral Energi.

Vi takker for muligheden for at kommentere udkastet til bekendtgørelsen og er naturligvis til rådighed for uddybning og dialog.

Med venlig hilsen

Foreningen Decentral Energi

Niels Larsen
direktør

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Sendt pr mail til:
ens@ens.dk
lobje@ens.dk
acm@ens.dk

Journalnummer 2020-10897 - Høring om ændringer af projektbekendtgørelse

Indledning

Vi takker for modtagelse af udkast til ændringer til projektbekendtgørelsen.

Såfremt vores bemærkninger giver anledning til uddybning, vil vi meget gerne bidrage hermed enten skriftligt eller i et møde.

Kraftvarmekrav

Kraftvarmekravet har til formål at sikre, at el og varme så vidt muligt produceres i samproduktion i overensstemmelse med varmforsyningslovens formålsbestemmelse i § 1. Kravet er i dag udmøntet ved et udgangspunkt om, at investeringer i fjernvarmeproduktionsanlæg som udgangspunkt skal ske i form af kraftvarmeanlæg.

Mens kravet til kraftvarme har været et ubetinget krav i de centrale områder, har mindre fjernvarmeområder været undtaget siden 2019.

Det er målet, at Danmarks uafhængighed af fossile brændsler skal ske for de lavest mulige omkostninger for samfundet. Jo mere vedvarende energi der produceres, des flere timer, kan der være ”overskydende” produktion af el. Udfordringerne vil være stigende. Derfor er det væsentligt, at fleksibiliteten i elsystemet øges og at der er elforbrugende (fleksible) enheder, der kan bruge el på de rigtige tidspunkter, og holder produktionen tilbage ved begrænset produktion af vedvarende energi.

Ligeledes er der behov for elkedler til at producere varme på de rigtige tidspunkter. Kedlerne kan bidrage til at levere systemydelse til elsystemet og dermed balancere det.

Det er således FRI’s holdning, at det er en god idé at fjerne kraftvarmekravet og åbne for store varmepumper og elkedler i varmesystemerne.

Brændselsbinding til naturgas

Brændselsbaserede varmeanlæg i større naturgasforsynede fjernvarmeområder må kun anvende olie, naturgas og biogas. Bindingen begrænser ikke etablering af varmepumper, solvarmeanlæg og andre brændselsfrie teknologier, herunder anlæg til udnyttelse af overskudsvarme. Bindingen betyder, at der ikke må etableres kedler baseret på biomasse.

En ophævelse af brændselsbindingen har derfor til formål at åbne for, at der kan etableres kedler baseret på biomasse, hvis det viser sig, at dette er den samfundsøkonomisk mest fordelagtige løsning.

Beregningen af samfundsøkonomiske omkostninger bør altid hovedkriteriet for valg af forskellige teknologier og brændsler.

Fleksibilitet er nøgleordet i energisystemet og forskellige anlægstyper skal producere afhængig af aktuelle brændselspriser samt timepriser for el. At åbne for produktion fra biomassebaserede kedler medfører, at en varmepumpe vil producere ved lave elpriser. Når elpriserne stiger, vil det ved en vis elpris betyde, at en biomassebaseret varmekedel overtager produktion og i den koldeste vinterperiode, vil spidslastlasten formentlig stadig i en årrække frem være baseret på naturgas, der dog kun producerer få procent af det årlige varmeforbrug.

Det giver således god mening at åbne for produktion af varme fra biomassebaserede kedler. FRI er enige heri.

Justering af samfundsøkonomikravet

Det er kommunalbestyrelsen, der som varmeplansmyndighed godkender projektforslag for etablering af kollektive varmeforsyningsanlæg. Kommunalbestyrelsen skal som forudsætning for dens godkendelse påse, at projektet ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt.

I forslaget til ændringer i bekendtgørelsen er der lagt op til følgende ændringer:

Det tydeliggøres, at kraftvarmeanlæg stadig er blandt de relevante scenarier når der udarbejdes projektforslag

ENS præciserer med forslaget til ændringer, at såfremt der planlægges med ny produktion til et større fjernvarmenet, skal der tages hensyn til konsekvenserne for det samlede net

Bekendtgørelsen fastlægger, at der skal foretages en følsomhedsanalyse af den samfundsøkonomiske værdi af idriftsættelsestidspunktet for at afdække rentabiliteten af at igangsætte projektet med det samme eller udsætte det

Kommunen kan bestemme, at anlæg der anvender fossile brændsler, ikke anses for at være relevante scenarier

FRI er i princippet enige i ændringerne, men der er behov for enkelte præciseringer.

Det skaber forvirring, at ENS præciserer at kraftvarmeanlæg stadig er relevante scenarier, men samtidig anfører, at kommunen selv kan bestemme, at anlæg der anvender fossile brændsler, ikke skal anses for at være relevante scenarier. Mange fjernvarmeselskaber har i dag et gasbaseret kraftvarmeanlæg og spørgsmålet er, hvorvidt dette skal indgå som en del af scenarierne eller ikke.

§ 18 stk. 1 nr. 10 lyder:

”Samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier. For projektforslag, der vedrører produktionsanlæg med en varmekapacitet over 1 MW, anses kraftvarmeanlæg, herunder eksisterende kraftvarmeanlæg, for relevante scenarier”.

Formuleringen er uklar, da det er konsekvensen for hele det sammenhængende fjernvarmesystem, der bør vurderes, og ikke eksplicit eksisterende kraftvarmeanlæg. Etableringen af varmepumper rykker ved produktionsfordelingen til hele fjernvarmesystemet (og herunder kraftvarmeanlæg) og det er de samlede virkninger herved der skal vurderes.

Endvidere har vi følgende kommentar:

Det bliver præciseret, at kommunen skal høre alle berørte parter, herunder berørte forsyningsvirksomheder og varmeproducenter i det sammenhængende net. I princippet kan dette betyde, at udarbejdes der et projektforslag i Køge, skal alle hovedstadsområdets varmeproducenter høres. Formuleringen bør præciseres.

Uoverensstemmelse mellem høringsbrev og høringsudkast for Projektbekendtgørelsen

I høringsbrevet fremgår følgende formulering:

”Bekendtgørelsens bestemmelser om brændselsvalg angiver fremover, at kommunalbestyrelsen som udgangspunkt kan godkende alle energiformer og brændsler ved etablering af varmeproduktionsanlæg i fjernvarmeområder, dog kan der kun godkendes biomasse, biogas, lossepladsgas og anden for-gasset biomasse, samt affald i net, der ikke forsynes med naturgasbaseret kraftvarme eller varme.”

Fra ovenstående formulering kan man få indtryk af, at i områder uden produktion fra naturgasbaseret kraftvarme eller varme, kan der ikke godkendes varmepumper. Formuleringen er imidlertid ikke i enslydende med formulering i høringsudkastet hvor følgende fremgår:

§ 13, stk 2:

For varmeproduktionsanlæg til levering af opvarmet vand eller damp til et fjernvarmenet, der ikke forsynes med naturgasbaseret kraftvarme eller varme, kan kommunalbestyrelsen dog kun godkende projekter, som anvender brændsler, hvis der anvendes et eller flere af følgende brændsler, jf. dog § 14:

- 1) *Biomasse.*
- 2) *Biogas, lossepladsgas og anden forgasset biomasse.*
- 3) *Affald.*

I ovenstående er det netop præciseret, at der kun kan godkendes projekter med brændsler for så vidt, at nettene allerede er forsynet med de anførte brændsler. Dvs. der er åben for godkendelse af varmepumpeprojekter.

Energistyrelsen bør præcisere, hvilken formulering der er korrekt.

Modernisering af aftagepligten for fjernvarme

De gældende regler om aftagepligt til fjernvarme indebærer, at blokvarmecentraler ikke kan supplere eller erstatte aftaget fra fjernvarmen med alternative kilder til opvarmning.

Med forslaget til ændringerne i bekendtgørelsen, er der lagt op til, at kommunalbestyrelsen kan godkende, at blokvarmecentraler i fjernvarmeområder udnytter egen overskudsvarme eller producerer egen varme ved vedvarende energikilder. Dog er der her indsat et krav om, at det skal være samfundsøkonomisk mere fordelagtigt for at projektet kan godkendes.

Med den samfundsøkonomiske metode som er gældende i dag, er der allerede betydelige muligheder for at fejlfortolke. Derfor har ENS også fundet det nødvendigt at præcisere lovgivningen; herunder bl.a. ved den samfundsøkonomiske metode for nye varmforsyningsanlæg der producerer til et større sammenhængende fjernvarmenet.

Der er således en risiko for, at rådgivere misforstår den samfundsøkonomiske metode og der er derfor behov for at præcisere den. Er en blokvarmecentral af betydelig størrelse (energimæssigt) i forhold til det samlede energiaftag fra nettet, kan en udmeldelse fra en blokvarmecentral uden kompensation til de netejeren betyde, at varmeprisen for de øvrige kunder tilsluttet nettet stiger betydeligt. Dette kan igangsætte en ond spiral med stadige udmeldinger af fjernvarmen og endnu stigende priser. Dette vil rygtes i branchen og give fjernvarmen et ufortjent dårligt ry, med tanker, der falder tilbage på barmarksværkerne. Det betyder også, at det vil være vanskeligt at tiltrække kunder til øvrige net. De teknologiske muligheder for en blokvarmecentral er begrænsede og valget vil formentlig falde på luftvarmepumper, med øgede støj- og visuelle gener, såfremt de er placerede i tæt bebyggede områder, hvor der jo typisk er fjernvarme i dag.

Der er endvidere beskrevet, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at aftagepligten ikke finder anvendelse i en konkret fjernvarmenet, hvis der er enighed med den eller de kollektive varmforsyningsanlæg i nettet. Her er det uklart på hvilket grundlag beslutningen tages. Der bør altid udarbejdes et projektforslag der viser, hvorvidt det er en god idé for samfund og forbrugere, at aftagepligten fjernes.

Med venlig hilsen,

Majbritt Juul
Chef for energipolitik og bæredygtighed

Energistyrelsen
Center for Forsyning
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Bornholms EI-Produktion A/S
CVR · DK 25 79 89 29
Skansevej 2
3700 Rønne
Telefon · 56 900 000

www.beof.dk
beof@beof.dk
Nordea · 0658 6445 724015
IBAN · DK 7020006445724015
BIC/SWIFT · NDEADKDK

Sendt pr. e-mail til ens@ens.dk med kopi til lobje@ens.dk og acm@ens.dk,

29. oktober 2020

Journalnummer 2020-10897 – Høring over udkast til ny projektbekendtgørelse

Bornholms Energi og Forsyning A/S har modtaget Energistyrelsens høringsudkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (Projektbekendtgørelsen).

Bornholms Energi og Forsyning A/S har følgende bemærkninger til høringsudkastet:

1. Ophævelse af kraftvarmekravet

1.1 Høringsbrevet

Ifølge høringsudkastet til Projektbekendtgørelsen vil det ubetingede kraftvarmekrav i de centrale områder blive ophævet.

Ændringen indebærer, at der kan etableres et rent varmereproducerende anlæg i Rønne, som fortrænger varmereproduktionen på Bornholms Energi og Forsyning A/S' centrale anlæg (Blok 6). Det er alene en betingelse, at dette er samfundsøkonomisk fordelagtigt.

Bornholms Energi og Forsyning A/S har i 2017 investeret ca. 125 mio. kr. i en ombygning af Blok 6. Ved ombygningen blev det muligt at anvende 100 % flis på anlægget.

Investeringen blev afholdt i tillid til kraftvarmekravet, særligt til at der ikke kunne etableres et rent varmereproducerende anlæg, som kan fortrænge varmereproduktionen fra Blok 6.

Det fremgår af Projektbekendtgørelsens § 18, stk. 1, nr. 10, at *"For projektforslag, der vedrører produktionsanlæg med en varmekapacitet over 1 MW, anses kraftvarmeanlæg, herunder eksisterende kraftvarmeanlæg, for relevante scenarier."*

Det præciseres samtidig i Energistyrelsens høringsbrev, at *"den samfundsøkonomiske analyse skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget leverer varme til."*

Energistyrelsens høringsbrev er ikke retligt bindende, og det anførte, som indeholder et centralt krav til den samfundsøkonomiske analyse, bør derfor anføres i selve Projektbekendtgørelsen, dog med en ændret formulering, jf. afsnit 1.2 nedenfor.

1.2 Kravene til den samfundsøkonomiske analyse

De ovenfor nævnte krav til den samfundsøkonomiske analyse tager ikke i tilstrækkelig grad højde for de særlige forhold på Bornholm.

Blok 6 er det eneste centrale kraftvarmeanlæg beliggende på en ikke-brofast ø. Anlægget er særligt, fordi det spiller en vigtig rolle for opretholdelse af elforsyningsikkerheden på øen i tilfælde af brud på søkablet til Sverige. Hvis søkablet til Sverige er ude af drift, kan Bornholms elektricitetsbehov således alene dækkes ved elproduktion på Blok 6.

Bornholms geografiske beliggenhed og Blok 6's særlige rolle indebærer, at Blok 6 ikke uden videre kan nedlægges – heller ikke selv om varmeproduktionen på anlægget bliver fortrængt af et nyt rent varmeproducerende anlæg.

Opretholdelsen af Blok 6 er imidlertid ikke rentabel, hvis der godkendes et rent varmeproducerende anlæg, som fortrænger varmeproduktionen på Blok 6. Blokkens rentabilitet forudsætter, at Blokken drives kontinuerligt som et kraftvarmeværk med salg af den producerede varme.

Det bør derfor anføres udtrykkeligt i Projektbekendtgørelsen, at *"den samfundsøkonomiske analyse skal inddrage konsekvenserne for hele det sammenhængende el- og varmenet, som berøres af etableringen af et nyt anlæg"*.

Det er med andre ord ikke tilstrækkeligt at inddrage konsekvenserne for varmenettet.

Det bør samtidig præciseres i Energistyrelsens høringsnotat og efterfølgende i de vejledninger, som Energistyrelsen anfører vil blive revideret (vejledningen til Projektbekendtgørelsen og vejledningen til samfundsøkonomiske analyser på energiområdet), at den samfundsøkonomiske analyse på den baggrund skal indeholde alle de omkostninger, som foranlediges af:

- (i) at varmeproduktionen på det centrale anlæg fortrænges,
- (ii) at der som følge af manglende varmeaftag fra det centrale anlæg må ske elproduktion uden samtidig produktion af varme eller etableres ny elproduktionskapacitet for at opretholde elforsynings sikkerheden, og
- (iii) sunk cost og skrotningsomkostninger på det centrale kraftværk.

Vedrørende punkt (ii) bemærkes det, at Bornholms Energi og Forsyning A/S' ikke uden videre kan opnå tilladelse til at skrotte Blok 6, heller ikke selv om der godkendes et rent varmeproducerende anlæg i Rønne, som fortrænger Blok 6's varmeproduktion.

Det følger således af kraftværksbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 565 af 02. juni 2014 om tilladelse til etablering og ændring af elproduktionsanlæg), at skrotning af bestående anlæg på 25 MW eller derover kan kun ske efter tilladelse fra Energistyrelsen. Tilladelse hertil kan kun meddeles, såfremt Energistyrelsen finder, at forsyningssikkerheden ikke herved forringes i betydelig grad.

Da Bornholms Energi og Forsyning A/S' i 2015 fik tilladelse til at ombygge Blok 6 var det et uforudsigeligt krav fra Energinet, at ombygningen af hensyn til elforsynings sikkerheden ikke medførte en reduktion af elproduktionskapaciteten.

Disse forhold skal inddrages ved vurderingen af, om det er samfundsøkonomisk fordelagtigt at der godkendes et rent varmeproducerende anlæg.

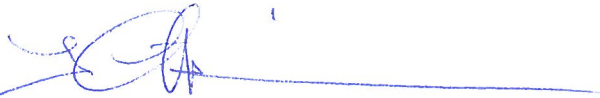
Uden en præcisering heraf, må der forventes at opstå tvister med de virksomheder, som ønsker at etablere ren varmeproduktionskapacitet. Der vil samtidig være risiko for, at der godkendes projekter, som ikke tager højde for alle de omkostninger, som reelt er forbundet med at fortrænge kraftvarmeproduktion.

Ovennævnte kan som følge af de helt særlige forhold, som gør sig gældende på Bornholm evt. begrænses til projektforslag for etablering af produktionsanlæg til levering af opvarmet vand eller damp til et fjernvarmenet, der forsynes af et centralt kraftvarmeanlæg på ikke-brofaste øer.

2. Afslutning

Bornholms Energi og Forsyning A/S står til rådighed, hvis Energistyrelsen har spørgsmål eller behov for supplerende oplysninger.

Med venlig hilsen

Jan Damkilde Christensen
Afdelingschef

KL's hørings svar til udkast til projektbekendtgørelsen j.nr. 2020 10897

KL sender hermed sine bemærkninger til den reviderede projektbekendtgørelse.

Det fremgår af høringsbrevet, at baggrunden for revisionen af projektbekendtgørelsen er implementering af dele af både regeringens klimaaftale for energi og industri af 22. juni 2020, samt det nye VE-direktiv.

Formålet med revisionen er at fremme grøn varme, modernisere varmesektoren, sikre forbrugervenlig priser, samt øge sektorkobling mellem fjernvarme og andre sektorer, som skal være drivende for den grønne omstilling.

Som ansvarlig for den kommunale varmeplanlægningen og det kommune arbejde med at drive en ambitiøs den grønne dagsorden, er projektbekendtgørelsen et vigtig værktøj for kommunerne.

KL er positiv over flere af forslagene til revision, herunder:

Kraftvarmekrav §10

KL mener, det er positivt, at kravet om kraftvarme i centrale områder bliver betinget, da dette åbner op for nye muligheder for grøn varmeproduktion uden et krav om elproduktion og muligvis en reduktion i forbrugerpriser.

Ændring af det samfundsøkonomiske krav §18 stk.4

KL støtter forslaget, om at give kommunerne mulighed for at bestemme, at fossile alternativer ikke skal indgå i den samfundsøkonomiske analyse. Det giver kommunerne et meget bedre værktøj til at fremme den grønne omstilling.

KL forsløg denne justering allerede i 2010, og det bør overvejes om dette skal laves om fra en **kan** til en **skal** bestemmelse.

Følsomhedsanalyse § 18 stk.1 nr.9

KL anerkender, den merværdi en følsomhedsanalyse kan bringe en kommunalbestyrelse, ved at give et bedre oplysningsgrundlag for deres beslutninger, herunder om idriftsættelse af nye projekter skal udsættes til et bedre tidspunkt, hvis et eksisterende anlæg kan fortsætte længere, selvom det ikke vil være det samfundsøkonomisk bedste tidspunkt.

Den eneste bekymring KL har er, at den kan udgøre en for stor administrativ byrde for projektejer og derved kan ende med at stå i vejen for den grønne omstilling. Reglen bør derfor evalueres.

Dato: 29. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-05056
Dok. ID: 3001389

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

KL er bekymret over nedenstående forslagene der kan virke mere hæmmende end fremmende for den grønne omstilling af varmeområdet, herunder:

Det sammenhængende net §20

Høringsbestemmelsen udvides, således at Kommunalbestyrelsen skriftligt skal underrette alle berørte parter i et sammenhængende net, der kan have økonomisk eller anden individuel interesse i et nyt projektet.

Denne nye regel, som Energistyrelsen selv henviser til i høringsbrevet som en præcisering, er ikke hjemlet i den nye klimaaftale, men må anses som en udvidelse a høringspligten i forvaltningsloven. Den vil efter KL's vurdering kunne udgøre en barriere for at få gennemført nye projekter. Det vil være svært for mange kommuner, at få et klart overblik over hele det samlede net, der kan være op til 70-80 parter. Denne proces kan medføre en uforholdsmæssig lang og ressourcekrævende sagsbehandlingstid, når samtlige kommuner og producenter til nettet skal inddrages i en høringsproces.

Denne nye præcisering af regel bør derfor genovervejes, herunder fx overveje en anden høringsmetode via en platform hvor projektforslag der er i høring lægges ud, således at alle potentielle parter har mulighed for at afgive høringssvar herigennem. Det vil sikre at kommunen ikke glemmer en part, og at høringen af projektforslaget dermed er foretaget retmæssigt.

Udover høringen, skal projektejerne lave samfundsøkonomiske beregninger, der skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget skal være en del af eller levere til. Det betyder bl.a., at det ikke er tilstrækkeligt at regne samfundsøkonomi for de nye anlæg, men at de samfundsøkonomiske konsekvenser for fx øvrige produktionsanlæg i nettet ligeledes skal afdækkes.

Dette vil ligeledes ofte være en omfattende og uforholdsmæssigt ressourcekrævende opgave for flere selskaber og blokcentralvarme/VE-fællesskaber, især indsamling af dataoplysninger formodes at kunne udgøre en store barriere.

VE-fællesskaber og blokvarmecentraler §15

KL vil opfordre til, at VE-direktivets artikel 22 defineres ens i alle de love og bekendtgørelser, den bliver implementeret i, og at definitionen tages fra direktivet, da formålet med definitionen bliver afgrænset med en snævrere definition.

Det nye VE-direktiv skal sikre, at medlemsstaterne skaber en befordrende ramme for at fremme og lette udviklingen af VE-fællesskaber, og pålægger medlemsstaterne at sikre, at VE-fællesskaberne har ret til at producere, forbruge, lagre og sælge en vedvarende energi.

Aftagepligten §15

Ændringen af aftagepligten for blokvarmecentraler/VE-fællesskaber er med til at skabe en befordrende ramme for at fremme og lette udviklingen af blokcentralvarme og VE-fællesskaber. Men det er vigtigt at sørge for, at det lokale fjernvarmeselskabs afsætningsgrundlag ikke undermineres i sådan en

Dato: 29. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-05056
Dok. ID: 3001389

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3

grad, at det vil medføre væsentlige stigninger i priserne for de tilbageværende forbrugere og strandede omkostninger.

Yderligere KL bemærkninger:

Tidsperspektivet for omstillingen og beregning af det samfundsøkonomiske krav

Store centrale produktionsenheder som kraftvarme kan fremadrettet løbende blive erstattet af mindre produktionsanlæg baseret på forskellige teknologier - varmepumper, geotermi mv.

Omstillingen vil ofte ske over en årrække, og det kan rejse en række problemstillinger ift. de samfundsøkonomiske beregninger. Det kan være svært at opstille og regne samfundsøkonomi på en samlet plan for en omstilling, der sker over en årrække, og hvor det måske undervejs viser sig mere fordelagtigt både samfunds- og selskabsøkonomisk at vælge andre teknologier end forudsat ved projektets opstart.

KL anbefaler, at der findes en løsning herfor.

Planlægning af fremtidens energisystem

Projektbekendtgørelsen bør i endnu højere grad kunne understøtte kommunernes strategisk energiplanlægning, så der sker en maksimal udnyttelse af varmen og energien i kommunen, samt sikre CO₂-reduktion og føde ind i regeringens 70% målsætning.

KL indgår meget gerne i en dialog med jer om hvordan det kan lade sig gøre.

KL har ikke haft mulighed for at behandle sagen politisk inden afgivelsen af høringssvaret. KL tager derfor forbehold herfor og forbeholder os retten til at komme med yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Maja Clemmensen
Specialkonsulent i Center for klima og erhverv
KL

Dato: 29. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-05056
Dok. ID: 3001389

E-mail: MCL@kl.dk
Direkte: 3370 3846

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3

29.10.2020

Energistyrelsen.

ens@ens.dk – lobje@ens.dk – acm@ens.dk

Vedr. høringsvar om udkast til projektbekendtgørelse (j.nr. 2020-10897).

Først og fremmest tak for muligheden for at kommentere udkastet.

Nedenfor er kommentarer til emner i udkastet.

Kraftvarme

Ophøret af kraftvarmekravet hilses velkommen, fordi kravet i mange henseender har været med til at standse udviklingen af vedvarende energi i lokalområder i store kraftvarmeområder.

Ophøret falder dermed i tråd med EU-Kommissionens vinterpakke, hvor der dannes grundlag for en mere aktiv borgerorienteret energipolitik i lokalområderne.

Det vil i denne forbindelse være hensigtsmæssigt, at der sker en koordinerende indsats mellem el- og varmeområdet, således at bl.a. matrikelkravet i elforsyningslovens regi bliver ophævet. Dermed vil det være muligt for lokale vindmølle anlæg at levere elektricitet til lokale varmeproduktionsanlæg som f.eks. varmepumper. Det vil betyde, at der vil blive etableret en lokal energiproduktion med næsten 100 % lokal energiudnyttelse – en lokalt forankret samproduktion af el og varme.

Projektbkg. og anden regulering (elforsyningsloven) bør derfor tilpasses lokalt forankret energiforsyning, således at energieffektiviteten kan øges.

Samfundsøkonomi (§ 10 og § 18, stk. 1, nr. 10)

Selv om bindingen til kraftvarme foreslås at ophøre, så vil de samfundsøkonomiske beregninger stadig tage udgangspunkt i kraftvarmeforholdene i forbindelse med vurderingen af lokale varmeprojekter, der f.eks. etableres med anvendelse af vedvarende energi, jf. styrelsens høringsbrev. I beregningerne foreslås en analyse af konsekvenserne for det samlede net, herunder produktionsanlæg.

Der mangler en tydeliggørelse af definitionen af ”det sammenhængende net”. I Københavnsområdet vil dette net strække sig over det meste af hovedstadsregionen og omfatte mange produktionsanlæg. Det vil være en betydelig opgave for mange lokale distributionselskaber at gennemføre sådanne beregninger, medmindre nettet afgrænses. Dermed er der stor sandsynlighed for at mange lokale vedvarende energiprojekter bremses af en alt for vidtgående regulering af beregningernes geografiske udstrækning.

Efter udkastet vil den enkelte kommune fortsat have en afgørende rolle ved implementering af lokale varmforsyningstiltag, og derfor må det være naturligt, at det "sammenhængende net" afgrænses af kommunegrænserne. Det vil oftest være det enkelte distributionsselskabs "sammenhængende net", der er afgørende for varmeplanlægningen, og det er det enkelte distributionsselskabs lokale arbejde med udbygning af fjernvarmenettet, der er bestemmende for fjernvarmens udbredelse i det tidligere kraftvarmeområde i kommunen.

Derfor opfordres styrelsen til at afgrænse "det sammenhængende net" til den enkelte kommune, således at vedvarende energiprojekter kan vurderes ud fra den enkelte kommunes varmeplanlægning, der fastsættes i et samarbejde med det lokale fjernvarmeselskab.

"Øvrigt" (§ 20)

I høringsbrevet under "Øvrigt" er det tilkendegivet, at "alle berørte i det sammenhængende net" skal høres, jf. udkastets § 20.

Hvis afgrænsningen af "det sammenhængende net" ikke gennemføres som foreslået ovenfor, vil der være tale om en omfattende høring i de store kraftvarmeområder. Med forslaget er det ikke tilkendegivet, med hvilken vægt bemærkningerne skal indgå i kommunens beslutningsgrundlag. Dette har sammenhæng med klageadgangen efter kapitel 6, hvorfor der kan opstå et regime, hvor alle klager over alle.

Styrelsen opfordres til at begrænse klageadgangen i forhold til høringer, der vedrører "det sammenhængende net", såfremt nettet ikke afgrænses, jf. ovenfor, og såfremt vægtningen af indkomne bemærkninger ikke tydeliggøres.

2

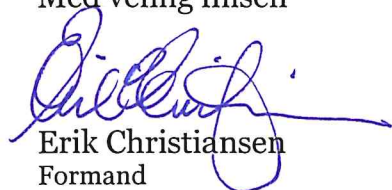
Modernisering af aftagepligten til fjernvarme (§§ 15-17)

I høringsbrevet nævnes VE-direktivets art 22 vedrørende VE-fællesskaber, men udkastet til projektbkg. nævner intet om VE-fællesskaber. Det bør tydeligt fremgå af bekendtgørelsen § 15, stk. 1, 2. punktum, at der her er tænkt på muligheden for lokal organisering af VE-fællesskab. Derudover bør VE-direktivets regulering af VE-fællesskaber indgå i bekendtgørelsen evt. ved en henvisning til en bekendtgørelse om VE-fællesskaber.

Efter § 15, stk. 2, kan et enkelt kollektivt varmforsyningsanlæg blokere for anvendelsen af ovennævnte bestemmelse. Det forekommer ulogisk, da der i alle andre sammenhænge er tillagt kommunalbestyrelsen beføjelser til at regulere varmeplanlægningen.

Derfor bør det være kommunalbestyrelsen, der alene afgør, hvordan en blokvarmecentral forsynes med varme.

Med venlig hilsen

Erik Christiansen
Formand

Middelgrundens Vindmøllelaug

c/o Lene Vind Kommunikation, Kronborg 17 A, 3000 Helsingør, Tlf 35 34 00 97
E-mail: lauset@middelgrunden.dk, www.middelgrunden.dk

Energistyrelsen

Att.: ens@ens.dk

med kopi til: lobje@ens.dk og acm@ens.dk

30. oktober 2020

Høring af bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

Rådet for Grøn Omstilling takker for at have fået lejlighed til at kommentere ovennævnte bekendtgørelsesudkast.

Helt overordnet er det vores vurdering, at projektbekendtgørelsen ikke indeholder løsningen på de udfordringer, som den grønne omstilling stiller for kommunerne i forbindelse med tilrettelæggelsen af energiforsyningen.

Bekendtgørelsen har fokus på omlægningen af fjernvarmen fra fossile brændsler til VE og biomasse i fjernvarmeværkerne, og indeholder derfor regler for hvorledes denne omlægning skal gennemføres. Der mangler imidlertid redskaber til håndtering af en lang række af de overordnede problemstillinger, som samtidigt skal løses for at gennemføre den grønne omstilling mest effektivt. Dette drejer blandt andet om følgende:

- Integrationen af energisystemer, og herunder sammenkoblingen af varmforsyningen med elsystemet
- Udnyttelsen af fjernvarmesystemet som fleksibilitetsreserve for elsystemet
- Udfasning af naturgas og udbygningen af fjernvarmenet
- Udbygningen og indpasningen af biogas i energiforsyningen
- Indpasningen af overskudsvarme, herunder fra PtX-anlæg i varmforsyningen
- Udfasningen af fast biomasse.

Fælles for disse udfordringer er, at kommunale varmforsyning udgør et element i det sammenhængende energisystem, og at der derfor er behov for et regelværk, der afspejler dette.

Der er på den ene side behov for, at de statslige myndigheder kan fastlægge en række forudsætninger for de kommunale planer, der understøtter de overordnede mål. Dette gælder eksempelvis i forhold til udbygningen af distributionsnettene for el, hvilket kræver en tidsmæssig koordinering af de kommunale planer for elektrificeringen af varmforsyningen for kommuner, der ligger langs sammenhængende netstrækninger.

Tilsvarende kræver udfasningen af naturgassen, at der udmeldes forudsætninger for den fremtidige biogasproduktion og mulighederne for erstatning af naturgas med biogas kontra nedlæggelsen af naturgasnet og udbygning med fjernvarme.

Endelig kan det også være relevant at fastlægge rammer for den kommunale planlægning for de store sammenhængende tværkommunale fjernvarmenet.

På den anden side vil der være behov for stærkere kommunale instrumenter til håndtering af koblingerne mellem forsyningsformerne, herunder specielt i forhold til en eventuel nedbygning af naturgasnettet og udvidelse af fjernvarmen. Som led i dette er der også behov for regler til sikring af forudsætningerne for udbygningen af fjernvarmen, herunder specielt i forhold til udbredelsen af individuelle varmepumper.

Dette er ikke mindst nødvendigt i lyset af den støtte, der nu ydes til individuelle varmepumper i form af både tilskud til installering af varmepumper og reduktion af elvarmeafgiften. Denne støtte giver stærke incitamenter til installering af varmepumper i områder, hvor fjernvarmeforsyningen kunne komme på tale på sigt, og bidrager dermed til at undergrave markedet for den fremtidige fjernvarmeudbygning. Selv uden anlægstilskud kan reduktionen af elvarmeafgiften i visse tilfælde give incitamenter til valg af individuelle elvarmeløsning frem for fjernvarme specielt for bygningsejere med elbiler, der også kan drage fordel af opladning af bilen til den lave elvarmetakst. Vi skal derfor foreslå, at det overvejes at udbygge eller evt. supplere projektbekendtgørelsen med nye regler, der indeholder stærkere virkemidler til håndtering af de udfordringer, som sammenhængene i energisystemer giver.

Rådet har derudover følgende bemærkninger til de enkelte dele af bekendtgørelsesforslaget:

Projekter for distributionsnet og transmissionsnet

Udfasningen af naturgassen vil formentligt forudsætte en udbygning af fjernvarme, og det er derfor positivt, at der åbnes op for projekter, der ændrer områdefrænsningen mellem fjernvarme- og naturgasforsyningen. I sammenhæng hermed er det også positivt, at pligten til at yde økonomisk kompensation til naturgasforsyningsselskabet ved ændring af forsyningen fra naturgas til fjernvarme er ophævet.

Brændsler

Det er ifølge bekendtgørelsen muligt at godkende projekter for kraftvarmeanlæg, hvis der benyttes naturgas. Rådet foreslår, at dette ikke skal være muligt, idet naturgas er et fossilt brændsel, der skal udfases.

Det er ifølge bekendtgørelsesudkastet også muligt at godkende kraftvarmeanlæg, der benytter biomasse. Rådet har den holdning, at det ikke er bæredygtigt at anvende fast biomasse som brændsel, og skal derfor foreslå, at der ikke skal være anlæg for anvendelse af dette i nye kraftvarme- og fjernvarmeanlæg. For så vidt angår biomasse i eksisterende kraftvarme- og fjernvarmeanlæg, er det Rådets opfattelse, at kommunerne skal pålægges at planlægge for en udfasning frem mod 2040.

Det er uklart hvilke muligheder, der foreligger for ændring af brændselsforsyningen i eksisterende fjernvarmeanlæg. Det fremgår af § 13 i bekendtgørelsesudkastet at kommunen ved projekter for nye varmeproduktionsanlæg eller *udvidelser* af eksisterende varmeproduktionsanlæg har frit brændselsvalg.

Men hvad gælder i forhold til eksisterende varmeproduktionsanlæg, hvor der ikke sker en udvidelse? Det foreslås, at dette præciseres i bekendtgørelsen.

Samfundsøkonomiske analyser

Rådet støtter, at der anvendes samfundsøkonomiske analyser som beslutningsgrundlag i varmeplanlægningen. Men råderummet for disse analyser bør afgrænses mere præcist. Et vigtigt element i den grønne omstilling er udfasningen af fossile brændsler, herunder også naturgas. Derfor bør udfasningen af disse brændsler lægges ind som en forudsætning i planlægning, således at anvendelsen af disse brændsler ikke indgår i de samfundsøkonomiske vurderinger.

Bekendtgørelsesudkastet går et par skridt i den rigtige retning, idet kommunerne får mulighed for at beslutte, at scenarier med fossile brændsler i visse tilfælde ikke er relevante til brug for den samfundsøkonomiske analyse. Vi foreslår, at det gøres til et generelt vilkår, at alternativer baseret på fossile brændsler ikke indgår i disse analyser, således at udfasningen af disse brændsler gøres til et hovedformål med planlægningen.

Det er i denne forbindelse også vigtigt at præcisere, at der bør udmeldes realistiske forudsætninger for den samfundsøkonomiske analyse, der ikke modarbejder de langsigtede hensyn i den grønne omstilling. Dette er bl.a. vigtigt i forhold til den udmeldte diskonteringsrente. Denne har i et stykke tid været 4%, hvilket vi mener er for højt, idet projekterne i den grønne omstilling generelt har meget lang levetid.

Tilsvarende bør de udmeldte samfundsøkonomiske priser for brændsler og emissioner afspejle beslutningen om CO₂-neutralitet i 2050. Det betyder bl.a. at prisen for CO₂-udledninger frem mod 2050 skal afspejle den marginale omkostning ved reduktion af nettoemissionerne til nul.

Det fremgår endvidere, at der kun kan godkendes projekter for varmeproduktionsanlæg med en varmekapacitet over 1 MW, hvis de samfundsøkonomiske analyser for projektforslaget viser, at et kraftvarmeanlæg ikke er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt. Det præciseres samtidigt, at den samfundsøkonomiske analyse skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget leverer varme til. Da mange kommuner er tilsluttet store tværkommunale net, kan dette betyde, at de enkelte varmeforsyningsselskaber, der udarbejder projektforslag, pålægges en meget stor byrde ved fremlæggelse af projekter for omlægningen af forsyningen i de enkelte værker. Vi frygter, at dette kan udgøre en barriere for lokale projekter, og skal derfor foreslå, at det tages ud af bekendtgørelsen.

Sammenkoblingen mellem det kommunale og tværkommunale i disse situationer understreger behovet for at udarbejde rammer for kommunernes planlægning, der giver de statslige myndigheder mulighed for at fastlægge rammer og vilkår for kommunernes planlægning, der afspejler de overordnede hensyn.

Skulle der være spørgsmål til vores høringssvar, står vi naturligvis til rådighed for en drøftelse.

Med venlig hilsen

Chr. Jarby
Seniorrådgiver
Rådet for Grøn Omstilling

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Lotte Bjergaard Jensen (lobje@ens.dk), Anne Christine Matzon (acm@ens.dk)
Fra: Michael Brandt-Bernbom (Michael.Brandt-Bernbom@brk.dk)
Titel: SV: Ekstern høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg J. nr. 2020-10897
E-mailtitel: SV: Ekstern høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (ENS Id nr.: 2215618) J. nr. 2020-10897
Sendt: 04-11-2020 08:54

Til Energistyrelsen

Som supplement til den allerede afgivne høringssvar i forbindelse med udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, bemærker Bornholms Regionskommune følgende.

Det bør præciseres, at der ved den samfundsøkonomiske vurdering af nye anlæg der opføres i områder, der tidligere har været omfattet af kraftvarmekravet skal tage hensyn til allerede foretagne investeringer og at det er obligatorisk med en bred samfundsøkonomisk vurdering, hvor der lægges særlig vægt på Lokale, vigtige samfundsmæssige effekter, f.eks. forsyningssikkerhed, miljø, arbejdspladser, afledt teknologisk udvikling m.m. Det bør samtidig sikres at kommunen kan give afslag på projekter, der er i strid med den gældende varmeplan.

Venlig hilsen

Michael Brandt-Bernbom
Leder af Natur og miljø

Center for Natur, Miljø og Fritid
Natur og miljø
Skovløkken 4, Tejn
3770 Allinge
www.brk.dk

Bornholms Regionskommune

Fra: Michael Brandt-Bernbom
Sendt: 2. november 2020 21:04
Til: 'ens@ens.dk' <ens@ens.dk>
Cc: 'lobje@ens.dk' <lobje@ens.dk>; 'acm@ens.dk' <acm@ens.dk>
Emne: SV: Ekstern høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (ENS Id nr.: 2215618) J. nr. 2020-10897

Til Energistyrelsen

Administrationen i Bornholms Regionskommune har i dag modtaget et ønske fra kommunalbestyrelsen om at komme med en uddybning af de samfundsøkonomiske konsekvenser ved ophævelse af kraftvarmekravet i den gældende bekendtgørelse.

Uddybningen vil blive fremsendt i morgen og vi håber derfor den kan indgå i den videre høringsproces.

Venlig hilsen

Michael Brandt-Bernbom
Leder af Natur og miljø

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk), Anne Christine Matzon (acm@ens.dk), Lotte Bjergaard Jensen (lobje@ens.dk)
Fra: Henriette Fagerberg Erichsen (hfe@advokatsamfundet.dk)
Titel: Sv: Ekstern høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (Sagsnr.: 2020 - 3)
E-mailtitel: Sv: Ekstern høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (ENS Id nr.: 2215618) (Sagsnr.: 2020 - 3)
Sendt: 05-10-2020 07:57

Tak for henvendelsen.
Advokatrådet har besluttet ikke at afgive høringssvar.

Med venlig hilsen

ADVOKATSAMFUNDET
RETSSIKKERHED · UAFHÆNGIGHED · INTEGRITET

Henriette Fagerberg Erichsen
Sekretær

Advokatsamfundet, Kronprinsessegade 28, 1306 København K
D +45 33 96 97 28
hfe@advokatsamfundet.dk - www.advokatsamfundet.dk

Til: Anne Christine Matzon (acm@ens.dk)
Fra: Anne Christine Matzon (acm@ens.dk)
Titel: Ekstern høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (ENS Id nr.: 2215618)
Sendt: 02-10-2020 10:08

Kære høringsspart

Hermed udsendes i høring udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Høringssvar kan sendes pr. e-mail til ens@ens.dk med kopi til lobje@ens.dk og acm@ens.dk, **senest fredag den 30. oktober 2020.**

Høringssvar bedes venligst angive følgende journalnummer: 2020-10897

Se venligst vedhæftede dokumenter for yderligere oplysninger. Høringen offentliggøres på www.hoeringsportalen.dk

Med venlig hilsen / Best regards

Anne Christine Matzon
Specialkonsulent / Special Advisor
Center for forsyning / Centre for Utilities and Supply

Mobil / Cell +45 33 95 56 15
E-mail acm@ens.dk

Danish Energy Agency - www.ens.dk
- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities
Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

Energistyrelsen

Pr. mail til ens@ens.dk med kopi til lobje@ens.dk og acm@ens.dk

Journalnummer 2020-10897

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 30. oktober 2020

Side 1/2

Høring – udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

Energistyrelsen har med mail af den 2. oktober 2020 fremsendt ovennævnte udkast til bekendtgørelse om bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg har anmodet om at modtage bemærkninger til udkastet senest den 30. oktober.

Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, herefter kaldt "udkastet" giver TEKNIQ Arbejdsgiverne anledning til følgende bemærkninger.

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker, at udkastet er en implementering af klimaaftalen af 22. juni 2020. TEKNIQ Arbejdsgiverne bakker op om initiativet, der har til formål at fremme den grønne omstilling. Vi har dog en række specifikke forslag til en effektivisering af implementeringen af klimaaftalen.

Inddrag forbrugerøkonomi som grundlag for fjernvarmeprojekter

Klimaaftalens tekst, som er refereret i det medfølgende høringsbrev til udkastet, lyder bl.a. "*Det er vigtigt, at fjernvarmesektoren er underlagt rammevilkår, der understøtter, at husholdninger og virksomheder har adgang til grøn fjernvarme til forbrugervenlige priser*". Det må udlægges som behov for fokus på forbrugernes privatøkonomi og altså ikke kun på samfundsøkonomi, som er anført som kriterie for den analyse, som skal ligge til grund for godkendelsen. Det er således ikke nok, at der i bekendtgørelsens §15 og §18 er anført, at der skal være tale om samfundsøkonomiske analyser/vurderinger. Projekterne bør være baseret på gennemregnet grundlag i de områder, hvor fjernvarmen skal udrulles, så det ikke hindrer udrulningen af individuelle varmepumper unødvendigt. Vi foreslår, at en nyetableret fjernvarmeløsning over levetiden ikke må være væsentlig dyrere end det privatøkonomisk billigste alternativ for den enkelte forbruger, der kobles på fjernvarmen med projektets godkendelse.

Bæredygtig biomasse

Projektbekendtgørelsen bør nævne, at den pris på brændslet biomasse, der skal indgå i beregninger, er bæredygtig biomasse, og projektforslaget bør indeholde en

dokumentation af, at det er muligt at få leverancer på den nødvendige bæredygtige biomasse til driften af anlægget.

Flere roller for kommunen

Med ophævelsen af produktionsbindingerne opstår der en kommunale governance-udfordring, idet det alene er kommunen, der er godkendelsesmyndighed for nye investeringer. Dermed vil en kommune i nogle tilfælde være ejer af fjernvarmeselskabet, långiver for projektet og myndighed i forhold til godkendelse af projektet. TEKNIQ Arbejdsgiverne foreslår, at dette håndteres i bekendtgørelsen.

TEKNIQ Arbejdsgiverne står naturligvis til rådighed for en uddybning af vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Simon O. Rasmussen
Underdirektør

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Magnoliavej 2-4
5250 Odense SV

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Dato: 30. oktober 2020

Side 2/2

Vedvarende Energis kommentar til ændring af bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

Miljøorganisationen Vedvarende Energi følger med interesse dansk gennemførelse af EU's vedvarende energi direktiv (EU)2018/2001, som kan blive vigtig for den danske grønne omstilling, hvis det gennemføres så der gives bedre muligheder for lokal og folkelig deltagelse i omstillingen af energiproduktion og forbrug.

Derfor er vi glade for at læse i høringsbrevet til ændring af bekendtgørelsen om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg at ændringen skal sikre Danmarks implementering af VEDirektivets artikel 22, som indeholder en forpligtelse til at sikre VE-fællesskabers ret.

Desværre fremgår gennemførelse af VE-direktivets artikel 22 ikke i udkastet til bekendtgørelsen. Det bør tydeligt fremgå af bekendtgørelsen § 15, stk. 1, 2. punktum, at der her er tænkt på muligheden for lokal organisering af VE-fællesskab. Derudover bør VE-direktivets regulering af VE-fællesskaber indgå i bekendtgørelsen, evt. ved en henvisning til en bekendtgørelse om VE-fællesskaber.

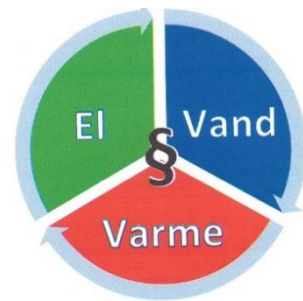
Desuden finder vi det problematisk at ifølge udkastets § 15, stk. 2, kan et enkelt kollektivt varmforsyningsanlæg blokere for anvendelsen af ovennævnte bestemmelse i stk. 1. Det forekommer ulogisk, da der i alle andre sammenhænge er tillagt kommunalbestyrelsen beføjelser til at regulere varmeplanlægningen. Derfor bør det være kommunalbestyrelsen, der alene afgør, hvordan en blokvarmecentral forsynes med varme.

Uddybning af forslag og yderligere oplysninger ved politisk koordinator Gunnar Boye Olesen.

Klosterport 4 F, 1.sal
DK - 8000 Aarhus C
Tel: +45 86 76 04 44
www.ve.dk

30. september 2020
R Gunnar Boye Olesen
E gbo@ve.dk
Tek.: +45 86760444

Energistyrelsen

Mail: ens@ens.dk

Cc.: lobje@ens.dk og acm@ens.dk

Bjerringbro, den 30. oktober 2020.

Høringssvar til:

Høring over udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg journalnummer 2020-10897.

På DENFOs vegne takker jeg for, at DENFO får lov til at afgive høringssvar.

Jeg skal samtidig bede Energistyrelsen om at rette kontaktinformationerne for DENFO til:

DENFO, Danske Energiforbrugere
Baldersvej 10 – 12
8850 Bjerringbro
Tlf.: +45 415 12345
Mail: info@denfo.org

DENFO

DENFO stiller spørgsmål ved, om det er rimeligt at en kommune kan godkende projekter der vedrører deres eget forsyningselskab og om det stadig skal være en kommunal opgave at godkende projekterne. Med 98 kommuner i Danmark kan godkendelse af projekt faktisk afhænge af andre forhold end om projektet er til gavn for forbrugerne eller ej.

Hvad sker der hvis der opstår et habilitets spørgsmål, når værker ejet af det kommunale forsyningselskab fremsender et projektforslag og hvor medlemmer af kommunalbestyrelsen også sidder i forsyningselskabet bestyrelse?

Denfo foreslår derfor at godkendelse af projekter samles i en central enhed, så projekterne gennemgås og behandles ens i hele landet.

DENFO stille spørgsmål ved, om de kraftvarmeværker, der ikke er omfattet af varmforsyningsloven ud over kapitel 4 skal udarbejde projekter og hvem der skal godkendes projekterne.

DENFO er uenig i, at effektiv fjernvarme kan måles på hvilke typer brændsler / energikilder der bruges og ikke ved at måle virkningsgraden ude hos de enkelte forbrugere. Der findes fjernvarme-, kraftvarmeværker mv. der 100 % bruger vedvarende energi men som pga. et uacceptabelt ledningstab ikke med nogen rimelighed kan betegnes som effektive.

DENFO foreslår, at kommunerne i den kommunale varmeplanlægning og i nye lokalplaner kræver at der bygges lavenergi-, passiv- eller plushuse. Det mest klimavenlige energiforbrug er og bliver den energi, der ikke bruges.

DENFO mener, at biomasse skal udfases hurtigst muligt af den danske energiforsyning og da det tager mellem 5 og 30 år at afskrive et nyt anlæg til afbrænding af biomasse må konklusionen være, at biomasse ikke længere kan godkendes som brændsel i kraft-, kraftvarme- eller varmegæsker.

DENFO mener, at kunne være ide at udbygge kapaciteten i akkumuleringstankene i stedet så de kan dække behovet for spids- og reservelast vt. Sammen med el-patroner, varmepumper og det er på tide at få udfaset olie og naturgas i varmeforsyningen.

DENFO mener ikke, at fjernvarmeselskaberne skal have vetoret og i sær ikke hvis der er bedre samfunds- og brugerøkonomi i en anden løsning.

DENFO mener ikke, at anlæg på op til 1 MW skal undtages for den samfundsøkonomiske analyse.

DENFO mener, at det er de reelle emissioner og priser der skal anvendes i forbindelse med godkendelse af projekterne og ikke politisk vedtagne emissioner og overpriser iht. markedspriser.

DENFO vil gerne have oplyst, hvad der forstås ved lavtemperatur drift. For temperaturen ude hos forbrugerne skal være høje nok så der ikke opstår en sundheds- og helbredsrisiko.

Det er kun distribution af varme der er et monopol, hvorfor alle andre med ønske om at levere varme til fjernvarmenettet vil have en individuel interesse i projekterne.

DENFO mener, at i § 21 stk. 4 bør udgå og stk. 5 erstattes med en kombination af el-drevne varmepumper og eksisterende biomassekedler.

DENFO mener, at Energistyrelsen måske kunne være det nye centrale organ for godkendelse af samtlige projektgodkendelser og ikke kun i særlige tilfælde.

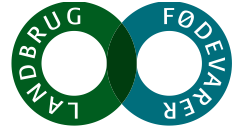
DENFO indgår gerne i en proces, der skal fremkomme med konkrete forslag til løsninger til gavn for forbrugerne.

Venlig hilsen

DENFO, Danske Energiforbrugere,

Louis Boe Carslund-Sørensen

Næstformand.

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
ens@ens.dk
lobje@ens.dk
acm@ens.dk

Høring over udkast til bekendtgørelse om godkendelser af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

Landbrug & Fødevarer har modtaget ovennævnte i høring den 2. oktober 2020, j.nr. 2020-10897 og har følgende kommentarer til udkastet.

Generelle kommentarer:

Vi har noteret os aftalen af 22. juni 2020, herunder i forhold til den fremtidige regulering af fjernvarmen. Vi er enig i, at fjernvarmen fortsat skal have en central placering i den danske energipolitik og i den grønne omstilling. Vi bakker i den forbindelse også op om behovet for øget sektorkobling. Endeligt kan vi fuldt ud tilslutte os formuleringen fra aftalen om, "det er vigtigt, at fjernvarmesektoren er underlagt rammevilkår, der understøtter, at husholdninger og virksomheder har adgang til grøn fjernvarme til forbrugervenlige priser.

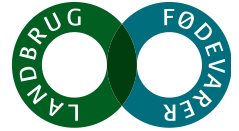
Overordnet er vi enige i behovet for at lempe på produktionsbindingerne, herunder en ophævelse af brændselsbindingen til naturgas og kraftvarmekravet og de foreslåede forslag til modernisering af aftagerpligten til fjernvarme. Med hensyn til tilslutnings- og forblivelsespligt til naturgasnettet (under afskaffelse af forbrugerbindingerne til naturgasnettet) ser vi frem til en konkretisering af reglerne for dette i det lovforslag, der vil blive fremlagt, og som vi forventer, vi får i høring.

I forhold til justering af samfundsøkonomikravet, så kan vi bakke op om de foreslåede justeringer. Især finder vi det vigtigt, at den samfundsøkonomiske analyse og beregninger bag skal inddrage konsekvenserne for hele det sammenhængende net, som anlægget skal være en del af eller levere til.

Konkrete bemærkninger

Som noteret ovenfor bakker vi op om sikring af forbrugervenlige priser. Derfor undrer det os, at der fastholdes et krav, som ikke giver mulighed for billigst mulig varme til forbrugeren. Det er §21 stk.4., der fortsat fjerner muligheden for billigst mulig varmel levering. Vi ser derfor gerne kravet om besparelse på 1.500 kr. fjernet (stk. 4). Det giver derfor – efter vores bedste vurdering - ikke længere megen mening, når der per 1. januar 2021 forventes bæredygtighedskrav til stort set alt biomasse til energi. Samtidig giver anvendelsen af biomasse som halm og træflis lokale arbejdspladser, da lokale værker ofte anvender lokalproduceret biomasse.

Udløbsdatoen i stk. 4 om at stk. 5 1. punkt, kun gælder frem til 1. januar 2022, er vanskeligt at forstå. Det giver ellers mulighed for etablering af billigst mulig varmforsyning med varmearnlæg, som ikke benytter biomasse året rundt, men i kombination med andre typer som f.eks. varmepumper. Et biomasseanlæg (f.eks. halm) til spidslast, kan enkelt og billigt sikre forsyningsikkerhed til forbrugerne.

Afslutningsvis har vi noteret os formuleringen om, at kommunalbestyrelsen skal høre alle berørte parter forud for godkendelse af et projektforslag. Det bakker vi op om, hvis begrebet "berørte parter" skal forstås bredt. En præcisering af dette vil være gavnligt.

Med venlig hilsen

Jens Astrup Madsen

Chefkonsulent, Energichef
Miljø, Klima & Bæredygtighed
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

T +45 3339 4222 | M +45 2724 5722 | E ja@lf.dk

Thomas Holst

Chefkonsulent
EU & Frø
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Danske Halmleverandører

T +45 3339 4691 | M +45 2076 2061 | E thl@lf.dk

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København
Att: Lotte Bjerggaard Jensen, Anne Christine Matzon
ens@ens.dk, lobje@ens.dk, acm@ens.dk

Høringssvar til høring over udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

30. oktober 2020

Jeres ref. Journalnummer 2020-10897
Vores ref. PETLJ
Doc. ID DE-018388-00101273

Ørsted vil gerne takke Energistyrelse for muligheden for at afgive høringssvar til *udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg*. Udkastet indeholder blandt andet en modernisering af fjernvarmesektorens produktionsbindinger, bestående i en ophævelse af brændselsbindingen til naturgas og kraftvarmekravet, en justering af samfundsøkonomikravet, så fjernvarmeprojekter kan godkendes uden sammenligning med fossile alternativer, og en præcision af omfanget af den samfundsøkonomiske analyse.

Dekarbonisering af fjernvarmen er en forudsætning for opfyldelse af Klimalovens målsætninger om 70% reduktion af Danmarks CO₂-udslip 2030 og netto-nul udledning i 2050 – målsætninger som Ørsted fuldt støtter og har bidraget markant til gennem bio-konvertering af en række kraftvarmeverker. Denne udvikling vil blandt andet afhænge af en øget elektrificering af fjernvarmen, og Ørsted anerkender, at en modernisering af produktionsbindingerne i projektbekendtgørelsen kan bidrage hertil.

Det er dog Ørsteds holdning, at omstillingen skal ske på den mest omkostningseffektive måde og under hensyn til at samfundets resurser ikke er ubegrænsede. Det betyder, at der skal investeres i omstilling af fossil energiproduktion til grøn energiproduktion, herunder omstilling af fossil fjernvarmeproduktion til grøn fjernvarmeproduktion.

Samtidig skal reguleringen beskytte allerede foretagne investeringer i grøn varmeproduktion, både fordi høj investorsikkerhed og lav regulatorisk risiko er afgørende for risikovillighed til at investere i ny grøn teknologi, og fordi disse nye investeringer i videst muligt omfang skal fortrænge fossil fremfor grøn varmeproduktion.

Ørsted vil gerne kvittere for at udkastet i en vis udstrækning afspejler disse hensyn.

1. Ophævelse af kraftvarmekravet

Ørsted har noteret sig, at det, med henblik på den grønne omstilling er aftalt politisk, at brændselsbindingen til naturgas og kraftvarmekravet ophæves. Dette giver god mening i områder, hvor fjernvarmen i dag produceres på fossile brændsler.

Ophævelsen af kraftvarmekravet kan dog have den uheldige virkning, at der kan overinvesteres i ny varmeproduktionskapacitet i områder, hvor der allerede i dag er rigelig grøn varmeproduktionskapacitet.

Årsagen er, at bekendtgørelsesudkastets nye bestemmelser giver kommunalbestyrelsen mulighed for at godkende CO₂ neutrale varmeforsyningsprojekter, som umiddelbart synes at være er samfundsøkonomisk fordelagtige i forhold til eksisterende CO₂ neutral kraftvarmeproduktion. Herved er der stor risiko for, at værdien af allerede foretagne investeringer i CO₂ neutral kraftvarmeproduktion udhules, med heraf følgende tab for de aktører, der har investeret ud fra gældende regulering af varmesektoren. En regulering som dermed påvirker de investeringer, som er foretaget i tiltro til den dagældende lovgivning, vil skade investeringslysten i teknologiudvikling og nye varmeprojekter fremadrettet.

Det er Ørsteds opfattelse, at projektbekendtgørelsen bør opsætte et værn herfor, således at samfundets kapital i stedet kan investeres i sektorer, som endnu ikke er CO₂ neutrale. Herved ville det kunne undgås, at værdien af allerede foretagne investeringer i CO₂ neutral kraftvarmeproduktion ødelægges.

Ørsted finder det dog positivt, at bekendtgørelsen indskærper, at kraftvarme altid er en relevant reference i de samfundsøkonomiske beregninger.

2. Samfundsøkonomiske beregninger

De samfundsøkonomiske analyser for nye fjernvarmeprojekter vil blive en del af beslutningsgrundlaget for milliardinvesteringer i grøn omstilling i de kommende år. Det er derfor af allerstørste vigtighed, at disse analyser udføres ensartet og efter anerkendte teoretiske principper. Ørsted har nedenfor en række kommentarer til udkastets bestemmelser om samfundsøkonomiske beregninger.

2.1. Sammenligning med relevante alternativer

Ørsted finder det positivt, at man i den nye bekendtgørelse lægger vægt på, at der skal foretages beregning og sammenligning af den samfundsøkonomiske værdi af relevante projekter, og at kravet om samfundsøkonomisk vurdering ikke kan fraviges af kommunalbestyrelsen (jf. ny § 18, stk. 4).

Det er ligeledes positivt, at kraftvarme altid skal behandles som et relevant alternativ til et varmeforsyningsprojekt jf. ny § 18, stk. 1, nr. 10. Disse krav sikrer, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning på et oplyst grundlag, hvor alternative varmeforsyningsmuligheder ligeledes er belyst.

2.2. Analyser af hele det sammenhængende net

Ørsted finder det yderst positivt, at den samfundsøkonomiske analyse ifølge høringsbrevet skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget leverer varme til. Dette er afgørende for en retvisende vurdering af de samfundsøkonomiske konsekvenser ved investeringer i varmeproduktionskapacitet.

Desværre fremgår kravet, at den samfundsøkonomiske analyse skal inddrage konsekvenser for det sammenhængende net, ikke af selve bekendtgørelsen, ligesom det ikke er entydigt defineret, hvad et sammenhængende net er. Ørsted vil derfor gerne opfordre til, at dette krav tydeliggøres og at begrebet defineres i en revideret udgave af projektbekendtgørelsen.

Ørsted finder det også positivt, at der skal redegøres for idriftsættelsestidspunkt og laves følsomhedsanalyse af den samfundsøkonomiske værdi af tidspunktet for idriftsættelse jf. bekendtgørelsens § 18, stk. 1, nr. 5 og 9.

Det er dog uheldigt, at det umiddelbart følger af § 18, stk. 4, at kommunen kan vælge at denne analyse ikke behøver at foreligge, hvis blot det skønnes at være af uvæsentlig karakter for projektforslaget. Denne frihedsgrad er unødvendig og uhensigtsmæssig. Unødvendig fordi det er meget enkelt at lave analysen, når man allerede har analyseret samfundsøkonomien. Uhensigtsmæssig fordi det betyder, at der er en ikke ubetydelig risiko for, at der overinvesteres i ny varmeproduktionskapacitet i fjernvarmenet hvor der i forvejen er tilstrækkelig CO₂ neutral varmeproduktionskapacitet på et tidspunkt, hvor levetiden for den eksisterende varmeproduktionskapacitet ikke er opbrugt.

Det burde i stedet fremgå af bekendtgørelsen, at kommunen alene kan se bort fra følsomhedsanalysen af den samfundsøkonomiske værdi af tidspunktet for idriftsættelse, hvis der er tale om et helt nyt fjernvarmenet eller hvis der er tale om et mindre fjernvarmenet med et enkelt varmeproduktionsanlæg, hvor er kendt, at det vil være nødvendigt et udskifte eller levetidsforlænge det eksisterende produktionsanlæg.

Bekendtgørelse mangler også en anvisning på, hvordan følsomhedsanalysen bør indgå i projektvurderingen. Eftersom kraftvarme vil være det relevante alternativ i de fleste større sammenhængende net, vil det være relevant i følsomhedsanalysen at sammenligne levetidsforlængelse af CO₂ neutral kraftvarmekapacitet med projektforslaget, som en del af en indfasning af ny produktionskapacitet¹.

2.3. Spids og reserbelast

Som nævnt er det positivt, at kraftvarme altid skal behandles som et relevant alternativ til et varmeforsyningsprojekt. I tilfælde af at der skal etableres varmeproduktionskapacitet som spids og reserbelast, er denne regel dog ikke hensigtsmæssig. Da kraftvarmeanlæg kræver en ret høj benyttelsesgrad for at være samfundsmæssig økonomisk optimale, kan det på forhånd forudsiges, at kraftvarme ikke vil være et relevant alternativ til spids og reserbelast.

For at mindske den administrative byrde ved godkendelse af projekter for spids- og reserbelastanlæg, foreslår Ørsted i stedet, at elkedelanlæg bruges som relevant alternativ ved beregning af samfundsøkonomi.

Det skal i den sammenhæng bemærkes, at den nye formulering af § 10 sammenholdt med § 18, stk. 4 er noget uklar. § 10 kan umiddelbart læses som om, at der for spids- og reserbelastanlæg ikke er krav om at gennemføre en samfundsøkonomisk analyse. § 10 kan omvendt også læses således, at der skal gennemføres en samfundsøkonomisk analyse, men at man ikke skal anvende kraftvarme som reference.

Begge fortolkninger af § 10 har uheldige konsekvenser, idet de åbner for, at varmeproduktionsanlæg planlagt som spids- og reserbelast (f.eks. en varmepumpe) ikke er underlagt krav til samfundsøkonomiske beregninger, eller ikke skal sammenlignes med reelle spidslastanlæg som alternativ. Dermed vil anlæg planlagt som spids- og reserbelast kunne godkendes uden at være de samfundsøkonomisk bedste løsninger – og kan

¹ For en metode hertil, henvises der til Ea Energianalyses notat: "Samfundsøkonomi for varmeproduktion i sammenhængende fjernvarmenet"

desuden efterfølgende drives som grundlast. Ørsted vil på den baggrund anbefale, at formuleringen af § 10 skærpes i den endelige udgave af bekendtgørelsen.

2.4. Præcisering af beregningskrav i bekendtgørelse og vejledning

Udkastet til bekendtgørelsen har en række mangler i beskrivelsen af rammerne for de samfundsøkonomiske analyser. Disse rammer bør tydeliggøres i bekendtgørelsen, og i det omfang, at dette ikke er muligt, skal de uddybes i en vejledning. Ørsted noterer sig i den forbindelse, at en bekendtgørelse har større juridisk vægt end en vejledning, og at Energistyrelsen derfor i videst mulig udstrækning bør tilføje præciseringer direkte i bekendtgørelsen.

Dette er vigtigt, idet det ellers vil være op til de enkelte projekter at fastlægge hvorledes de samfundsøkonomiske beregninger skal laves. Dette skaber en risiko for, at der kan anvendes "passende" forudsætninger og regnemetoder for projektet, således at den samfundsøkonomiske analyse viser et på forhånd ønsket resultat.

Det er derfor vigtigt, at bekendtgørelsen umiddelbart følges af en opdateret vejledning i, hvorledes de samfundsøkonomiske beregninger skal gennemføres konkret².

3. Selskabsøkonomi

Efter Ørsteds opfattelse er det positivt, at projektbekendtgørelsen lægger vægt på at varmemforsyningsprojekter skal have god samfundsøkonomi. Desværre lægges der ikke tilsvarende vægt på at projekterne samtidig skal udvise god selskabsøkonomi. Selskabsøkonomi er alene berørt i bekendtgørelsens § 18, stk. 1, nr. 9, hvor det fremgår, at der skal foretages selskabsøkonomiske vurderinger, og i § 18, stk. 2, hvor det fremgår, at de selskabsøkonomiske vurderinger skal vedlægges projektforslaget i en form, der gør det muligt at se alle forudsætningerne for beregningerne, herunder at genskabe beregningerne.

Idet selskabsøkonomien i sidste ende afgør varmeprisen for varmemforbrugerne, bør der som minimum være krav om, at projektets budgetterede fremtidige varmepris viser en besparelse i forhold til alternativet.

4. Governance

Med den ny projektbekendtgørelse lempes en række af de produktionsbindinger, der tidligere har været rammegivende for beslutninger om etablering af ny varmeproduktionskapacitet, ligesom Energistyrelsens rolle i godkendelsesprocessen mindskes. Derfor er det hensigtsmæssigt, at bekendtgørelsens bestemmelser om godkendelsesproces og høringsret for berørte parter skærpes.

4.1. Høringsret

Ørsted har ved forskellige varmeprojekter oplevet, at projekterne først er kommet til vores kendskab indirekte eller på et (for) sent tidspunkt.

---

² Der henvises til forslaget i Ea Energianalyses notat: "Samfundsøkonomi for varmeproduktion i sammenhængende fjernvarmenet"

Ørsted er derfor meget tilfreds med, at høringskrav er skærpet jf. ny § 20 til at også omfatte parter med økonomisk eller individuel interesse i projektet herunder varmeproduktionsvirksomheder, og at det er præciseret, at det som minimum gælder berørte parter i det sammenhængende net. Det er helt afgørende at denne bestemmelse fastholdes i den endelige udgave af bekendtgørelsen.

Når Ørsted får varmeforsyningsprojekter i høring, vælger vi af forskellige grunde ind imellem at undlade at give høringssvar, eller svarer at vi ingen bemærkninger har til projektet. Det er ikke nødvendigvis ikke det samme, som at Ørsted ikke har interesse i den efterfølgende afgørelse. Ørsted derfor er tilfreds med, at det præciseres, at de høringsberetigede jf. ny § 23 efterfølgende underrettes skriftligt om den trufne afgørelse.

4.2. Godkendelse af projekter

Ophævelse af kraftvarmekravet giver dog anledning til bekymring omkring proceduren for godkendelse af varmeprojekter. Den nugældende projektbekendtgørelse medfører via dispensationsbestemmelsen, at Energistyrelsen i praksis har påset at kravet om god samfundsøkonomi for projekter, som ikke er kraftvarme, overholdes. Med udkastet til ny projektbekendtgørelse, fjernes denne kontrol. Det er Ørsteds opfattelse, at denne ekstra sikkerhed for god samfundsøkonomi bør opretholdes, ved at projektforslag, som ikke er kraftvarme, fortsat skal godkendes af Energistyrelsen. For at mindske den administrative byrde for Energistyrelsen, kunne der dog indføres en bagatelgrænse.

Ligeledes bør der i bekendtgørelsen indføres et krav om, at enhver godkendelse af varmeprojekter i kommunalbestyrelsen sendes til Energistyrelsen til orientering. Denne orientering vil bidrage til kvalitetssikring, opretholdelse af viden om praksis hos Energistyrelsen, og en samlet oversigt over godkendte varmeprojekter under den ny bekendtgørelse.

5. Afsluttende bemærkning

Afslutningsvis skal det bemærkes, at Ørsted naturligvis stiller sig til rådighed for uddybning af ovenstående høringssvar, såfremt der måtte være behov herfor, ligesom Ørsted meget gerne bidrager til opdateringen af de relevante vejledninger om bekendtgørelsens bestemmelser og ser frem til at indgå i en dialog med Energistyrelsen omkring dette.

Med venlig hilsen
Ørsted

Peter Lemming Jacobsen

petlj@orsted.dk
Tlf. 99557764

Energistyrelsen
Lotte Bjerggaard Jensen
Niels Bohrs Vej 8
6700 Esbjerg

EWII Production A/S
Kokbjerg 30
6000 Kolding
Danmark
Tlf. 70 50 50 50

ewii.com
CVR-nr. 31 08 86 58

29. oktober 2020

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE PROJEKTBEKENDTGØRELSEN JOURNAL NR. 2020-10897

Baggrund og forretningskoncept

EWII Production A/S har et forretningsområde, der fokuserer på at sælge varme på abonnement til erhverv og offentlige bygninger på kommercielle vilkår og i fri konkurrence fra alternative leverandører og opvarmningsformer. Varmen produceres og leveres af en varmepumpe, som installeres og ejes af EWII Production A/S. Hovedfokus er at levere rumvarme på lokationer med et reelt varmebehov som kræver en varmekilde med en installeret varmekapacitet på 0,25 - 1 MW. Der er således ikke fokus på levering af varme til parcelhuse. Det er et forretningskoncept, som Energistyrelsen tidligere har støttet med henblik på udbredelse af konceptet.

Konceptet er baseret på lokationer, hvor der hidtil har været opvarmning baseret på fossile brændsler som olie og særligt gas, og varmepumpen skal efter installation udgøre den primære varmekilde. Gasfyret fjernes ikke nødvendigvis, da det kan fungere som reservelast, hvilket kan være nyttigt for bygninger med kritisk behov for varmeforsyning (plejehjem, institutioner, lagerfacilitet etc.). Derudover kan gasfyret fungere som spidslast, hvilket bidrager til en effektiv anvendelse af varmepumpen, da varmepumpen dermed ikke skal dimensioneres til at kunne dække spidslast ved udetemperaturer på mindre end -12 grader celsius. Gasfyret kan derudover anvendes, hvis der i perioder er for lidt kapacitet i elnettet og derigennem mindskes behovet for en forstærkning af elnettet.

Bidrag til den grønne omstilling

Ovenstående forretningskoncept bidrager væsentligt til den grønne omstilling i områder, der ikke er udlagt til fjernvarme, hvor der hidtil alene har været opvarmet med gas. Konceptet følger dermed formålsbestemmelsen i varmeforsyningsloven, der lyder:

Lovens formål er at fremme den mest samfundsøkonomiske, herunder miljøvenlige, anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand og inden for disse rammer at formindske energiforsyningens afhængighed af fossile brændsler

Efter installation af varmepumpen vil der i normale situationer maksimalt blive anvendt 20 % af den naturgas, som der blev anvendt inden varmepumpens installation. Hybridløsninger bidrager desuden til, at der ikke er det samme behov for en udbygning af elnettet, idet varmeforsyningen ikke afhænger fuldstændig af elforsyningen.

I det nuværende forslag til projektbekendtgørelsen fjernes aftagepligten for blokvarmecentraler i naturgasområder, hvilket netop sker for at støtte muligheden for at få varmen produceret på grønne energikilder som varmepumper i stedet for naturgas.

Udfordringen

På nuværende tidspunkt kræver de fleste af de projekter, som EWII Production A/S er involveret i, at der udarbejdes en projektansøgning. Det skyldes, at grænsen på de 0,25 MW beregnes samlet ud fra mærkepladeeffekten på de/det installerede anlæg samt varmepumpen, uanset det reelle behov for varmekapacitet. Samlet vil de to mærkeplader i mange situationer udgøre langt mere, end det reelle behov for varmekapacitet til opvarmning af bygningen, og der vil derfor være krav om en projektansøgning til kommunalbestyrelsen. Den nuværende praksis medfører derfor krav om projektansøgninger til projekter, hvor det reelle behov for varmekapacitet i virkeligheden slet ikke er 0,25 MW eller mere.

Udarbejdelsen af projektansøgningen samt kommunalbestyrelsens godkendelse heraf er en tids- og ressourcekrævende proces, som alene bør finde sin anvendelse i situationer, hvor der er reelle samfundsmæssige hensyn, der skal vurderes. Disse hensyn er ikke nødvendige at afveje i situationer, hvor det allerede i forvejen er blevet besluttet af udfase naturgas helt eller delvist med varmepumper eller andre individuelle grønne løsninger i områder, der ikke forsynes eller er planlagt til forsyning med fjernvarme.

Anbefaling

Vi anbefaler følgende ændringer for at sætte tempoet i den grønne omstilling op:

1. Projekter vedrørende blokvarmecentraler med en samlet behov for varmekapacitet op til 1 MW skal ikke søge projektgodkendelse, hvis:
  - a. Der er tale om at supplere eller erstatte opvarmning med naturgas med varmepumper
  - b. Hvis projektet sker uden for planlagte fjernvarmeområder

Ovenstående kan om nødvendigt suppleres med, at projekterne skal anmeldes til kommunen inden arbejdet igangsættes. Derved har kommunen fortsat føling med, hvilke større projekter der arbejdes med.

2. Grænsen for projektgodkendelse vurderes om muligt på baggrund af bygningens energimærkning og alternativt en konkret beregning og ikke blot summen af mærkepladeeffekten.

Forslag til konkret formulering

Øverst i projektbekendtgørelsens bilag 1 står der:

Projekter for kollektive varmforsyningsanlæg med en varmekapacitet på 0,25 MW eller mere, der er omfattet af § 2 i lov om varmforsyning, er godkendelsespligtige. Der er tale om følgende kategorier af projekter:

Vi foreslår en følgende tilføjelse (med understregning):

Projekter for kollektive varmforsyningsanlæg med en varmekapacitet på 0,25 MW eller mere, der er omfattet af § 2 i lov om varmforsyning, er godkendelsespligtige. Dette gælder dog ikke for blokvarmecentraler med et behov for en varmekapacitet på op til 1 MW, der udelukkende er opvarmet med naturgas og som erstattes eller suppleres med varmepumper i områder, hvor der ikke er planlagt fjernvarme. Der er tale om følgende kategorier af projekter:

Dertil foreslår vi følgende tilføjelse (med understregning):

Projekter for kollektive varmforsyningsanlæg med et beregnet behov for varmekapacitet, jf. energimærkningen, på 1 MW eller mere, der er omfattet af § 2 i lov om varmforsyning, er godkendelsespligtige. Der er tale om følgende kategorier af projekter:

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen
EWII Production A/S

Oliver Wolgast
Direktør

den 30. oktober 2020

Høring over udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

BL – Danmarks Almene Boliger har den 6. oktober 2020 modtaget høring over udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Høringen giver anledning til følgende bemærkninger:

Naturgasopvarmning af de almene boliger

7 pct. af opvarmningen i de almene boliger udgøres af naturgas, primært i form af lokale fyr og særligt blokvarmecentraler i række- og kædehuse samt etageejendomme. Samlet drejer dette sig i runde tal om 40.000 boliger.

Ved at give mulighed for at konvertere til blokvarme på el-drevne varmepumper kan beboerne i de almene boliger gives en tiltrængt mulighed for en direkte økonomisk besparelse på varme-regningen i disse almene boliger.

Ifølge beregninger fra Copenhagen Economics (CE) kan den gennemsnitlige opvarmningspris for en almen bolig, opvarmet via naturgas, i dag således opgøres til ca. 4.300 kroner årligt for en bolig på 76 m². Dette tal forventes at stige til ca. 4.500 kroner i 2030, alt afhængig af om der er behov for reinvestering i naturgasfyret eller ej.

Hvis der blev skiftet til el-drevne varmepumper, vil opvarmningsprisen falde til ca. 2.300 kroner årligt for samme bolig, blandt andet grundet drift fra den billige strøm, høj energieffektivitet for varmepumper og de nylige afgifts-nedsættelser på el til opvarmning.

Nuværende begrænsninger i relation til projekt-bekendtgørelsen

De færreste almene boliger med naturgasopvarmning har eget naturgasfyr. De opvarmes der- imod af såkaldte blokvarmecentraler, som i essensen er "små lokale fjernvarmeværker", der di- stribuerer varmen til begrænsede parcel- eller rækkehusområder eller klynger af etageej- domme. Sådanne blokvarmecentraler er omfattet af lov om varmforsyning § 22.

Den nuværende bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsan- læg § 22, stk. 1 forhindrer imidlertid omlægningen af blokvarmeanlæg i naturgasområder fra naturgas til el-drevne varmepumper:

"§ 22, stk. 1: Ved projekter for blokvarmecentraler, der er beliggende i et område, der er god- kendt til individuel naturgasforsyning, kan kommunalbestyrelsen kun godkende projektet, hvis blokvarmecentralen forsynes med naturgas. Dette gælder dog ikke, hvis anlægget indrettes som kraftvarme-anlæg."

Som det fremgår, er disse blokvarmeanlæg også i almene boliger bundet til naturgas, om end der lægges op til bortskaffelse af aftagepligten med høringsudkastet.

Bortfald af aftagepligten er ikke tilstrækkelig

Høringsudkastet lægger op til bortskaffelse af aftagepligten, men tilslutnings- og forblivelsespligten fastholdes - også for eldrevne blokvarmeanlæg i almene boliger.

Det medfører, at almene boliger med blokvarme, som måtte vælge at omlægge fra naturgasfyret blokvarme til eldrevne varmepumper, stadigvæk vil være forpligtet til de faste omkostninger til gasnettet grundet forblivelsespligten. Disse faste omkostninger udgør typisk mellem 30 og op til 70 pct. af den samlede varmeomkostning for naturgas, jf. HOFORs og Vestforbrænding prisblad for 2020.

Dette risikerer at gøre varmepumper lige så dyre, eller potentielt dyrere, end at fortsætte med naturgas til opvarmning.

Dermed fjernes de økonomiske incitamentter til den grønne omstilling, og omkostningerne fra forblivelsespligten underminer dermed også de samfundsmæssige betingelser for omlægning.

Høringsudkastet lægger op til regulering, der ikke harmonerer med EU's VE-direktiv

Jf. høringsudkastet af d. 2. oktober 2020, som indeholder bortfald af aftagepligten i individuelle naturgasområder, er det anført i indledningen, at:

"Kommunalbestyrelsen kan fremover godkende projekter, der anvender alle energiformer og brændsler for disse blokvarmecentraler".

Dermed lægges der op til, at kommunalbestyrelsen *kan* afvise projekter for blokvarmecentraler uanset brændselsform. Dette står dermed i modstrid med hensigtserklæringen i EU's Vedvarende Energidirektiv, kapitel 22, og som det fremgår af høringsbrevet hvor i styrelsen skriver:

"En modernisering af aftagepligten til fjernvarme skal samtidig sikre Danmarks implementering af VE-direktivets artikel 22, som indeholder en forpligtelse til at sikre VE-fællesskabers ret til bl.a. at producere, forbruge, lagre og sælge vedvarende energi uden unødige reguleringsmæssige og administrative hindringer."

Forskellen ligger i, at kommunen *kan* godkende projekter til blokvarmepumper, jf. høringsudkastet, mens der i EU-direktivet står, at beboerne bør have ret til at frakoble sig varmetjenesten, og at kommunerne dermed skal godkende projektet, hvis der skiftes til mere effektive varmesystemer.

Det samme gør sig gældende i forhold til følgende formulering i høringsudkastet:

"Endvidere kan kommunalbestyrelsen beslutte, at aftagepligten ikke finder anvendelse for blokvarmecentraler i et konkret fjernvarmenet, hvis der er enighed med den eller de kollektive varmeforsyningsanlæg i nettet."

Det betyder at de lokale fjernvarmeselskaber kan modsætte sig forbrugernes ønsker om en mere klimavenlig fjernvarme, hvilket netop ikke er hensigten med EU's VE-direktiv.

BL anbefaler

BL anbefaler, at den fulde naturgasbinding bortskaffes inklusive tilslutnings- og forblivelsespligt til blokvarme i almene boliger. Dette vil medføre både CO₂-besparelser og væsentlige besparelser på opvarmning i de almene boliger.

Ved behov for uddybning af ovenstående kan teknisk konsulent, Mikkel Jungshoved, kontaktes på mail mju@bl.dk.

Med venlig hilsen

Bent Madsen
Adm. direktør

Høringsvar vedr. udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

Foreningen Termonet Danmark er i kraft af sine medlemmer blevet gjort opmærksom på høringen med J nr. 2020-10897, som vedrører udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, i daglig tale kaldet: Projektbekendtgørelsen.

Termonet Danmark er en almennyttig forening, der har følgende formål noteret i sine vedtægter:

Formål

§ 2. *Formålet med foreningen er på almennyttig vis at fremme udbredelse af termonet (kollektive jordvarme- og kølingssystemer), hvor sådanne installationer vil kunne bidrage til omstilling til mere klimavenlige løsninger. Foreningen kan opfylde sit formål ved blandt andet:*

- *at etablere fora for dialog og udveksling mellem relevante aktører og myndigheder inden for området.*
- *at fremskaffe ressourcer og at igangsætte samarbejde mellem aktører, som ikke ville finde sammen uden en koordineret indsats.*
- *at opsamle og oparbejde data og information, der kan medvirke til at udvikle viden om termonettet.*
- *at udarbejde og distribuere information til offentligheden.*

Et termonet er jf. en vejledende udtalelse fra Energistyrelsen med J nr. 2016 – 6252, omfattet af varmforsyningsloven, når nettets kapacitet overstiger 0,25 MW. Af denne grund er foreningen Termonet Danmark interesseret i, at projektbekendtgørelsen ikke alene rummer traditionelt konstruerede fjernvarmenet med isolerede rør og central energiproduktion, men også termonet. Termonet er karakteriseret ved anvendelsen af uisolerede røret, der forbinder individuelle jordvarmepumper med hinanden. Nettet er både at betragte som et distributionsnet og en del af produktionsanlægget.

De uisolerede rør har et varmeoptag, i stedet for et varmetab, og denne egenskab udgør et interessant potentiale for udbredelsen af kollektiv varmforsyning. Populært sagt udfordrer termonet en række antagelser, der forekommer at være veletableret i den danske forsyningssektor ([se dette link](#)):

- Fjernvarmen kan ikke nå ud til de tyndt befolkede områder
- Kollektiv forsyning kræver stor tilslutningsgrad
- Varme skal transporteres ved høj temperatur i isolerede rør
- Overskudsvarme findes kun i nærheden af byerne
- Køling skal foregå ved brug af kompressorbaserede køleanlæg
- Køling er ikke aktuelt i eksisterende bygninger

De nævnte antagelser kommer ofte til udtrykt gennem en opdeling af varmforsyningen som et valg mellem individuel forsyning og kollektiv forsyning. Projektbekendtgørelsen er således et redskab til at sikre, at der ikke udrulles kollektiv forsyning, hvor det giver mere mening at etablere individuel forsyning. Dette fremgår af §18 stk. 1, nr. 10, hvor der står:

10) Samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier. For projektforslag, der vedrører produktionsanlæg med en varmekapacitet over 1 MW, anses kraftvarmeanlæg, herunder eksisterende kraftvarmeanlæg, for relevante scenarier. For projektforslag, der vedrører etablering eller udvidelse af varme- eller naturgasdistributionsnet, anses individuel forsyning for et relevant scenarium.

Foreningen anerkender den gode intension om at sikre forbrugeren mod kollektive projekter, hvor der kan leveres en tilsvarende ydelse til en lavere pris med et individuelt anlæg. Foreningen er dog betænkelig ved, at den samfundsøkonomiske analyse risikerer at udelade vigtige parametre, når den individuelle løsning anvendes som reference. De vigtigste udeladte parametre i en samfundsøkonomisk analyse ved sammenligning med individuelle varmepumper er: (1) Udgifter til netforstærkninger af elnettet og (2) Ingen værdiansættelse af muligheden for grøn komfortkøling

Ad. 1: Når der installeres individuelle varmepumper, er det populære valg at installere luft/vand varmepumper. Det er derfor ikke utænkeligt at mange projekter vil skulle tage udgangspunkt i luft/vand varmepumper som reference. Idet varmepumper bruger el, som i sig selv er et kollektivt forsyningsnet, forekommer det urimeligt at der i dag ikke tages højde for de mulige øgede omkostninger til netforstærkning som en udbredelse af luft/vand varmepumper kunne tænkes at medføre.

En varmepumpes effektivitet er betinget af forskellen mellem temperaturen på det medie, der hentes energi fra og temperaturen på det medie, der skal leveres energi til. For luft/vand varmepumper medfører en lav udetemperatur, et væsentligt højere spænd mellem temperaturen på de to medier. Huset har behov for en højere temperatur i centralvarmeanlægget, mens luften har en lavere temperatur. Varmepumpens faldende effektivitet bevirker at der må anvendes en elpatron som kompensation til at levere den nødvendige varme. I sidste ende betyder det, at i ekstreme vintersituationer kan det risikeres at samtlige huse med luft/vand varmepumper reelt opvarmes med direkte el. Det er svært at forestille sig at elnettet kan opretholde forsyningssikkerheden på en ekstremt kold vinterdag i en landsby hvor majoriteten af huse har valgt at installere luft/vand varmepumper.

Det må formodes at en høj forsyningssikkerhed er obligatorisk, hvorfor et sådant scenarium vil resultere i øgede udgifter til forstærkning af elnettet. Det er disse omkostninger, der bør tages højde for, inden det bliver en reel praktisk udfordring. Problemstillingen kan undgås ved at etablere rørforbundne net, hvad enten det er traditionel fjernvarme eller kollektive løsninger baseret på termonet. Derfor bør der ved individuelle løsninger tages højde for de kollektive konsekvenser af sådan et valg i stor skala.

Termonet

Ad. 2: Det er ikke nok at omstille energiforsyning til grøn el og varme. Vi skal også bruge langt mindre energi end tidligere. Det har man blandt andet opnået ved at øge isoleringskravet i bygningsreglementet. Nye huse er så godt isolerede, at der let kan opstå et kølebehov om sommeren. I fjernvarmeområder løses det typisk ved at eftermontere et aircondition-anlæg, en såkaldt luft/luft varmepumpe. En sådan installation risikerer at medføre at huset ikke længere kan overholde den energirammeberegning, der umiddelbart efter konstruktionen af huset er blevet efterprøvet.

I områder med individuel forsyning, hvor der installeres luft/vand varmepumper, kan forbrugeren i nogle tilfælde gøre brug af aktiv køl direkte fra varmepumpen. Denne løsning kræver ikke yderligere installationer, men medfører stadig et strømforbrug, der ikke er inkluderet i energirammeberegningen. Problemet er ikke kun begrænset til nybyggeri. I bestræbelserne på at reducere energiforbruget er det også nødvendigt at efterisolere ældre huse. Herved kan behovet for komfortkøling også opstå i eksisterende boligområder.

Et termonet rummer muligheden for passiv køling, fordi temperaturen i nettet følger temperaturen i undergrunden. Den passive køling er 6-8 gange mere effektiv end aktiv køling via kompressoren i en varmepumpe. Ikke alene er energiforbruget væsentligt lavere, varmen som bortkøles lagres i jorden til senere brug. Det minimale strømforbrug til køling opvejes derfor af et lavere strømforbrug til f.eks. produktion af varmt brugsvand.

Projektbekendtgørelsen bør sikre at kommunerne kan planlægge en kombineret varme- og køleforsyning ved brug af termonet.

Termonet rummer en række yderligere fordele, ud over de tidligere nævnte. Det kan eksempelvis nævnes at der kan anvendes rør i termonet, der svarer til de PE-rør der anvendes i vandforsyningen. Her er tale om rør som har en meget lang teknisk levetid, og derfor rimeligvis kan afskrives over en længere periode end sædvanligt. Dernæst er et termonet skalérbart. Det mindste eksisterende net i Danmark er således blot 3 huse, der deles om et fælles forsyningsnet. For de tre forbrugere, der ikke har adgang til traditionel fjernvarme, har det været muligt at sikre en årlig varmepris, der ligger på den pæne side af gennemsnitspriserne jf. energitilsynets prisstatistik. Denne pris kan sænkes yderligere ved brug af billigere energikilder. Fordi termonet fungerer tæt på jordtemperatur, åbnes der op for langt større udnyttelse af spildvarme og alternative varmekilder, end vi kender det i dag. En mulighed der afskrives hos de huse, der vælger at anskaffe en luft/vand varmepumpe.

Foreningen mener at det er samfundsmæssigt attraktivt at etablere termonet. Det fremgår desuden af høringsbrevet at der er foretaget ændringer i projektbekendtgørelsen med henblik på at implementere VE-direktivets artikel 22. Foreningen bemærker at VE-direktivets artikel 22 harmonerer godt med forbrugerejede termonet. Energistyrelsen opfordres derfor til at tage højde for, hvilke yderligere ændringer af projektbekendtgørelsen, der kan gennemføres med tanke på termonet, for at forberede yderligere implementering af VE-direktivet i f.eks. varmeforsyningsloven.

Foreningen Termonet Danmark står til rådighed for besvarelse af spørgsmål, som dette hørings svar skulle give anledning til.

NOTAT

Til: Energistyrelsen
Fra: Kamma Eilschou Holm
CC:
Dato: 28-10-2020 / Dok. nr.: 103065/ 260400
Vedr.: **Høringssvar – Projektbekendtgørelse**

CTR har læst Energistyrelsens udkast til projektbekendtgørelse og tilhørende følgebrev af 2. oktober 2020. CTR er ikke på listen over høringsparter, men ønsker at komme med følgende bemærkninger, da vi som landets største fjernvarmetransmissionsselskab også bliver berørt af de nye regler, hvis de træder i kraft som foreslået.

CTR leverer varme til København, Frederiksberg, Gentofte, Gladsaxe og Tårnby. Vi er vidende om, at disse kommuner og deres forsyningsselskaber selv indsender høringssvar, og dem kan vi kun bakke op om.

Som ansvarlig for forsyningssikkerheden i hovedstadsområdet's transmissions-system skal CTR sikre, at der er tilstrækkelig produktionskapacitet både nu og i fremtiden. Samtidig skal vi sikre, at vi har adgang til varme til en lav varmepris til fjernvarmebrugere i det centrale hovedstadsområde. Indtil i dag er dette ikke et sket som følge af markedskræfter, men fordi vores ejere har taget ansvar, herunder for at realisere de politiske aftaler, der gennem tiden er indgået mellem en bred kreds af politikere.

Den lavere varmepris sikres bl.a. ved, at vi straksbetaler de investeringer, producenterne har, for at opnå en lavere forrentning og dermed en lavere varmepris. Vores investeringer er dog sikret af moderselskabsgarantier, og vi er derfor beskyttet mod, at produktionsanlæggene måtte gå konkurs. Alligevel har vi af ressourcemæssige, forsyningssikkerhedsmæssige og økonomiske hensyn en stor interesse i, at fremtidens dækning af hovedstadsområdet's varmebehov tilrettelægges, så der samtidig tages hånd om de investeringer, der i tiltro til tidligere politiske aftaler allerede er foretaget og endnu ikke nyttiggjort.

CTR's bestyrelse traf i 2010 beslutning om at være CO₂-neutral i 2025. I 2019, hvor effekten af Amagerværkets blok 4's omstilling til biomasse endnu ikke er slået igennem, er 68 % af vores fjernvarme baseret på bæredygtige brændsler. Den resterende udestående omstilling er affaldsvarme og vores spids- og reservelast. Derfor arbejder CTR vedvarende på at omstille vores spids- og reservelast til bæredygtige brændsler. Således har vi for et par år siden indviet en elkedel på 40 MW i Gentofte og forventer at indvie en elkedel på 80MW i Gladsaxe i indeværende år. Da der er tale om spids- og reservelast, er disse anlæg ikke omfattet af

kraftvarmekravet. Endelig fremlægger vi på vores bestyrelsesmøde i december 2020 en plan for, hvordan samtlige af vores spids- og reservelastanlæg kan omstilles til bæredygtige brændsler.

Det forslag til bekendtgørelse, som Energistyrelsen har offentliggjort, har positive, men desværre større negative konsekvenser for en fortsat bæredygtig dækning af hovedstadsområdet varmebehov. Udkastet giver os således følgende store udfordringer:

For det første betyder de store krav til dataindsamling, samfundsøkonomiske beregninger i sammenhængende net, udvidet kreds af høringsberettigede parter og involverede kommuner, at de konkret projekter for udbygning med fjernvarme bliver meget langsommelige. Når myndighederne samtidig giver de private varmepumpeleverandører tilskud til opsætning af varmepumper bliver konkurrencen i naturgaskonverteringsområder urimelig. Fortætning af fjernvarmeforsyningede områder er et klart politiske ønske, senest udtrykt i den klimaafnede, som bekendtgørelsesudkastet forudsættes at implementere. Derudover er tilslutning af flere forbrugere til samme net en helt afgørende håndtag for at holde omkostningerne ved en elektrificering af fjernvarmen nede, så vi også fremover kan levere billig fjernvarme til alle i vores forsyningsområde.

For det andet er det vores vurdering, at en række af de projekter for overskudsvarme, varmepumper mv., der i de kommende år vil ønske at levere varme til vores forsyningsområde, ikke nødvendigvis vil have en positiv samfundsøkonomi. Det skyldes, at vi i hovedstadsområdet i vidt omfang har dækket vores varmebehov med forholdsvis nye og effektive investeringer store kraftvarmeanlæg og affaldsenergianlæg. Imidlertid er der også hos vores bestyrelse en stigende opmærksomhed på, at biomasse ikke nødvendigvis skal være vores primære varmekilde, når vi kigger længere frem. Her ud over er det ønsket, at vi i stigende grad åbner op for tredjepartsadgang i form af overskudsvarmeleverancer fra virksomheder i vores ejerkommuner. Det er vores klare indtryk, at bestyrelsens opmærksomhed på denne udvikling deles af et bredt landspolitiske flertal.

Det udkast til bekendtgørelse, som Energistyrelsen har offentliggjort, understøtter ikke en sådan udvikling. Selvom vi deler Energistyrelsens bekymring for allerede foretagne investeringer, mener vi ikke, at de skal beskyttes ved at gøre alternative varmeleverancer unødigt administrativt tunge og langvarige. Dels er vi afhængige af at få etableret decentral produktion gradvist frem mod de tidspunkter, hvor vores eksisterende aftaler på de store kraftvarmeanlæg udløber. Dels er vi – og især de distributionsselskaber vi leverer varme til – afhængige af at kunne skabe synergi og lokal forankring mellem fjernvarme og de lokale virksomheder, så de kan tilbyde de ydelser, der efterspørges hos både lokale varmekonsumenter og varmeleverandører. I stedet må nye varmeleverancer ses i lyset af, om de kan levere varme til en lavere pris end den eksisterende, om der er tale

om en mindre varmeleverance, om det er en teknologi, der ønskes fremmet eller indpasset, herunder om varmeleverancen er i overensstemmelse med de strategiske energiplaner, der dækker forsyningsområdet. Er dette tilfældet, er det vores vurdering, at der udover spids- og reservelastanlæg også bør laves undtagelsesregler for mindre varmeproducerende anlæg.

Samtidig bør der tages stilling til allerede foretagne investeringer, således at omkostningerne ved politikernes nye vurdering af biomasse som primær brændsel i varmforsyningen frem mod 2050 ikke alene skal betales af fjernvarmebrugere. Kun derved kan sektoren også fremadrettet investere i tiltro til brede energipolitiske aftaler, ligesom det ikke nytter noget at gøre fjernvarmforsyningen grøn, hvis fjernvarmekunderne forsvinder.

Endelig vil vi også gerne pege på, at en elektrificering af fjernvarmesektoren i dag forudsætter anvendelse af VE-certifikater, da den el, der bruges, ellers må betragtes som sort. Energistyrelsen forholder sig i bekendtgørelsesudkastet ikke til, hvordan styrelsen vil sikre, at fremtidige varmeproducerende anlæg, der anvender el som energikilde, anvender el baseret på vedvarende energi. Hvis en elektrificering skal medføre en bæredygtig varmeproduktion, er dette nødt til at indgå i reguleringen.

Med venlig hilsen

Kamma Eilschou Holm

CTR
Kamma Eilschou Holm
Adm. Direktør
Stæhr Johansens Vej 38
DK-2000 Frederiksberg
Phone: +45 22513476
E-mail: keh@ctr.dk
www.ctr.dk

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Den 30. oktober 2020

Dall Energys høringssvar til Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Indledning

Dall Energy vil gerne udnytte muligheden for at indsende høringssvar til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Specifikke bemærkninger

Brugerøkonomisk fordyrelse og øget klimabelastning

Bekendtgørelsens §21 stk. 4 stiller et mindstekrav på 1.500 kr. til den brugerøkonomiske besparelse ved nye biomasseprojekter, sammenlignet med næstbedste økonomiske alternativ. Det forstås at kravet var indført for at begrænse den danske import af biomasse, men jf. sænkelse af el-afgiften i 2020 er kravet blevet overflødigt og herudover giver kravet en række u hensigtsmæssige konsekvenser for klima og økonomi:

- Reglen forhindrer forsyningselskaberne i at vælge den billigste og mest klimavenlige varmforsyningsmetode, og dermed går varmemeforbrugerne glip af en årlig besparelse på op til 1.499 kr. per husstand. Derved øges danskernes gennemsnitlige udgifter til fjernvarme da der skal vælges dyrere produktionsformer.
- I Danmark har vi store mængder rest-biomasse (f.eks. Halm og have-park affald) som kan udnyttes til fjernvarme, men som ikke udnyttes i dag pga. 1.500 kr. reglen. Anvendelsen af vores klimavenlige ressourcer begrænses således når der ikke kan gives tilladelse til opførelse af nye små decentrale biomasseværker. Lokalt restbiomasse bliver derfor i dag nedmuldet (halm) eller komposteret (have-park affald), hvilket giver anledning til stor udledning af drivhusgassen metan.
- Små biomasse anlæg produceres af danske virksomheder som også eksporterer denne teknologi. De varme anlæg der implementeres jf. 1.500 kr. reglen baserer sig på importeret teknologi.
- I løbet af 2020 har man set udbredt implementering af værker som består af eldrevne varmepumper og naturgasfyrede kedler. Jf. 1500 kr. reglen har varmeværker været tvunget til at vælge denne type værker. Med nedsættelsen af elafgifterne i 2020 er der økonomisk incitament til at denne udvikling fortsætter, selv hvis 1500 kr. reglen bortskaffes.

Derfor anbefaler Dall Energy at bekendtgørelsens §21 stk. 4 udgår så hurtigt som muligt.

Med venlig hilsen,

Jens Dall Bentzen

Administrerende Direktør

Til Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Journalnummer 2020-10897

Dok. ansvarlig: MAL
Sekretær: EDR
Sagsnr.: s2020-976
Doknr: d2020-23198-26.0
19-10-2020

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

Dansk Energi vil gerne takke Energistyrelsen for muligheden for at afgive kommentarer på udkastet til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen)

Udkastet til ny projektbekendtgørelse udmønter dele af Klimaaftalen for energi og industri mv. fra juni 2020. Dette indebærer en ophævelse af brændselsbindingen til naturgas og kraftvarmekravet, en justering af samfundsøkonomikrav, så det bliver muligt for kommunen at se bort fra fossile alternativer, samt en modernisering af aftagepligten.

Overordnet kommentarer

Overordnet noterer Dansk Energi sig, at flere af disse delelementer fra Klimaaftalen er helt i tråd med Klimapartnerskabet for Energi og Forsynings anbefalinger på varmeområdet. Dette vil Dansk Energi naturligvis gerne kvittere for, da dette vil være med til at understøtte en grøn omstilling indenfor opvarmningen af boliger og erhverv, og samtidig leverer på Danmarks målsætning om at reducere 70% af CO₂-udledningerne i 2030. Klimapartnerskabet for Energi og Forsyning identificerede netop olie- og naturgasopvarmning, som et af de områder, hvor der først bør ske reduktioner i forbruget af fossile brændsler. Særligt justeringen af samfundsøkonomikravet, så kommunen kan se bort fra fossile alternativer, vil give fjernvarmeselskaberne nye muligheder for at få konverteret eksisterende naturgasopvarmede boliger.

Over de kommende år vil nye teknologier og produktionsformer give fjernvarmesektoren helt nye muligheder. Med hjælp fra digitalisering skal sektorens aktivere sit fulde potentiale for lagring og fleksibilitet, hvilket kan gøre fjernvarmen til en afgørende brik i fremtidens sektorkobling. På samme tid bliver grønne alternativer til fjernvarmen mere konkurrencedygtige. Derfor kigger fjernvarmesektoren også ind i en fremtid, hvor sektoren både skal levere en grøn

omstilling, og samtidig have fuldt fokus på at forblive den mest økonomisk attraktive opvarmningsform, de steder, hvor fjernvarmen anvendes.

Det er derfor afgørende, at de samlede rammer for fjernvarmesektoren, herunder moderniseringen af den økonomiske regulering, rummer denne fremtid. Hvis den økonomiske regulering går i retningen af en øget deregulering, kan projektbekendtgørelsen, herunder kravet om samfundsøkonomi, på sigt komme til at spille en mindre rolle. Men så længe der opereres inden for den gældende regulatoriske ramme er det vigtigt at ændringerne i ny projektbekendtgørelse sker indenfor den gældende varmforsyningslovs overordnede ramme og formålsbeskrivelse.

I den forbindelse ser Dansk Energi positivt på udkastets præciseringer af samfundsøkonomikravet. Dog vurderer Dansk Energi, at det fortsat udestår at få skabt tilstrækkeligt klarhed om den samfundsøkonomiske analyse i bekendtgørelsen. Uden præcise rammer i bekendtgørelsen er der risiko for, at der vil ske en samfundsmæssig suboptimering og risiko for at foretagne grønne investeringer undergraves. Dette vil blot fordyre den grønne omstilling. Dansk Energi vil gerne kvittere for, at præciseringerne af samfundsøkonomikravet i udkastet, som er med til at reducere risikoen for suboptimering. Dog vurderer Dansk Energi, at der fortsat er et behov for at Energistyrelsen præcisere rammerne yderligere for den samfundsøkonomiske analyse. Både i projektbekendtgørelsen og samtidig i vejledningen. Dette vil også være med til at reducere potentielle uenigheder mellem aktører, f.eks. producenter i sammenhængende net, blokvarmecentraler og fjernvarmeselskaber.

I nedenstående gennemgås Dansk Energis kommentarer til de enkelte delelementer i udkastet.

Ophævelse af kraftvarmekrav

I udkastet ophæves det eksisterende krav om samproduktion af el og varme (kraftvarmekravet) for samtlige områder. Med ophævelsen gives der mulighed for at centrale områder også kan etablere rene varmeløsninger, hvis dette er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige. Denne mulighed er allerede i gældende for de decentrale områder i den nuværende projektbekendtgørelse. Centrale områder har i dag kun mulighed for at afvige fra kraftvarmekravet, hvis Energistyrelsen giver en dispensation. Historisk er der givet dispensation hvis der enten har været tale om demonstrationsprojekter eller overskudsvarmeprojekter.

Dansk Energi mener principielt, at samproduktion bør etableres og opretholdes, når der er tale om en samfundsøkonomisk fordel. Hvis dette ikke er tilfældet, bør samproduktion ikke etableres. Og principielt mener Dansk Energi heller ikke, at selskaber bør tvinges til bestemte produktionsformer gennem normregulering. I forhold til

den grønne omstilling og fortrængning af fossile brændsler i fjernvarmesektoren, noterer Dansk Energi sig, at ophævelsen af kraftvarmekravet ikke bør forventes at have nogen yderligere klimamæssig effekt, da Energistyrelsen tidligere har tilkendegivet, at dispensationsansøgninger som omhandler fortrængning af de resterende fossile brændsler på centrale værker vil blive godkendt.

Over de næste 10 år forventes det, at den samlede kraft-kapacitet vil være faldende. På samme tid skal samfundet elektrificeres for at nå 70 % målsætningen. Dette vil lægge pres på forsyningssikkerheden. Derfor er det afgørende at ENS og Energinet får markedsgjort ydelser, som kan sende de rette signaler til markedsaktører om at opretholde eksisterende kapacitet og så forsyningssikkerheden dermed ikke forværres.

Ophævelse af bindingen til naturgas

Samtidigt ophæves kravet om brugen af naturgas i større decentrale områder (brændselsbindingen). I Energiaftalen fra 2018 blev brændselsbindingen ophævet for små decentrale områder. Dansk Energi noterer sig, at under den nuværende bekendtgørelse har fjernvarmeselskaberne i decentrale områder allerede i dag mulighed for at etablere brændselsfri-teknologier, herunder elektriske varmepumper og solvarmeanlæg. Derfor er givet ophævelse af brændselsbindingen principielt blot fjernvarmeselskaberne lov til at etablere biomassekedler.

Grundlæggende mener Dansk Energi, at fjernvarmeselskaberne skal have frihed til at vælge de teknologiske løsninger, som passer bedst til det pågældende selskab. Derfor bør fjernvarmeselskaberne ikke tvinges til at anvende bestemte løsninger gennem normregulering. I stedet bør man fra politisk side anvende afgifts- og tilskudsværktøjer til at fremme de produktionsformer og teknologier, som er ønskelige for samfundet. I den forbindelse noterer Dansk Energi sig, at der med de afgiftsniveauer, som blev besluttet i klimaaftalen, er givet et betragteligt incitament til at fjernvarmen udskifter de fossile brændsler via elektrificering. Dette udelukker naturligvis ikke, at der kan være enkelte fjernvarmeområder, hvor etablering af biomassekedler vil være samfundsøkonomisk fordelagtig.

Justeret samfundsøkonomikrav

I udkastet justeres samfundsøkonomikravet, så kommunerne fremover kan se bort fra fossile alternativer i samfundsøkonomiske analyser til nye projektforslag. Dansk Energi mener at justeringen er yderst hensigtsmæssigt.

Justeringen af samfundsøkonomikravet ligger helt i tråd med anbefalingerne fra Klimapartnerskabet for Energi og forsyning. Her anbefalede partnerskabet, at reguleringen skal sikre, at fjernvarmeselskaberne altid har mulighed for at investere i det billigste grønne

alternativ fremfor fossilbaserede løsninger. I mange år har fjernvarmevarmeselskaberne ikke haft muligheden for at konverterede eksisterende naturgasområder over til fjernvarme, selvom fjernvarmeselskaberne mange steder kunne levere opvarmning billigere end den eksisterende naturgasopvarmning. Dette har været en unødvendig barriere for den grønne omstilling og har pga. afgifterne samtidigt potentielt ledt til højere forbrugerpriser end fjernvarmen.

Præciseret samfundsøkonomikrav

I udkastet præciseres det, at i) kraftvarme fortsat er et relevant alternativ, som skal undersøges i nye projektforslag, også selvom kraftvarmekravet ophæves, ii) at den samfundsøkonomiske analyse skal medtage samtlige økonomiske konsekvenser ved investeringen, f.eks. et sammenhængende net, iii) at, der i den samfundsøkonomiske analyse skal foretages en følsomhedsanalyse som viser konsekvensen af forskellige idriftsættelsestidspunkter og iii) at kommunen ikke kan se bort fra den samfundsøkonomiske analyse.

Overordnet vurderer Dansk Energi at alle præciseringer er relevante og nødvendige.

Præciseringen af kraftvarme som et relevant alternativ sikrer at kraftvarme fortsat undersøges og etableres, hvis dette er samfundsøkonomiske fordelagtigt. Samtidigt er det afgørende at en efterfølgende opdatering af Energistyrelsens vejledning i samfundsøkonomiske analyser indeholder en forklaring af, hvordan selskaberne skal forholde sig, til evt. forskelle i størrelsesordenen, når der ikke er tale om eksisterende kraftvarme eller en levetidsforlængelse af eksisterende heraf som reference. Eksisterende kraftvarmeanlæg er oftest meget store sammenlignet med projekter med varmepumper.

Derudover vurderer Dansk Energi at udkastet kan læses som om, at kraftvarme altid skal medtages som et relevant alternativ i projekter om spids- og reservelast. Hvis dette er tilfældet, virker det en smule u hensigtsmæssigt, da kraftvarme kræver mange driftstimer for at være samfundsøkonomisk rentable. I stedet kunne det overvejes at kun at bruge eksisterende kraftvarme eller levetidsforlængelser heraf, hvis muligt og ellers at anvende en ny elkedel som relevant alternativ til spids og reservelast.

Dansk Energi er yderst tilfredse med, at det præciseres at den samfundsøkonomiske analyse skal medtage samtlige økonomiske konsekvenser ved investeringen, f.eks. et sammenhængende net. Dermed sikres det at der ikke alene regnes samfundsøkonomi på nye projekter, men at konsekvenser for øvrige anlæg i nettet også medtages. Dette er afgørende for at lave en retvisende vurdering af de samfundsøkonomiske konsekvenser i forbindelse med et nyt projekt. Dog savner Dansk Energi at denne præcisering fremgår ligeså tydeligt i bekendtgørelsen, som det gør i høringsbrevet. Derudover

vurderer Dansk Energi, at det bør præciseres af hvordan områdeafgrænsningen skal foretages i projektforslag. Dette uddybes i næste afsnit.

Dansk Energi vurderer, at en følsomhedsanalyse ift. forskellige idriftsættelsestidspunkter vil bidrage med relevant viden om hvorvidt det er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt at etablere projektet på et andet tidspunkt. Dermed kan følsomhedsanalysen være med til at sikre, at godkendelse af et nyt projekt gives på et mere fuldt oplyst grundlag. Samtidig noterer Dansk Energi sig, at kommunen dog fortsat kan godkende det, ansøgte idriftsættelsestidspunktet uanset hvad alternative tidspunkter viser.

Fortsat behov for præcisering af rammer

Dansk Energi vurderer dog, at der fortsat er et behov for at få styrket og præciseret rammerne omkring den samfundsøkonomiske analyse i bekendtgørelsen yderligere. Energistyrelsen bør stille mod at der skabes mest mulig transparens om fremtidige projektforslag, så risikoen for at fremtidige projekter ender i klageinstanser minimeres.

I udkastet fremgår det, ligesom i nuværende version af bekendtgørelsen, at den samfundsøkonomiske analyse skal laves i overensstemmelse med Energistyrelsens vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet. Dansk Energi bemærker, at denne vejledning også skal opdateres som følge af den nye projektbekendtgørelse. En opdatering af vejledningen synes imidlertid ikke at være tilstrækkeligt. Det er nemlig væsentligt at der stilles nogle præcise krav til indholdet af disse analyser. Krav som skal efterleves og kan håndhæves.

Dansk Energi opfordrer derfor Energistyrelsen til, som minimum, i bekendtgørelsesform at præcisere rammerne for den samfundsøkonomiske analyse og naturligvis understøtte og uddyber disse i en opdateret vejledning. Dette kunne ske ved i bekendtgørelsen at stille krav om at den samfundsøkonomiske analyse, som minimum skal indeholde:

- **Klar definition og metode til afgrænsningen af forsyningsområde**, herunder hvilket geografisk område, som skal medtages.
- **Klar definition af hvilke omkostninger som skal medtages, herunder dokumentation**. F.eks. til evt. omkostninger til forstærkning og udbygning af elnettet, herunder særligt el-distributionsnettet. Her vurderer Dansk Energi, at det mest hensigtsmæssigt og retvisende er at anvende de gældende nettariffer for den relevante kundekategori i det pågældende netområde til at vurdere netomkostninger ved fremtidigt elforbrug. Det er således afgørende, at det er tariffene for det pågældende netområde, der anvendes, og ikke et

gennemsnit for hele landet som hidtil. De gældende nettariffer for den relevante kundekategori er samlet set det bedst mulige udtryk for de langsigtede gennemsnitsomkostninger for net-ydelsen fra eldistributionsnettet, idet omkostningsægthed af tarifferne er et fundamentalt princip for netselskabernes tarifiering af netbrugerne. Dette sikrer også, at lokale projekter ikke belastes med hverken højere eller lavere langsigtede netomkostninger end det, der følger af såvel generelle som lokale elnetudbygningsomkostninger. Med netselskabernes indførelse af tidsdifferentierede tariffer er der endvidere mulighed for at værdisætte evt. fleksibilitet leveret fra det konkrete projekt via en forventet belastningsprofil fra projektet. Samtidigt bør fjernvarmeselskaberne kontakte elnetselskaberne ift. få overslag på tilslutningsomkostninger i forbindelse med udarbejdelsen af projektforslag. I det omfang, det ikke er muligt at medtage i bekendtgørelsen, bør dette uddybes i vejledningen. Indregningen af transmissions- og systemtarif foreslås uændret.

- **Klare krav til dokumentation af afgørende beregningsforudsætninger, f.eks. forventet tilslutningsgrad og hastighed.** Historisk har den forventede tilslutningsgrad været genstand for stor uenighed mellem forskellige aktører og ledt til langvarige klagesager. Derfor bør der stilles krav til dokumentationen for at undgå uenighed i fremtidige projektforslag. I det omfang, det ikke er muligt at medtage i bekendtgørelsen, skal dette uddybes i vejledningen.
- **Præcisering af krav til positiv samfundsøkonomi.** Hvis der tale om projekter med delområder, bør det præciseres at hvert område skal give størst samf. økonomisk nettogevinst.
- **Klare krav til risikovurdering af projektet.** Der skal stilles klare krav til metode og udarbejdelsen af projektets risikovurdering og følsomhedsanalyser. Derudover bør der stilles krav om at der skal foretages multiple følsomhedsanalyser, f.eks. Monte-Carlo, ikke blot partielle følsomheder.
- **Klare minimumskrav til præsentation af resultater fra den samfundsøkonomiske analyse.** Der bør stilles minimumskrav til hvilke resultater og følsomheder som skal præsenteres for kommunalbestyrelsen for at sikre transparens på tværs af projekter og aktører.

Dansk Energi vurderer, at en øget detaljeringsgrad, alt andet lige, vil være med til at sikre større transparens og dermed reducerer muligheden for uenigheder på tværs af aktører, f.eks. mellem producenter i sammenhængende net eller mellem blokvarmecentraler og fjernvarmeselskaber.

Dansk Energi vil meget gerne bidrage til det efterfølgende arbejde med præcisering af overstående i bekendtgørelse og vejledning til samfundsøkonomiske analyser på energiområdet.

Moderniseret aftagepligt til fjernvarme

I udkastet moderniseres aftagepligten så kommunalbestyrelsen fremover kan godkende blokvarmecentraler til at etablere egenproduktion af varme på vedvarende energi, enten 1) hvis dette er mere samfundsøkonomisk fordelagtigt end fjernvarme, **eller** 2) hvis de lokale fjernvarmeselskaber er enige i at aftagepligten kan ophæves. I nuværende projektbekendtgørelsen har kommunalbestyrelsen ikke mulighed for at dispensere for aftagepligten.

Principielt mener Dansk Energi at denne modernisering er yderst hensigtsmæssig. Dels ift. den grønne omstilling giver det god mening, at blokvarmecentrale får mulighed for at udnytte lokal overskudsvarme eller producere varme på vedvarende energikilder, hvis dette er samfundsøkonomisk fordelagtigt. Samtidig giver det rigtig god mening at styrke den lokale beslutningskraft og dialog, så de enkelte områder kan fremme de lokale løsninger, som de har til rådighed. Endelig skærper det effektiviseringspresset på fjernvarmeselskaberne og det tilskynder varmeselskaberne til at tilbyde et produkt, der ift. pris og kvalitet er attraktivt for de store kunder.

Dog bemærker Dansk Energi, at samspillet imellem mulighed 1 og 2 er noget uklart. Blokvarmecentraler er omfattet af Varmeforsyningsloven. Derfor skal der ansøges om at få et projektforslag godkendt efter krav i projektbekendtgørelsen. Derfor syner mulighed 2, altså at aftagepligten kan ophæves hvis fjernvarmeselskabet er enige, ikke at være en reel mulighed, da blokvarmecentralen efterfølgende skal have godkendt et projektforslag som skal være samfundsøkonomisk mest fordelagtigt.

Ophævelse af aftagepligt til naturgas

I udkastet ophæves aftagepligten for blokvarmecentraler i naturgasområder. Dansk Energi vurderer dog, at det fortsat kan være en barriere for konverteringen af blokvarmecentraler i naturgasfyrede områder til f.eks. varmepumper, at projekterne skal gennem en kommunal godkendelsesproces. Dette understøttes af Dansk Energis medlemmers erfaringer fra ordningen. Her viser det sig at der var udfordringer med konverteringerne væk fra naturgas på grund af den kommunale myndighedsproces. Dansk Energi noterer sig desuden, at der i forbindelse med klimaaftalen er afsat støttemidler til at udfase individuelle naturgasfyr til enten individuelle varmepumper eller fjernvarme. Formålet med dette er at sætte tempo på udfasningen og reducere udgifterne for forbrugerne af omstillingen til grøn varme. For at understøtte en hurtig udfasning af naturgas til opvarmning, mener Dansk Energi, at virksomheder i naturgasområder, som har egen forsyning skal undtages for kravet om

kommunal godkendelse af projektforslag eller skal leve op til en for-
simplet ansøgning.

Øvrigt

Det præciseres, at kommunen skal høre alle berørte parter, herunder berørte forsyningsvirksomheder og varmeproducenter i det sammenhængende net. Dansk Energi vurderer at denne præcisering er nødvendig for at sikre den nødvendige transparens omkring kommende projektforslag. Dog kan der opstå praktiske udfordringer, når det gælder større sammenhængende net. Dette understreger endnu engang behovet for en klar definition af områdeafgrænsningen. Dansk Energi vil gerne anmode om at blive høringspart på kommende projektforslag.

Dansk Energi stiller sig naturligvis til rådighed for uddybning af overstående høringssvar og bidrager gerne til en efterfølgende opdatering af vejledning.

Med venlig hilsen

Dansk Energi

Energistyrelsen
Journalnummer 2020-10897
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Den 30. oktober 2020

Dansk Erhvervs høringssvar over bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Indledning

Dansk Erhverv takker for muligheden for at komme med høringssvar til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Generelle bemærkninger

Revisionen af bekendtgørelsen gennemfører dele af klimaaftalen for energi og industri mv. af 22. juni 2020 – særligt fokus på udnyttelse af overskudsvarme og ændringer af regler vedr. aftagepligt. Dansk Erhverv bakker op om, at fjernvarmesektoren er underlagt rammevilkår, der understøtter, at husholdninger og virksomheder har adgang til grøn fjernvarme til forbrugervenlige priser og at sektoren reguleres, så den er så omkostningseffektiv og rationel drevet som mulig.

På den baggrund foreslår vi en række regulatoriske ændringer af sektoren – herunder ændringer af bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Dansk Erhverv har noteret det store effektiviseringspotentiale i sektoren på mellem 800-1.500 mio. kr. som dokumenteret af forsyningssynet i april 2020. Derfor bør den nuværende regulering reformeres og ændres. Der er behov for et effektiviseringspres som kan sikre konkurrencedygtige priser, innovation og omstilling.

Det er afgørende at undgå en gentagelse af den manglende innovation og omstilling som fx har kendetegnet andre forsyningsområder. På affaldsområdet har organiseringen og reguleringen forhindret en omstilling til mere genbrug og genanvendelse, og cementerede en fortsat afbrænding og investeringer i dyr overkapacitet på affaldsforbrænding.

Governance

Dansk Erhverv foreslår en regulatorisk reform, hvor projektbekendtgørelsen er et element. Et centralt element i fremtidens regulering, er governance modellen som bør opdateres. En opdatering skal sikre, at sektoren drives professionelt, kompetent og rationelt til gavn for kunderne. Dansk Erhverv foreslår, at governance modellen ændres, således en kommune ikke både kan være ejer/investor og samtidig være den myndighed der godkender projekter, og dermed kan være

market maker på varmemarkedet. Myndighedsopgaven på varmeområdet bør på de områder hvor der er tale om helt eller delvist ejede forsyningsselskaber kommunalt løftes til et højere niveau fx Energistyrelsen.

I alle selskaber er det afgørende at der sikres en kompetent og professionel drift og ledelse – både i direktion og bestyrelse. I relation til de kommunalt ejede selskaber kunne den demokratiske kontrol og proces håndteres efter samme principper som det statslige delejerskab af Ørsted. I relation til Ørsted foregår den politiske proces i de respektive Folketingsudvalg, og ikke ved at folketingspolitikere sidder i Ørsted bestyrelse. På samme måde kan det kommunale ejerskab af forsyningsselskaber oplagt udelukkende håndteres i de relevante kommunale politiske udvalg – fx teknik- og miljøudvalget, således der er en bred politisk forankring af ejerskabet.

Specifikke bemærkninger

Udnyttelse af dansk restbiomasse og dansk teknologi

Bekendtgørelsens §21 stk. 4 stiller et mindstekrav på 1.500 kr. til den brugerøkonomiske besparelse ved nye biomasseprojekter, sammenlignet med næstbedste alternativ. Kravet var indført for at begrænse den danske import af biomasse, men det har en række uhensigtsmæssige konsekvenser for økonomi, miljø, beskæftigelse og eksport.

Reglen forhindrer forsyningsselskaberne i at vælge den billigste varmforsyningsmetode, idet varmemeforbrugerne går glip af en årlig besparelse på op til 1.499 kr. per husstand. Derved øges danskernes gennemsnitlige udgifter til fjernvarme da der skal vælges dyrere produktionsformer.

Anvendelsen af lokal restbiomasse begrænses væsentligt når der ikke kan gives tilladelse til opførelse af små decentrale biomasseværker. Meget lokal restbiomasse må derfor nedmuldes eller komposteres (hvilket fordobler udledningen af drivhusgasser pga. dannelsen af metan) eller det må transporteres til anlæg i andre geografiske områder, hvilket øger den tunge vejtransport som igen påvirker klimaet, lokalmiljøet og trængslen på vejene.

Små biomasse anlæg produceres desuden af danske virksomheder som også eksporterer denne teknologi.

Derfor anbefaler Dansk Erhverv at bekendtgørelsens §21 stk. 4 udgår så hurtigt som muligt.

I løbet af 2020 har man set udbredt implementering af nye eldrevne varmepumper som erstatning for bl.a. decentrale biomasseanlæg. Med nedsættelsen af elafgifterne er der økonomisk incitament til at denne udvikling fortsætter, selv hvis ovenstående regel bortskaffes. Derfor må det forventes at fremtidige anlæg både vil omfatte eldrevne varmepumper og biomasseanlæg til udnyttelse af lokal restbiomasse, hvilket vil være mere optimalt både økonomisk og klimamæssigt.

Modernisering af aftagepligten til fjernvarme

Ændringer i reglerne om aftagepligt til fjernvarmen betyder, at kommunalbestyrelsen fremover kan godkende projekter for blokvarmecentraler beliggende i fjernvarmeforsynede områder, hvis blokvarmecentralen udnytter egen overskudsvarme eller producere egen varme ved anvendelse af VE. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at aftagepligten ikke finder anvendelse for blokvarmecentraler i et konkret fjernvarmenet.

VE-direktivets artikel 22 skal sikre, at medlemsstaterne skaber en befordrende ramme for at fremme og lette udviklingen af VE-fællesskaber, og pålægger medlemsstaterne at sikre, at VE-fællesskaberne har ret til at producere, forbruge, lagre og sælge en vedvarende energi. For blokvarmecentraler kan reglerne i projektbekendtgørelsen om aftagepligt have indvirkning på de forbrugere til en blokvarmecentral, der ønsker at oprette et VE-fællesskab og herefter producere og forbruge vedvarende energi.

Dansk Erhverv støtter modernisering af aftagepligten. Vi mener, at dette vil give mulighed for at tilbyde mere forbrugervenlige priser for grøn fjernvarme, og fremme udnyttelsen af overskudsvarme. Det bør præciseres, at aftagepligten bør vige såfremt der er tale om intern udnyttelse af overskudsvarme, således energioptimering på virksomheder i Danmark har forrang for produktion og anvendelse af fjernvarme. I de tilfælde, hvor der er tale om en kommunal afgørelse, hvor kommunen også helt eller delvist ejer det lokale fjernvarmeselskab, så bør evt. myndighedsbehandling af hensyn til good governance hæves til et højere niveau – fx Energistyrelsen. Kommunen kan ikke både være ejer, driftsansvarlig og myndighed på samme område. Her bør rollerne adskilles.

Med venlig hilsen,

Ulrich Bang

Klima- og Energichef

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs gade 43
1577 København V

Mail: ens@ens.dk

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes høringssvar til udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg

30/10 - 2020
Side 1/9

Journalnummer 2020-10897

Dansk Fjernvarme har udarbejdet høringssvar til Energistyrelsens udkast til projektbekendtgørelse.

Hovedproblemstilling

Udkastet har til formål at gennemføre følgende dele af klimaaftalen fra 22. juni 2020:

- Ophævelse af brændselsbindingen til naturgas og kraftvarmekravet.
- Justering af samfundsøkonomikravet, så fjernvarmeprojekter kan godkendes uden en sammenligning med fossile alternativer.
- Modernisering af aftagepligten for at muliggøre øget udnyttelse af overskudsvarme og egen VE-produktion.

Herudover har Energistyrelsen tilføjet yderligere en ændring, som ikke følger af klimaaftalen, og som der ikke er anført nærmere forklaring eller begrundelse for:

- Nyt krav om, at den samfundsøkonomiske analyse skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget leverer til.

Konklusion

Dansk Fjernvarme støtter helt op om alle de ændringer af projektbekendtgørelsen, som er en direkte implementering af det, der fremgår af klimaaftalen.

Energistyrelsen har herudover i udkastet til bekendtgørelse tilføjet ændringer til projektbekendtgørelsen, som ikke følger af klimaaftalen, og som i praksis vil besværliggøre den grønne omstilling i fjernvarmeselskaberne, der er hovedformålet med klimaaftalen. Disse forslag til ændringer bør erstattes af løsninger, som beskytter allerede foretagne investering uden samtidig at besværliggøre nye investeringer i grøn omstilling.

Dansk Fjernvarme har følgende kommentarer til de enkelte punkter i udkastet til bekendtgørelse:

Side 2/9

Ophævelse af brændselsbindingen til naturgas og kraftvarmekravet

Både brændselsbindinger og kraftvarmekrav har ført højere omkostninger end nødvendigt for fjernvarmeselskaberne, og de har derfor også betydet højere priser end nødvendigt for fjernvarmebrugere. Dansk Fjernvarme er derfor tilfreds med, at brændselsbindingen til naturgas og kraftvarmekravet bliver ophævet.

Dansk Fjernvarme skal i den forbindelse opfordre til, at § 10 i udkastet slettes, da en bestemmelse om, at projekter kun kan godkendes, hvis kraftvarmeanlæg ikke er samfundsøkonomisk mere fordelagtig, er overflødig. I værste fald ville en sådan bestemmelse kunne anvendes til en indirekte videreførelse af kraftvarmekravet (gennem den administrative indretning af de samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger) i strid med klimaaftalens klare beslutning om ophævelse af kraftvarmekravet.

Dansk Fjernvarme skal desuden opfordre til, at de resterende produktionsbindinger på fjernvarmeområdet også ophæves, jf. herunder afsnit nedenfor om adgang til biogascertifikater og 1.500 kr. reglen for biomasse.

Justering, så fjernvarmeprojekter ikke skal sammenlignes med fossile alternativer

Dansk Fjernvarme støtter op om klimaaftalens beslutninger om, at forbrugerbindinger til naturgasnettet skal afskaffes, og at samfundsøkonomikravet skal justeres, så fjernvarmeprojekter kan godkendes uden en sammenligning med fossile alternativer.

I udkastet til bekendtgørelse lægger Energistyrelsen op til, en implementering heraf, hvor det er kommunerne, der skal afgøre, om de vil se bort fra de fossile alternativer.

Dansk Fjernvarme skal her opfordre til, at formuleringen fra klimaaftalen implementeres direkte, så der ved godkendelse af fjernvarmeprojekter ikke sammenlignes med fossile alternativer.

Modernisering af aftagepligten

Det fremgår af klimaaftalen, at aftagepligten skal moderniseres for at muliggøre øget udnyttelse af overskudsvarme og egen VE-produktion. I regeringens oplæg til forhandlingerne om klimaaftalen var der lagt op til en model for det, hvor myndighedskompetencen til at dispensere fra aftagepligten blev lagt ud til kommunerne, og at dispensationer kun kunne gives, såfremt der var enighed herom i det lokale fjernvarmeselskab.

Energistyrelsen lægger i udkastet op til en anderledes model, hvor blokvarmecentraler kan investere i varmepumper (hvor elektriciteten pt. typisk er mindre grøn end fjernvarmen), uden at det sker i enighed med fjernvarmeselskabet.

Styrelsens forslag til implementering kan derfor indebære en betydelig risiko for, at det lokale fjernvarmeselskabs afsætningsgrundlag undermineres, hvilket kan føre til væsentlig

stigninger i priserne for de tilbageværende forbrugere og derfor også i sidste ende til strandede omkostninger.

Side 3/9

Dansk Fjernvarme skal opfordre til, at den modernisering af aftagepligten, som fremgår af klimaaftalen, implementeres på en måde, hvor det sikres ikke at kunne underminere fjernvarmeselskabernes allerede foretagne investeringer og afsætningsgrundlaget til dækning af omkostningerne hertil.

Denne opfordring ligger i øvrigt på linje med det, som klima-, energi- og forsyningsministeren tilkendegav i et svar 29. juni 2020 (spørgsmål 404), hvor ministeren flere gange fremhævede, at der ingen væsentlige påvirkning af ikke-afskrevne investeringer forventes med klimaftalen.

Nyt krav om inddragelse af konsekvenser for sammenhængende net

Det fremgår af udkastet, at Energistyrelsen foreslår et nyt krav om, at den samfundsøkonomiske analyse skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget leverer til.

Dette krav følger ikke af teksten i klimaftalen, og det fremgår desuden ikke, hvad den nærmere forklaring eller begrundelse for kravet er (i høringsbrevet er det nye krav forklaret som en præcisering pga. usikkerhed ift. beregningen).

Dansk Fjernvarme antager, at formålet med det nye krav er at beskytte de investeringer, som fjernvarmeselskaberne allerede har foretaget som følge af bl.a. de politiske krav om kraftvarme og de politiske ønsker fra energiaftalen fra 2012 om omstilling til biomasse.

Dansk Fjernvarme er helt enig i, at der er behov for løsninger, som kan beskytte de investeringer, som fjernvarmeselskaberne har foretaget i overensstemmelse med politiske krav og som endnu ikke er fuldt afskrevne.

Den løsning på problemet, som der lægges op til i udkastet, er imidlertid problematisk af en række forskellige grunde:

- Beskyttelsen af allerede foretagne investeringer bør ikke ske ved at indføre tungt bureaukrati, som gør det svært at foretage nye investeringer. Der er tværtimod behov for fleksibilitet til at få indfaset ny produktionsteknologi til gradvis erstatning og omstilling af den nuværende produktionskapacitet – mhp. at udvikle fremtidens energisystem og den grønne omstilling iht. klimaftalen.
- Der lægges op til at indføre regler, der indebærer krav om meget komplicerede beregninger regnestykke, som de enkelte lokale fjernvarmeselskab i praksis ikke har datagrundlag til eller mulighed for at udføre.

- Reglerne vil indebære en uforholdsmæssig lang og ressourcekrævende sagsbehandlingstid, når samtlige kommuner og producenter til nettet skal inddrages i en høringsproces. I hovedstadsområdet må det fx forventes i hvert enkelt projekt at skulle indebære høring af op mod 70-80 parter.
- Disse ekstrakrav mht. langvarig processer gælder fx også ift. konverteringsprojekter, hvor myndighederne allerede har givet de private varmepumpeleverandører en yderligere tidsmæssig konkurrencefordel ved at påbegynde udbetalingen af tilskud til op-sætning af varmepumper. Det sætter fjernvarmen i en urimelig konkurrencesituation, som kan forventes at indebære en væsentlig dyrere omstilling af naturgasområder end nødvendigt.
- Reglerne vil desuden forhindre, at der løbende kan tilsluttes nye overskudsvarmeleverandør til sammenhængende net, hvis eksisterende anlæg kan dække varmebehovet.
- Regler vil også betyde en videreførelse af kraftvarmekravets virkning om, at fjernvarmeforbrugerne i praksis betaler en andel af de omkostninger, som elforbrugerne burde betale for samproduktionen af el og varme (krydssubsidiering). Kombinationen af forskellige politiske beslutninger og myndighedskrav har sat fjernvarmeselskaberne i en situation, hvor de er tvunget til foretage krydssubsidiering i strid med reglerne. Vi skal igen opfordre Energistyrelsen til at finde en fremadrettet løsning på dette problem.

Dansk Fjernvarme skal derfor opfordre til, at der findes en anden løsning på problemstillingen om at beskytte de investeringer, som fjernvarmeselskaberne har foretaget i overensstemmelse med politiske krav og som endnu ikke er fuldt afskrevne.

Såfremt denne opfordring ikke imødekommes, bør det som minimum sikres, at selskaber tilknyttet sammenhængende net ikke i praksis forhindres i at gennemføre de investeringer i grøn omstilling i fjernvarmeselskaberne, som er hovedformålet med klimaaftalen. I givet fald kan følgende modeller overvejes:

- Kravet om at inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net bør kun gælde for investeringer i nye anlæg, der har en kapacitet på over 10 MW. En sådan regel vil skabe mulighed for en gradvis indførelse af ny overskudsvarme og VE-anlæg til erstatning af eksisterende spids- og reservelastkapacitet og til en gradvis udfasning af de store biomasse-kraftvarmeanlæg.
- Et anden mulighed kunne være en form for klippekortsmodel, som vil gøre det muligt at investere i samlede pakker af en given teknologi til gradvis erstatning af eksisterende anlæg i sammenhængende net. Det kunne fx ske ved at udarbejde et projektforslag, der viser positiv samfundsøkonomi for 200 MW varmepumpekapacitet i hovedstadsområdet. De 200 MW varmepumpekapacitet kan efterfølgende over fx en femårig periode anvendes af de enkelte distributionsselskaber til at installere lokale

varmepumpeløsninger, indtil kapaciteten er nået. Det vil gøre det meget nemmere at gennemføre elektrificeringer i sammenhængende net, hvis det ikke er hver enkelt investering i en varmepumpe, der skal igennem en lang og administrativ meget tung høringsproces meget komplicerede samfundsøkonomiske beregninger.

- Det bør desuden være muligt at installere yderligere produktionskapacitet i distributionsnettene i større sammenhængende net, uden at der skal regnes samfundsøkonomi på hele nettet, når kapaciteten skal bruges til et udvidelsesprojekt. Den eksisterende kraftvarmekapacitet i de større sammenhængende net bruges i dag til at dække det eksisterende varmebehov. Når et distributionsselskab har et udvidelsesprojekt (f.eks. et konverteringsprojekt), skaber det behov for en yderligere produktionskapacitet, som ikke er dækket af de eksisterende kraftvarmeanlæg. Derfor bør det være muligt at etablere produktionsanlæg til at dække det udvidede varmebehov i distributionsnettet, uden at der skal beregnes samfundsøkonomi for hele nettet.

Andre bemærkninger

Dansk Fjernvarme har desuden følgende bemærkninger til forskellige delelementer i udkast til projektbekendtgørelse.

Ophævelse af aftagepligt til naturgas

Det er Dansk Fjernvarmes vurdering, at det vil være betydelige nemmere og billigere at få gennemført den grønne omstilling af naturgasopvarmede boliger, hvis fjernvarmeselskaberne spiller en stor rolle i det. Ift. ændringen af bekendtgørelsen mht. aftagepligten for blokvarmecentraler i naturgasområder skal vi derfor opfordre til, at der i reglerne sikres mulighed for bevare aftagepligten for blokvarmecentraler i områder, hvor der sker eller skal ske konvertering til fjernvarme. Såfremt dette hensyn ikke ønskes imødekommet, bør det som minimum sikres, at omstillingen af blokvarmecentraler væk fra naturgas til andre opvarmningsformer sker iht. Reglerne om projektgodkendelse, sådan som det er foreslået i § 16.

Formålet med godkendelse af projekter på fjernvarmeområdet

Reglerne om godkendelse af projekter/investeringer blev i sin tid etableret mhp. at beskytte afsætningen af naturgas. Med vedtagelsen af klimaaftalen er dette hensyn ikke længere tilstede.

Der findes ikke tilsvarende regler med krav om godkendelse af investeringer på andre forsyningsområder. Da reglerne indebærer, at selskaberne skal investere i de samfundsøkonomiske, selskabsøkonomiske og brugerøkonomiske billigste løsninger, har de derfor nu især den virkning, at de er med til at sikre, at der investeres i omkostningseffektive løsninger.

Klimaaftalen fastlægger i den forbindelse også, at regeringen inden årets udgang skal fremlægge modeller for en fremtidssikret økonomisk regulering af fjernvarmeselskaberne,

som bl.a. skal understøtte omstilling af selskaberne, indfrielse af klimamål og omkostningseffektivitet.

Hvis de politiske forhandlinger herom ender med, at der indføres nye regler om effektivitet, bør det samtidig overvejes at ophæve projektbekendtgørelsens regler ift. effektivitet, så unødvendig dobbeltregulering og unødvendige administrative byrder undgås.

Dansk Fjernvarme opfordrer derfor til, at regler mht. effektivitet i projektbekendtgørelsen sammentænkes med regler om effektivitet i en kommende regulering af fjernvarmeselskaberne, for at undgå dobbeltregulering og unødvendige administrative byrder.

Styrkelse af kommunale planlægning

Når selskaberne skal foretage investeringer for at indfri klimamål, er det helt afgørende, at de har sikkerhed for at kunne få investeringerne finansieret. Det gælder både for investeringer i CO₂-neutral varmeproduktion og investeringer i at konvertere naturgasopvarmede boligområder til fjernvarme.

Der vil være betydelige nemmere og billigere at få gennemført den grønne omstilling af naturgasopvarmede boliger, hvis fjernvarmeselskaberne spiller en stor rolle i det. Hvis det skal ske, er der brug for regler, der kan understøtte, at tilstrækkeligt store andele af de naturgasopvarmede boliger i det enkelte område omstilles til fjernvarme. Hvis en betydelig andel af boligerne i et område først er omstillet til individuelle varmepumper, vil der således ikke længere være økonomi i at omstille de resterende boliger til fjernvarme.

For at leve op til det politiske ønske om, at fjernvarmeselskaberne skal spille en stor rolle i omstillingen af de naturgasopvarmede boligområder, skal kommunernes planlægningsværktøjer i projektbekendtgørelse styrkes. Det kan fx ske ved, at kommunerne får til opgave at sikre, at der vælges den opvarmningsløsning, der er bedst egnet i hvert enkelt lokalområde. En model herfor kunne være, at kommuner skal bestemme, om der generelt skal være kollektiv eller individuel opvarmning i hvert enkelt lokalområde. I en sådan model bør der være muligheder for dispensationer, når der i konkrete tilfælde er fordele for den enkelte og for helheden ved at dispensere fra den kommunalt besluttede opvarmningsform.

Dansk Fjernvarme opfordrer på denne baggrund til, at reglerne for kommunal planlægning i projektbekendtgørelsen styrkes mhp. at gøre det betydelige nemmere og billigere at få gennemført den grønne omstilling af naturgasopvarmede boliger.

Justering af beregningsforudsætningerne

Projektbekendtgørelsens beregningsforudsætninger bør afspejle og understøtte, at fjernvarmeselskaberne i løbet af de kommende år skal foretage en række investeringer for at gennemføre en grøn omstilling i overensstemmelse med klimaaftalen.

De nuværende beregningsforudsætninger fastsættes af Energistyrelsen i samarbejde med Finansministeriet. Fx er kalkulationsrenten fastsat ift. generel anvendelse i offentlige

investeringer og ikke specifikt ift. investeringer i vedvarende energi, der typisk indebærer høje investeringer og lave driftsomkostninger. En lavere kalkulationsrente vil derfor være fremmende for investeringer i vedvarende energi, sådan som der er politiske ønsker om.

Et andet problem ift. beregningerne er, at data for varmepumper i Energistyrelsens teknologikataloger generelt er for optimistiske og derfor bør justeres, så de bedre svarer til virkeligheden. Det gælder især for de mindre luft-til-vand varmepumper, mens erfaringerne med større varmepumper fortsat er begrænsede. Der bør arbejdes på at tilvejebringe et mere retvisende datagrundlag, som afspejler teknologiernes faktiske omkostninger samt effektivitet, så varmepumper ikke vælges til på et forkert grundlag. I den forbindelse kunne der også stilles krav om, at plads- og støjforhold for varmepumper på bygningsniveau skal prissættes og indregnes i den samfundsøkonomiske analyse.

Dansk Fjernvarme skal derfor opfordre til, at beregningsforudsætningerne, herunder forudsætningerne mht. CO₂-omkostninger, kalkulationsrente og data for varmepumper, indrettes til at afspejle virkeligheden i fjernvarmesektoren og til at understøtte klimamålene.

Forsyningspligt

Det fremgår af udkastet til § 8, at en ret til at forsyne et område som følge af en godkendelse af et projekt medfører forsyningspligt til området.

Efter Dansk Fjernvarmes opfattelse bør der alene være forsyningspligt ift. de forbrugere, som er omfattet af tilslutnings- eller aftagepligt ift. fjernvarme. Det vil fx ikke være rimeligt at pålægge fjernvarmeselskabet forsyningspligt ift. forbrugere, som aktivt har valgt andre løsninger end fjernvarme ifm. fx konverteringsprojekter eller lignende.

Dansk fjernvarme skal derfor opfordre til, at § 8 justeres, så der alene er forsyningspligt ift. forbrugere, som er omfattet af tilslutningspligt eller aftagepligt.

Adgang til biogascertifikater

Fjernvarmeselskaberne er i gang med en omstillingsproces væk fra fossile brændsler til vedvarende energikilder. Fjernvarmeproduktionen er opdelt i grundlast, mellemlast og spidslast. Den nuværende omstilling fokuserer primært på grundlast og mellemlast. Klimaftalen lægger op til, at der skal være en analyse af konsekvenserne ved at forbyde fossile brændsler i fjernvarmeproduktionen. Dette vil betyde, at der vil blive meget begrænsede muligheder for spidslastproduktionen, da den i dag primært er baseret på olie eller naturgas.

Samtidig betyder indførelse af store varmepumper i produktionsanlæggene, at der bliver et udvidet behov for spidslastproduktion, da varmepumperne ikke kan hæve temperaturen op til de høje temperaturer, som der typisk er behov for i de større byer.

Ved et forbud mod fossile brændsler i hele fjernvarmeproduktionen vil det kun være muligt at producere spidslastproduktion på biomasse. Elkedler kan i nogle tilfælde udgøre en

spidslastproduktion, men dette vil være begrænset af udviklingen i elpriserne, når der er behov for spidslastproduktionen.

Side 8/9

Der er derfor et væsentligt behov for, at biogas kan indgå i spidslastproduktionen. Adgangen til biogas er dog begrænset af, at biogassen stadig kun udgør en begrænset andel ift. naturgassen. Naturgasselskabet udbyder derfor biogascertifikater til de, der ønsker bevis på, at deres gasforbrug er baseret på biogas. Imidlertid forhindrer varmforsyningsloven fjernvarmeselskaberne i at købe biogascertifikater, da de ikke anses som en nødvendig omkostning. Dette har Forsyningstilsynet fastslået i en konkret afgørelse.

Dansk Fjernvarme opfordrer derfor til, at det iht. varmforsyningsloven bliver muligt for fjernvarmeselskaberne at købe biogascertifikater for at sikre en grøn omstilling af selskabernes spidslastproduktion.

Den helt samme problemstilling gælder i øvrigt også ift. certifikater til grøn elektricitet.

1.500 kr. reglen bremser gode biomasseløsninger

Projektbekendtgørelsen indeholder i dag en regel om, at der skal være en selskabsøkonomisk fordel mellem store varmepumper og biomassekedler, for at et selskab kan investere i en biomassekedel. Denne begrænsning forsætter ind i 2021, og der er lagt op til, at den skal revideres efter 2021.

Efter Dansk Fjernvarmes opfattelse er reglen allerede i dag overflødig, da store varmepumper altid vil være selskabernes første valg pga. selskabsøkonomien. Reglen står derimod i vejen for nogle fornuftige projekter med afbrænding af have- og parkaffald samt halm, som kunne udnyttes til varme i biomassekedler.

Dansk Fjernvarme skal derfor opfordre til, at reglen afskaffes med virkning fra 1/1-2021.

Følsomhedsanalyse

Udkastet til bekendtgørelse fastsætter, at der ved den samfundsøkonomiske analyse skal foretages en følsomhedsanalyse af den samfundsøkonomiske værdi af idriftsættelsestidspunktet for at afdække rentabiliteten af at igangsætte projektet med det samme eller udsætte det. Det er uklart, hvad denne følsomhedsanalyse skal bruges til, da kommunen fortsat kan godkende det ansøgte idriftsættelsestidspunkt uanset om et alternativt idriftsættelsestidspunkt beregnes til mere samfundsøkonomisk fordelagtigt.

Dansk Fjernvarme opfordrer derfor til, at denne nye regel slettes.

Dansk Fjernvarme takker for muligheden for at kommentere på forslaget.

Med venlig hilsen

Side 9/9

Anders Jespersen – Økonomisk Konsulent
Dansk Fjernvarme
aje@danskfjernvarme.dk
Tlf: +45 5153 8886

30. oktober 2020

LOBA

DI-2020-20360

Deres sagsnr.: 2020-10897

Til Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt pr. mail til
ens@ens.dk
lobje@ens.dk (cc)
acm@ens.dk (cc)

DI's hørings svar vedr. udkast til ny projektbekendtgørelse

DI takker for muligheden for at kommentere på udkast til ny bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

DI noterer sig, at udkastet implementerer dele af klimaaf tale for energi og industri mv fra juni – en aftale som DI bakker op om.

Herunder støtter DI ophævelsen af brændselsbinding til naturgas samt ophævelsen af kraftvarmekravet også for de store centrale anlæg, der muliggør varmeproduktion uden samtidig elproduktion, og dermed åbner op for varmepumper, geotermi mm.

DI støtter dertil justeringerne af samfundsøkonomikravet – både i relation til, at fossile brændsler ikke kan anses for relevante alternativ scenarier og i relation til, at den samfundsøkonomiske analyse skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net. Dette er vigtige redskaber for at sikre en CO₂-neutral forsyning i 2030.

Endelig støtter DI også modernisering af aftagepligten til fjernvarme, så anvendelse af bl.a. overskudsvarme i blokvarmecentraler muliggøres. DI er dog lidt bekymrede for mulige interessekonflikter, da fritagelsen fra aftagepligt skal besluttes af kommunerne, og samtidig kræver enighed med den kollektive fjernvarmeforsyning, som ofte er kommunalt ejet.

DI har ikke yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Louise Bank
Seniorchefkonsulent

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

(fremsendt elektronisk til ens@ens.dk med kopi til lobje@ens.dk og acm@ens.dk)

Hørings svar vedrørende udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (ENS Id nr.: 2215618)

Frederiksberg Forsyning ønsker hermed at afgive høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen), som er sendt i høring den 02. oktober 2020 med høringsfrist den 30. oktober 2020.

Indledningsvist vil vi påpege, at projektbekendtgørelsen – både den gældende og udkastet til den nye – er et relativt langt og kompliceret juridisk dokument. Det ville derfor have lettet vores gennemgang og kommentering, såfremt Energistyrelsen i høringsmaterialet havde inkluderet et dokument, der paragraf for paragraf havde sammenlignet de to versioner.

Overordnet finder vi det godt, at der i udkastet til den nye projektbekendtgørelse lægges op til, at kraftvarmekravet i de centrale områder ophæves. Kraftvarmekravet gav god mening i en tid, hvor de centrale, fossilt fyrede kraftvarmeværker stod for hovedparten af elforsyningen. På daværende tidspunkt havde kraftvarmen en stor fordel mht. energieffektivitet og var dermed medvirkende til at reducere brugen af fossile brændsler og udledningen af drivhusgasser. I takt med vindmøllernes indtog i elproduktionen og fremkomsten af en lang række nye VE-baserede varmeproduktionsteknologier er tiden dog for længst løbet fra kraftvarmekravet. I dag er der enighed om, at fjernvarmen fremover i højere grad skal produceres ved hjælp af el, mens samproduktion af el og fjernvarme ikke leverer den krævede fleksibilitet.

Neden for vil vi fremkomme med en række overordnede betragtninger omkring nogle af hovedelementerne i udkastet til den nye projektbekendtgørelse. Efterfølgende vil vi komme med en række mere tekstnære bemærkninger.

Samfundsøkonomi, referencescenarier og følsomhedsberegninger

Der lægges med udkastet til den nye projektbekendtgørelse op til at give fjernvarmedistributionselskaber mulighed for at etablere ny varmeproduktion i de centrale områder, såfremt det er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt end anvendelse af de eksisterende anlæg, herunder kraftvarmeanlæg.

Det er i udgangspunktet også i fjernvarmeselskabernes interesse, at grundlaget for de allerede foretagne investeringer ikke udhules, og at der ikke overinvesteres i produktionskapacitet, da dette typisk vil føre til højere

Dato
30. oktober 2020

Kontaktperson
Søren Berg Lorenzen

Direkte nr.
+4538185308

Mobil nr.
+4530766308

E-mail
solo@frb-forsyning.dk

Frederiksberg Forsyning A/S
Stæhr Johansens Vej 38
2000 Frederiksberg

Tlf.nr 38 18 50 00

ff@frb-forsyning.dk
www.frb-forsyning.dk
CVR-nr. 28500769

- en virksomhed i
Frederiksberg Kommune

fjernvarmepriser og dermed udhule fjernvarmens konkurrenceevne i forhold til individuel opvarmning.

Samtidig er det dog også i fjernvarmeselskabernes interesse, at der gives de nødvendige muligheder for at introducere ny teknologi, som på længere sigte vil give en mere bæredygtig og fleksibel fjernvarmeproduktion samt lavere forbrugerpriser.

I modsætning til tidligere omstillinger af produktionsapparatet, hvor en stor biomassefyret kraftvarmeblok afløste en anden stor kulfyret kraftvarmeblok, vil fremtidige omstillinger ske ved, at store kraftvarmeblokke skal afløses af en lang række små og mellemstore produktionsenheder baseret på helt andre teknologier: varmepumper, overskudsvarme, geotermi, solvarme, osv.

Det er ikke realistisk, at en kraftvarmeblok på flere hundrede MW_{varme} på ganske kort tid erstattes af mange små enheder, hver på relativt få MW_{varme} . Disse enheder er af logistiske og praktiske hensyn nødt til at blive bygget og idriftsat over en årrække op til slutdatoen for den store kraftvarmeblok.

Samtidig vil visse af disse nye fjernvarmeproduktionsenheder være baseret på overskudsvarme fra datacentre, vandværker og rensningsanlæg, fjernkøleanlæg, osv. Her vil det være nødvendigt for det enkelte fjernvarmeselskab at kunne gå med i fælles projekter og etablere de nødvendige faciliteter for udnyttelse af overskudsvarme, når mulighederne byder sig. Ellers vil datacentret, vandværket og fjernkøleanlægget typisk være nødt til at investere i alternative tiltag, som vil udelukke fremtidige muligheder for at udnytte overskudsvarmen.

Der er altså tale om en balancegang, hvor der på en og samme tid skal tages hensyn til de allerede foretagne investeringer samtidig med, at der gives mulighed for at introducere fremtidens produktionsanlæg. Vi er bekymrede for, at udkastet til den nye projektbekendtgørelse ikke har fundet den rette balance, men derimod vægter beskyttelsen af eksisterende kraftvarmeanlæg over mulighederne for at kunne foretage den ønskede elektrificering af fjernvarmen. Alt i alt kan kravene til de samfundsøkonomiske beregninger komme til at fungere som en de facto fortsættelse af kraftvarmekravet.

Endvidere undrer vi os over, at der med udkastet til den nye projektbekendtgørelse stilles krav om, at der i den samfundsøkonomiske analyse også skal regnes på følsomheden i forhold til idriftsættelsestidspunktet. Selvom varmeplanmyndigheden ikke behøver at tage hensyn til denne følsomhedsanalyse i sin godkendelse, giver det igen indtryk af, at formålet er at beskytte de eksisterende kraftvarmeværker gennem en tilskyndelse til at udskyde idriftsættelsestidspunktet for det nye produktionsanlæg.

På baggrund af ovenstående foreslår vi, at fjernvarmeproduktionsanlæg med en installeret effekt på op til og med $10 MW_{\text{varme}}$ undtages fra kravet om at skulle sammenlignes med kraftvarmeværker (nye såvel som eksisterende) i den samfundsøkonomiske analyse, samt fra kravet om, at der skal regnes på samfundsøkonomiens følsomhed i forhold til idriftsættelsestidspunktet.

Samfundsøkonomiske beregninger i større sammenhængende fjernvarmeområder

I udkastet til den nye projektbekendtgørelse anføres det, at den samfundsøkonomiske analyse skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget leverer varme til, ligesom der lægges op til, at alle berørte parter i det sammenhængende net skal høres forud for varmeplanmyndighedens godkendelse.

Det første vil udgøre en væsentlig barriere i store sammenkoblede fjernvarmesystemer som på Østsjælland, hvor fjernvarmenettene direkte og indirekte er forbundne fra Køge i syd til Hornbæk i nord og fra Svogerslev i vest til Nordhavn i øst. Systemet dækker en lang række kommuner, fjernvarmeselskaber og uafhængige produktionselskaber, hvoraf nogle (affaldsforbrændingsselskaberne) sågar er ejet af kommuner uden for det sammenhængende fjernvarmesystem. Det samlede varmebehov i dette system udgør en betydelig del (måske op mod 30-40 %) af al den fjernvarme, som leveres i Danmark. Samtidig er den samlede eksisterende produktionskapacitet på flere tusinde MW_{varme}. Der er altså tale om et utroligt komplekst system, opbygget over mange årtier.

Hvis et lokalt fjernvarmeselskab ønsker at etablere et mindre produktionsanlæg såsom en varmepumpe med en effekt på få MW_{varme}, giver det ingen mening at skulle regne på effekterne i et system med flere tusinde MW_{varme}. Hvorledes en ny varmepumpe på få MW_{varme} meningsfuldt skal sammenlignes med en eller flere eksisterende kraftvarmeværker på mange hundrede MW_{varme} over en periode, som rækker ud over kraftvarmeværkernes levetid, er på ingen måder klart.

Det må endvidere antages, at sammenligningen med de eksisterende kraftvarmeværker i tråd med den hidtidige praksis ikke er relevant, såfremt der er tale om, at det nye produktionsanlæg skal dække et nyt fjernvarmebehov, som er opstået gennem tilslutning af nye forbrugere. Igen vil det dog i praksis ikke være muligt for det enkelte fjernvarmeselskab at holde overblik over udbygningsplanerne i resten af det sammenhængende fjernvarmesystem, da disse udbygninger kan finde sted i kommuner, som geografisk ligger langt fra fjernvarmeselskabet.

Som det fremgår af ovenstående, medfører kravet om inddragelse af konsekvenser for hele det sammenhængende net, at de samfundsøkonomiske beregninger bliver uhyre komplekse og ikke vil kunne udføres af det lokale fjernvarmeselskab selv. Faktisk vil det kun være ganske få konsulentbureauer og måske et enkelt fjernvarmeselskab, der har det nødvendige analyseapparat til rådighed. Udarbejdelsen af de meget omfattende og detaljerede samfundsøkonomiske beregninger vil således skulle indkøbes på et meget begrænset marked, hvilket vil føre til urimeligt høje udgifter til udarbejdelsen af et projektforslag – udgifter der ikke står mål med omfanget af et mindre varmepumpeprojektet.

Tilsvarende vil kravet om høring af alle berørte parter i det sammenhængende fjernvarmesystem føre til en meget tidskrævende og omkostningsfuld proces, ikke bare for fjernvarmeselskabet men også for høringsparterne. Medregnes alle parter, som direkte eller indirekte berøres af etableringen af et mindre varmepumpeanlæg på få MW_{varme}, vil der i værste fald være tale om op imod 70-80 høringsparter, hvoraf langt hovedparten sandsynligvis kun vil blive berørt i meget ringe grad.

Igen foreslår vi på baggrund af ovenstående, at fjernvarmeproduktionsanlæg med en installeret effekt på op til og med 10 MW_{varme} undtages fra kravet om, at de samfundsøkonomiske beregninger skal belyse alle konsekvenser for hele det sammenhængende system, samt fra kravet om, at alle direkte eller indirekte berørte parter i det sammenhængende system skal høres.

Det fremgår i øvrigt, at Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har vurderet, at udkastet til den nye projektbekendtgørelse medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet, som vurderes at være under 4 mio. kr. Grundlaget for denne vurdering bør fremlægges, da vi har en klar fornemmelse af, at der vil være tale om betydeligt større omkostninger med tanke på antallet af projekter, som må forventes i de kommende år.

Blokvarmecentraler

Udkastet til den nye projektbekendtgørelse lægger op til, at kommunalbestyrelsen fremover kan godkende projekter for blokvarmecentraler beliggende i fjernvarmeforsynede områder, hvis blokvarmecentralen udnytter egen overskudsvarme eller producerer egen varme ved anvendelse af vedvarende energikilder, herunder eldrevne varmepumper. Det er dog stadig en forudsætning, at dette er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt end forsyning med fjernvarme.

Det står dog ikke klart, om dette alene fjerner aftagepligten, så blokvarmecentralen stadig vil være forpligtet til at være tilsluttet til fjernvarmenettet. Dette vil i vores øjne være en fordel, både i forhold til blokvarmecentralens forsyningssikkerhed samt i forhold til mulighederne for at afsætte overskydende varmeproduktion til de omkringliggende fjernvarmeforbrugere via fjernvarmenettet. Derved gives der mulighed for effektiv udnyttelse af lokale overskudsvarmekilder og VE-ressourcer, uden at der bliver tale om suboptimering på matrikelniveau.

Øvrige overordnede punkter

Af høringsbrevet fremgår det at:

”... Bekendtgørelsens bestemmelser om brændselsvalg angiver fremover, at kommunalbestyrelsen som udgangspunkt kan godkende alle energiformer og brændsler ved etablering af varmeproduktionsanlæg i fjernvarmeområder, dog kan der kun godkendes biomasse, biogas, lossepladsgas og anden forgasset biomasse, samt affald i net, der ikke forsynes med naturgasbaseret kraftvarme eller varme...”

Skal denne sætning forstås således, at f.eks. varmepumper, geotermi og solvarme ikke vil kunne godkendes i net, der ikke forsynes med naturgasbaseret kraftvarme?

Udkastet til den nye projektbekendtgørelse fastsætter desuden, at kommunen kan bestemme, at anlæg, der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel, ikke anses som relevante scenarier til brug for de samfundsøkonomiske analyser. Vi foreslår, at dette ændres, så varmeplanmyndigheden ikke længere har mulighed for at godkende projekter baseret på fossile brændsler.

Tekstnære kommentarer

- § 2, punkt 13): Det anbefales, at "og fjernkøling" slettes, da fjernkøling er en forsyningsart i sin egen ret og i øvrigt er omfattet af en selvstændig lov med tilhørende projektbekendtgørelse. Fjernkøling nævnes i øvrigt ikke andre steder i udkastet til projektbekendtgørelsen.
- § 2, punkt 14): Begrebet "centralt kraftvarmeanlæg" er et forældet begreb, som er defineret i en helt anden tid og sammenhæng – begrebet bør derfor udgå.
- § 4: Kommunalbestyrelsens muligheder for og forpligtelse til at planlægge varmforsyningen i kommunen bør styrkes og defineres betydeligt klarere – selvom dette muligvis ligger uden for rammerne af projektbekendtgørelsen.
- § 17, stk. 2: Set i lyset af ønsket om at begrænse brugen af biomasse i varmforsyningen forekommer det u hensigtsmæssigt, at anvendelsen af biobrændsel kan kræves belyst.

Vi takker for muligheden til at afgive høringssvar og håber, at vores betragtninger vil finde anvendelse i det videre arbejde med bekendtgørelsen.

Venlig hilsen
Frederiksberg Forsyning A/S

Søren Berg Lorenzen
Planchef
Plan Energi

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

16. oktober 2020

J.nr. 2020-10897 Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

Geotermisk Operatørselskab A/S (Geoop) har med tilfredshed noteret, at det nu er muligt at etablere varmeproducerende anlæg, f.eks. med geotermi, hvor det er mere samfundsøkonomisk fordelagtigt end kraftvarmeanlæg.

Det vil være en fordel for de store forsyningsområder, at der ikke skal ansøges om dispensation fra kraftvarmekravet. En lempelse af kraftvarmekravet er dog ikke tilstrækkeligt til, at geotermi bliver førstevalget.

Geotermi skal stadig konkurrere med afgiftsfri biomasse.

Projektbekendtgørelsen ophæver endvidere brændselsbindingen til naturgas. Det vil gøre det muligt at etablere en biomassekedel, hvis den er samfundsøkonomisk mest fordelagtig. Geoop foreslår i den forbindelse, at der differentieres mellem bæredygtig og ikke-bæredygtig biomasse, og der bør indgå en definition af, hvad der er bæredygtig biomasse.

Biomasse er en overgangsteknologi. Det er derfor vigtigt, at det kun er muligt at etablere biomassekedler med bæredygtig biomasse og kun hvis det ikke er muligt at benytte andre grønne teknologier.

Geoop ser gerne, at man i forbindelse med den nye projektbekendtgørelse undersøger, om det er muligt yderligere at understøtte indførelsen af nye grønne teknologier på varmeområdet, herunder geotermi. Kapacitetsomkostningerne og risikoen er høj. Hvis man ønsker at fremme grønne teknologier på varmeområdet, bør man se på yderligere undtagelser fra de samfundsøkonomiske krav.

Geoop står gerne til rådighed for en drøftelse af vore synspunkter.

Med venlig hilsen

Lars Andersen
CEO

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att.: Lotte Bjerggaard Jensen og Anne Christine Matzon

Pr. e-mail: ens@ens.dk; cc: lobje@ens.dk; acm@ens.dk

30. oktober 2020

Høring over udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg – j.nr.: 2020-10897

Tak for muligheden for at kommentere udkastet.

Vi har ingen kommentarer af regnskabs- eller revisionsmæssig karakter.

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Med venlig hilsen

Jeanette Staal
formand for FSR – danske revisorer
Forsyningsarbejdsgruppe

Alexander Munkholm Bruun
student

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Journalnummer 2020-10897

Plan-Fjernvarme Bygas & Kraftvarme
Direkte tlf. +45 2795 4406
E-mail thep@hofor.dk
Kunde nr. Indtast kunde nr.
Journal nr. Indtast journal nr.
Dato 30.10.2020

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

HOFOR takker for muligheden for at kommentere på udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (Projektbekendtgørelsen).

Ophævelse af kraftvarmekravet og brændselsbindingen til naturgas

Kraftvarmekravet

Udkastet til ny bekendtgørelse indeholder en ophævelse af det ubetingede kraftvarmekrav i de centrale områder, således at kraftvarme, ligesom det er tilfældet i de decentrale områder, betinges af, at det er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige.

Af § 10 fremgår det således:

”Kommunalbestyrelsen kan kun godkende projekter for varmeproduktionsanlæg, som ikke er spids- og reservelast, med en varmekapacitet over 1 MW, hvis de samfundsøkonomiske analyser, jf. § 18, stk. 1, nr. 9 og 10, for projektforslaget viser, at et kraftvarmeanlæg ikke er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt.”

Det fremgår ikke helt tydeligt, om det ved sammenligningen med kraftvarme er tilstrækkeligt at sammenligne med eksisterende kraftvarmeanlæg (som indgår i referencen) eller om der også skal foretages en sammenligning med ny kraftvarme (dvs. alternative scenarier ud over det foreslåede projekt).

Her mener vi, at det i hovedstadsområdet for mange projekters vedkommende er irrelevant at sammenligne med ny kraftvarme. Hvis der eksempelvis søges om projektgodkendelse af en varmepumpe på 4 MW eller 20 MW, giver det ikke mening at sammenligne denne med en investering i et nyt kraftvarmeanlæg som typisk vil være mange gange større. F.eks. har den nye AMV4 en varmekapacitet på 550 MW. Det er imidlertid helt afgørende, at sammenligne den nye varmepumpe (projektet) med referencen, hvori eksisterende kraftvarmeanlæg indgår.

HOFOR er tilfreds med, at det ubetingede kraftvarmekrav i de centrale områder ophæves. Det gør det lettere at etablere andre varmeproduktionsteknologier i fjernvarmesystemet, herunder eldrevne varmepumper, såfremt disse er samfundsøkonomisk fordelagtige. Samtidigt udelukker det ikke muligheden for at etablere yderligere ny kraftvarme såfremt dette er samfundsøkonomisk fordelagtigt.

Mindre el fra kraftvarme kan på sigt medføre en reduceret elforsyningsikkerhed, men dette område påhviler det Energistyrelsen og Energinet at forholde sig til samt håndtere. Det er i den forbindelse væsentligt, at Energinet i opretholdelsen af elforsyningsikkerheden markedsfører de ydelser der er behov for, herunder også ydelser fra kraftvarmeanlæggene.

Brændselsbindingen til naturgas

Udkastet til bekendtgørelse indeholder en ophævelse af brændselsbindingen til naturgas, således at kommunalbestyrelsen fremover som udgangspunkt kan godkende alle energiformer. Ophævelsen af brændselsbindingen vil muliggøre etablering af biomassekedler som erstatning for naturgaskedler, hvis en biomassekedel er samfundsøkonomisk mest fordelagtig.

HOFOR bakker op om denne ændring. Alt andet lige vil det give fjernvarmeselskaberne flere muligheder for at reducere CO₂-emissionen forbundet med fjernvarmeproduktion.

Justering af samfundsøkonomikravet

Energistyrelsen giver udtryk for, at der i forbindelse med beregningen af samfundsøkonomien i større net skal inddrages konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget skal være en del af eller levere til. Det betyder bl.a., at det ikke er tilstrækkeligt at regne samfundsøkonomi for de nye anlæg, men at de samfundsøkonomiske konsekvenser for f.eks. øvrige produktionsanlæg i nettet ligeledes skal afdækkes. HOFOR er meget enig i dette synspunkt og metoden svarer i øvrigt også til, hvordan HOFOR hidtil har beregnet samfundsøkonomi i forbindelse med projektforslag, nemlig ved at foretage en analyse af hele hovedstadsområdet's sammenhængende fjernvarmenet.

Udkastet til ny bekendtgørelse fastsætter, at der ved den samfundsøkonomiske analyse skal foretages en følsomhedsanalyse af den samfundsøkonomiske værdi af idriftsættelsestidspunktet for at afdække rentabiliteten af at igangsætte projektet med det samme eller udsætte det. HOFOR finder det uklart hvad denne følsomhedsanalyse skal bruges til eftersom kommunen fortsat kan godkende det ansøgte idriftsættelsestidspunkt uanset om et alternativt idriftsættelsestidspunkt beregnes til mere samfundsøkonomisk fordelagtigt.

Udkastet til ny bekendtgørelse fastsætter, at kommunen kan bestemme, at anlæg, der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel, herunder mineralsk olie og naturgas, ikke anses som relevante scenarier til brug for de samfundsøkonomiske analyser. HOFOR finder det uklart, om der her alene menes alternative scenarier (ud over det foreslåede projekt) eller om der også menes projektet samt referencen. Vi antager, at der ikke menes selve projektet, idet det følger af § 12, stk. 1 og § 13, stk. 1, at kommunalbestyrelsen som udgangspunkt kan godkende alle energiformer, herunder også naturgas. Dette mener vi også er vigtigt eftersom et egentligt forbud mod fossile brændsler, f.eks. til spids- og reservelast, kan påvirke varmeprisen negativt og dermed også fjernvarmens konkurrencedygtighed. I forhold til referencen er det endvidere uklart, hvordan der i denne evt. skal ses bort fra anlæg, der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel i et område som eksempelvis hovedstadsområdet fjernvarmesystem, hvori der indgår en række eksisterende naturgas- og oliefyrede kedler (spids- og reservelast), som er i drift i dag og dermed en naturlig del af referencen. Det er endvidere uklart om kommunalbestyrelsens beslutning i givet fald skal forstås som en principbeslutning, således at der skal ses bort fra alternative fossile scenarier i alle fremtidige projektforslag eller om det er en beslutning kommunalbestyrelsen kan vælge at træffe fra projekt til projekt.

Modernisering af aftagepligten

Udkastet til ny bekendtgørelse indeholder en modernisering af aftagepligten således at kommunalbestyrelsen fremover kan godkende projekter for blokvarmecentraler beliggende i fjernvarmeforsynede områder, hvis blokvarmecentralen udnytter egen overskudsvarme eller producerer egen varme ved anvendelse af vedvarende energikilder, herunder eldrevne varmepumper, hvis det er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt end forsyning med fjernvarme **eller** hvis der er enighed med den eller de kollektive varmeforsyningsanlæg i nettet.

HOFOR går ud fra, at blokvarmecentralen stadig vil være omfattet af en eventuel tilslutnings- og forblivelsespligt således at lempelsen alene vedrører aftagepligten.

HOFOR vurderer, at det er en god løsning at åbne op for anvendelsen af egen overskudsvarme samt egenproduceret varme fra vedvarende energikilder ved samtidig at stille krav til samfundsøkonomien belyst ved et projektforslag eller enighed blandt kommunalbestyrelsen og den eller de kollektive varmeforsyningsanlæg i nettet. I et net som hovedstadsområdet sammenhængende fjernvarmenet, hvor der samlet set indgår mange kollektive varmeforsyningsanlæg og det dermed alt andet lige kan være vanskeligt at opnå enighed, vil det i praksis nok være kravet om samfundsøkonomisk rentabilitet dokumenteret i et projektforslag, som skal være opfyldt, for at en blokvarmecentral kan udnytte egen overskudsvarme eller producere egen varme ved anvendelse af vedvarende energikilder. HOFOR mener da også, at det er væsentligt, at en sådan udnyttelse/produktion kun finder sted i de tilfælde, hvor den er samfundsøkonomisk rentabel.

I den forbindelse er det vigtigt, at stille stringente og ensartede krav til udførelsen af den samfundsøkonomiske analyse, hvilket Energistyrelsen også gør i dag med "Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet", "Samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger for energipriser og emissioner" samt diverse teknologidataloger. Det er dog HOFORs opfattelse, at data for varmepumper i Energistyrelsens teknologikataloger, herunder også mindre varmepumper på bygningsniveau, generelt er for optimistiske og bør baseres på flere erfaringstal efterhånden som der opnås flere erfaringer med teknologien. For mindre varmepumper gælder det særligt luft-til-vand varmepumper. For større varmepumper i fjernvarmenettet gælder det generelt, da erfaringerne med forskellige teknologier og varmekilder her er begrænsede. Der bør derfor arbejdes på, at der tilvejebringes et mere retvisende datagrundlag, som afspejler teknologiernes faktiske omkostninger samt effektivitet, så varmepumper ikke vælges til på et forkert grundlag. I den forbindelse kunne der også stilles krav om, at plads- og støjforhold for varmepumper på bygningsniveau skal prissættes og indregnes i den samfundsøkonomiske analyse. Disse forhold har særlig stor betydning i forbindelse med etablering af mindre varmepumper i tæt bebyggede områder.

Afskaffelse af forbrugerbindingerne til naturgasnettet

HOFOR har ikke bemærkninger til denne del.

Øvrigt

Udkastet til ny bekendtgørelsen indeholder en angivelse af, at der med berørte parter som skal høres som minimum forstås "berørte i det sammenhængende net" (§ 20).

Denne nye angivelse i bekendtgørelsen lægger umiddelbart op til et meget stort antal høringsparter, når det gælder projekter i hovedstadsområdets fjernvarmenet. Typisk har Københavns Kommune for så vidt angår projektforslag som HOFOR Fjernvarme har ansøgt om sendt projektforslaget i høring hos VEKS I/S, CTR I/S, HOFOR Energiproduktion A/S, Ørsted A/S, EVIDA, Frederiksberg Forsyning og Frederiksberg Kommune, dvs. i alt syv parter.

Med den nye angivelse i bekendtgørelsen lægges der op til, at et meget stort antal parter, eksempelvis samtlige distributionsselskaber, varmeproducenter, gasselskaber og kommuner, som er en del af det sammenhængende net, høres. Det mener vi kan blive en praktisk udfordring, når det gælder hovedstadsområdets sammenhængende fjernvarmenet, som ikke er formålstjenlig. Vi foreslår derfor at fastholde den hidtidige høringspraksis.

HOFOR stiller sig naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående forslag og bemærkninger.

Med venlig hilsen

HOFOR A/S
Thomas Engberg Pedersen
Sektionsleder, Varmeproduktion og -forbrug
Direkte tlf. 2795 4406
E-mail thep@hofor.dk

Klima-, Energi- og forsyningsministeriet
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs gade 43
1577 København V

Mail: info@ens.dk

Dir.: 43 30 26 01
E-mail: sih@veks.dk

Dato: 26. oktober 2020
Ref.:D20-407779.0

Vedr.: Høringssvar - Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg - j. nr. 2020-10897

Uagtet VEKS ikke er på listen over høringsparter, ønsker vi at komme med vore kommentarer og bemærkninger til det foreliggende udkast, da konsekvenserne af ændringerne i bekendtgørelsen vil få afgørende konsekvenser for VEKS' fremtidige muligheder for aktivt at bidrage til den grønne omstilling.

Derfor har VEKS udarbejdet nærværende høringssvar til projektbekendtgørelsen, hvis formål er at sikre realiseringen af en række af Klimaaftalens målsætninger – herunder bl.a. ophævelse af kraftvarmekravet og en grøn omstilling af varmesektoren.

I høringssvaret har VEKS valgt at sætte særlig fokus på disse forhold:

1. Udfasning af kraftvarmekravet
2. Inddragelse af omkostninger til forstærkning af elnettet
3. Ophævelse af brændselsbindingen
4. Den foreslåede meget komplekse høringsproces
5. Blokvarmecentraler

1. Udfasning af kraftvarmekravet

I 1990'erne skulle fjernvarmeproduktionen omstilles til naturgas og samproduktion af el og varme (kraftvarme). I 2010'erne var det politiske ønske, at der skulle omstilles til biomasse på de centrale kraftvarmeverker. Hensigten var i begge perioder at lægge og realisere en plan for omstilling af al dansk fjernvarmforsyning baseret på en høj grad af lokal forankring og beslutningskraft.

Den nuværende regulering - og herunder kraftvarmekravet - har derfor med en stærk lokal forankring og med konkret tilpasning til lokale muligheder sikret, at en stor, kompliceret omstilling af sektorens produktionsvilkår kunne ske under klare og langsigtede såvel juridiske som økonomiske rammer. Endvidere blev kravet om økonomisk nødvendighed og gennemsigtighed til enhver omkostning fastholdt – og sikret.

Langt hen ad vejen har den nuværende regulering understøttet, at en stor, kompliceret omstilling af fjernvarmesektoren kunne gennemføres omkostningseffektivt, med høj grad af tillid og tilfredshed fra kunderne/forbrugerne og ejerne, myndighederne og politikerne.

Kraftvarmekravet findes derfor fortsat for at sikre en beskyttelse af allerede foretagne investeringer – investeringer, der på nuværende tidspunkt i mange tilfælde ikke er afskrevet endnu.

VEKS' varmeleverandører – og VEKS – har i tillid til bl.a. til de brede politiske Energiaftale fra 2012 investeret i omstilling af Avedøreværket fra kul (blok 1) og naturgas (blok 2) til bæredygtig biomasse. Endvidere har vi indenfor de sidste år investeret i levetidsforlængelse af blok 1. Investeringerne i dels omlægningen fra de fossile brændsler kul og naturgas til bæredygtig biomasse – og dels levetidsforlængelsen af blok 1 - vil først være afskrevet i perioden 2027-2033 afhængigt af, hvilket anlæg, vi taler om.

Kraftvarmekravet kan imidlertid også i dag være en hindring, når vi ønsker at forberede tiden, hvor vi ikke længere skal aftage varme fra de store biomassekraftværksblokke.

Dilemmaet ved kraftvarmekravet

Så på den ene side er det nuværende kraftvarmekrav en hindring for, at vi kan fremtidssikre vores leverancer – på den anden side kan/bør kraftvarmekravet ikke ophæves uden, der tages stilling, hvem der skal bære omkostningerne for de investeringer, der ikke er afskrevet (stranded-costs) og som risikerer at blive udløst ved en "straks-ophævelse" af kraftvarmekravet.

I høringsudkastet foreslås alene, at kraftvarmekravet erstattes af et samfundsøkonomisk krav, hvor det er en samfundsøkonomisk beregning, som afgør, om der kan opføres nye varmeproduktionsanlæg, såfremt det er mere fordelagtigt end et kraftvarmeanlæg. Dermed er der ikke taget stilling de evt. tabte omkostninger ved allerede foretagne investeringer i kraftvarmeanlæg, såfremt disse ikke kan konkurrere med nye varmeproduktionsanlæg.

Af § 10 i høringsudkast til projektbekendtgørelsen fra den 2. oktober 2020 fremgår det:

"Kommunalbestyrelsen kan kun godkende projekter for varmeproduktionsanlæg, som ikke er spids- og reservelast, med en varmekapacitet over 1 MW, hvis de samfundsøkonomiske analyser, jf. § 18, stk. 1, nr. 9 og 10, for projektforslaget viser, at et kraftvarmeanlæg ikke er samfundsøkonomisk mere fordelagtigt."

Det fremgår ikke helt klart i teksten, om der skal sammenlignes med et eksisterende kraftvarmeanlæg i referencen - herunder levetidsforlængelse af eksisterende anlæg -, eller om der sammenlignes med et alternativscenarie med etablering af ny kraftvarme.

Set i lyset af det politiske ønske om at reducere det fremtidige forbrug af biomasse, virker det urealistisk, at der skal/kan etableres ny biomassebaseret kraftvarmeproduktion efter 2030, men mere realistisk at der bør sammenlignes med eksisterende/levetidsforlængelse.

Af § 18, stk. 1, nr. 10 fremgår det endvidere at:

"Samfundsøkonomisk analyse af relevante scenarier. For projektforslag, der vedrører produktionsanlæg med en varmekapacitet over 1 MW, anses kraftvarmeanlæg, herunder eksisterende kraftvarmeanlæg, for relevante scenarier. (...)"

I det tilfælde at projektforslaget fortrænger eksisterende kraftvarme, og eksisterende kraftvarmeanlæg dermed er et af de relevante scenarier, der skal sammenlignes med, vil referencescenariet ikke adskille sig fra et relevant alternativ med et kraftvarmeværk.

Det antages (for forenklingens skyld) at der i en sådan situation ikke skal sammenlignes med andre relevante alternativer, men at der blot skal sammenlignes med referencen inklusive det foreslåede projekt.

Hvis det er korrekt forstået, vil projektforslaget, der fortrænger eksisterende kraftvarme indgå i et scenarie med overkapacitet i forhold til kraftvarme-scenariet, som vil være referencen. Dette medfører en vis beskyttelse af investeringer i eksisterende anlæg, der stadig skal afskrives på, da det vil være udfordrende at få bedre samfundsøkonomi for et projektforslag i scenarie med overkapacitet i forhold til referencen med det nuværende system. VEKS er enige i at investeringer i eksisterende anlæg, der ikke er afskrevet, skal beskyttes, men metoden for den samfundsøkonomiske sammenligning må ikke være en barriere for nye grønne projekter med god samfunds-, selskabs- og brugerøkonomi.

Set i lyset af, at der er et bredt politisk ønske om at reducere den fremtidige anvendelse af biomasse - og at udnytte overskudsvarme fra industri og datacentre mv. samt at varmepumper generelt er samfundsøkonomisk rentable - må vi forvente en række mindre varmepumpeprojekter de kommende år.

Det er vigtigt, at varmepumpeudbygningen sker i en takt, så der er tilstrækkelig fuldgod erstatningskapacitet, når de store biomassekraftvarmeværker udfases. Det betyder at varmepumperne skal etableres før - og sikres stabil drift før - at eksisterende værker tages permanent ud af drift.

Der bør derfor i de samfundsøkonomiske beregninger analyseres et antal indfasningsforløb for en række mindre varmepumper for at belyse om idriftsættelsestidspunktet kan udsættes, såfremt der skal opnås fuldgod erstatningskapacitet inden udfasning af de store kraftvarmeværker, også under hensyn til varmeforsyningssikkerheden.

Udfordringen er dog, at i den virkelige verden opstår muligheden for udnyttelse af industrielle overskudsvarmeprojekter og overskudsvarmeprojekter fra datacentre mv. uafhængigt af varmeselskabernes koordinerede planlægning til sikring af erstatningskapacitet. Muligheden for udnyttelse af disse typer overskudsvarme opstår derfor, når virksomhederne etablerer muligheden, og så skal varmeselskaberne udnytte den fra start - kunne agere her og nu - for at der kan sikres optimal økonomi i udnyttelsen af overskudsvarmen. Da overskudsvarmeleverandørerne er kommercielle virksomheder, vil der altid være en risiko for, at produktionen af overskudsvarme ophører. Potentiel overskudsvarme skal derfor kunne udnyttes fra "dag ét", for at minimere risikoen for, at investeringer ikke når at blive afskrevet.

Derfor er der behov for at fastlægge en metode til at analysere sådanne projekter samfundsøkonomisk. Udfordringen er, at der i mange tilfælde på beslutningstidspunktet for det enkelte overskudsvarmeprojekt, ikke findes en samlet plan for erstatningskapacitet for den eksisterende kapacitet på eksempelvis Avedøreværket. Men den nye kapacitet vil have værdi, der først efterfølgende aktiveres, i forbindelse med at fremtidige investeringer i grundlastkapacitet tilsvarende vil kunne reduceres.

Hvis et relevant alternativ til et projektforslag derimod er etablering af ny kraftvarmekapacitet eller levetidsforlængelse af eksisterende anlæg, vil det være problematisk at sammenligne en varmepumpe på eksempelvis 5 eller 20 MW med et kraftvarmeværk på 500 MW.

Efter VEKS' bedste vurdering kan en sådan sammenligning ikke ske på et teknisk, saglig, objektivt grundlag.

Som det fremgår af ovenstående, er det en kompliceret problemstilling, der søges løst - hvilket ikke er enkelt. Derfor har VEKS følgende anbefaling til håndtering af kraftvarmekravet fremadrettet:

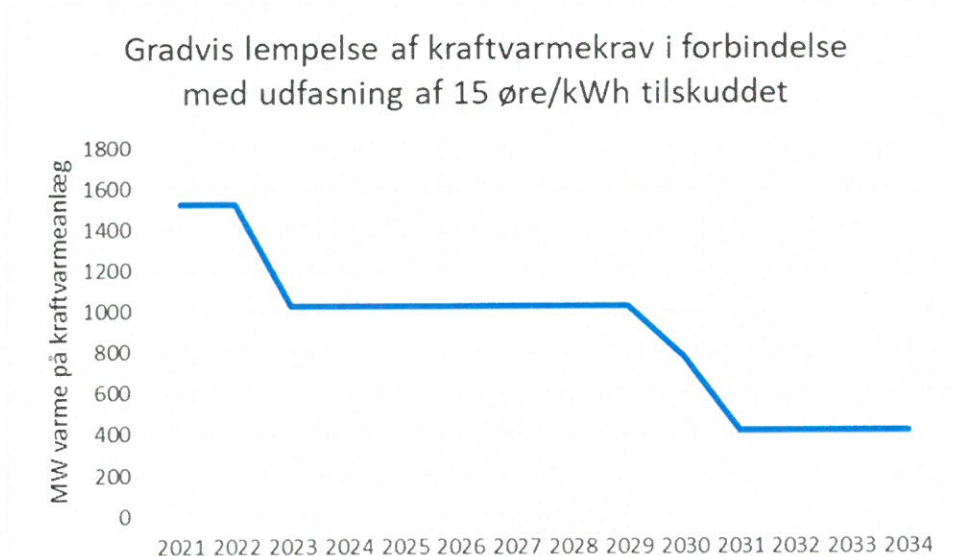

Anbefaling

VEKS anbefaler en model til gradvis udfasning af kraftvarmekravet, som ganske enkelt styres efter den installerede effekt (MW), der er omfattet af kraftvarmekravet i et givent centralt fjernvarmesystem.

Den effekt (MW), der er omfattet af kraftvarmekravet reduceres/falder i takt med at el-tilskuddet til biomassebaseret elproduktion falder bort - går fra 15 øre/kWh til evt. driftstilskud. Det må formodes, at den politiske baggrund for at give el-tilskuddet på 15 øre/kWh biomassebaseret elproduktion har været, at sikre økonomien i den ønskede konvertering af eksempelvis Avedøreværket fra fossilt brændsel til biomasse i afskrivningsperioden for de afholdte investeringer. Dette var under alle omstændigheder argumentet under de politiske forhandlinger i forbindelse med bortfaldet af 15-øren.

I Københavnsområdet vil en sådan aftrapningskurve for Amagerværket og Avedøreværket se ud på denne måde:

En realisering af denne model vil betyde, at for de store byer, der ikke har omstillet til biomasse, kan kraftvarmekravet i sin helhed bortfalde med det samme. Dette har den indbyggede logik, at el-tilskuddet jo basalt set – som nævnt ovenfor - må være et udtryk for en statslig støtte til en bestemt produktionsform – og hvis denne prioritering, som det er tilfældet, så reduceres for at give plads til nye teknologier – så bør man aftrappe kraftvarmekravet i samme takt. Modellen er administrativ meget enkel at realisere.

For de store byer, der har omstillet til biomasse, kan en reduktion af kraftvarmekravet i takt med at el-tilskuddet til biomassebaseret elproduktion bortfalder, gøre det muligt at sikre mod "stranded-costs" og opstille realistiske alternativer i god tid. Hermed er problemstillingen omkring stranded-costs også håndteret.

VEKS anbefaler derudover, at der indføres en bagatelgrænse fra kravet til de samfundsøkonomiske beregninger for varmeproducerende anlæg på f.eks. 5 eller 10 MW, så små projekter ikke bliver begravet af tunge samfundsøkonomiske beregninger. Dette vil særligt være en hindring for mindre selskaber, der ikke har bemanning og ressourcer til administration og udarbejde af de påkrævede analyser.

Et alternativ til bagatelgrænsen kan være, at der indføres en "klippekortmodel" på eksempelvis 100 MW i de centrale kraftvarmeområder – hvilket også er foreslået af Dansk Fjernvarme. Her vil flere varmepumpeprojekter i et sammenhængende net kunne indgå i en samlet pakke på en større mængde MW. Den samlede mængde varmepumpekapacitet kan efterfølgende anvendes af de enkelte distributionsselskaber i det aktuelle forsyningsområde.

2. Inddragelse af omkostninger ved udbygning af elnettet i beregninger

VEKS ønsker at henlede opmærksomheden på, at det er væsentligt for udarbejdelsen af retvisende samfundsøkonomiske beregninger at sikre, at omkostninger til investeringer i udvidelser af de lokale el-distributionsnet inkluderes i beregningerne. Disse investeringer - på de lave spændingsniveauer - er påkrævet, når der konverteres til individuelle varmepumper i et større lokalområde. Desuden bør/skal der i de samfundsøkonomiske beregninger inkluderes de nødvendige elinstallationsomkostninger i hjemmet, der er påkrævet, når der skal installeres en individuel varmepumpe.

3. Brændselsbinding

Udkastet til Bekendtgørelse angiver i forhold til brændselsvalg, at det fremover skal være muligt at godkende alle energiformer og brændsler ved etablering af varmeproduktionsanlæg i fjernvarmeområder.

VEKS er grundlæggende enige i denne ændring, da det giver fjernvarmeselskaberne flere muligheder for at reducere CO₂-emissionen forbundet med fjernvarmeproduktion.

4. Kompleks høringsproces

Udkastet til ny bekendtgørelsen lægger op til at berørte parter, der skal høres, som minimum skal forstås som "berørte i det sammenhængende net" (§ 20).

Dermed lægges der op til et meget stort antal høringsparter, når det gælder projekter i hovedstadsområdet fjernvarmesystem, som VEKS er en integreret del af.

Kommunerne i VEKS' forsyningsområde har hidtil som regel sendt projektforslaget i høring hos VEKS, CTR I/S, Ørsted A/S, ARGO, Vestforbrænding, ARC og EVIDA, samt en eller flere af de tilstødende forsyninger og kommuner, dvs. i alt 5-10 parter.

Aktuelt for VEKS – og distributionsselskaberne i VEKS' forsyningsområde – vil konsekvenserne af forslaget være, at meget stort antal (50-70) parter skal høres, (samtlige distributionsselskaber, varmeproducenter, gasselskaber og kommuner i det sammenhængende net). Det giver ganske enkelt ingen mening og der vil ikke være en rimelig balance mellem "demokratisk indflydelse og det afledte ressourceforbrug".

Anbefaling

At involvere "alle berørte i det sammenhængende net" vil blive en urimelig resursekrævende udfordring, når det gælder hovedstadsområdet sammenhængende fjernvarmenet, som ikke er formålstjenlig. Vi foreslår derfor at fastholde den hidtidige høringspraksis.

Hvis "klippekortsordningen" som nævnt tidligere realiseres, kan den foreslåede høringsproces anvendes for sådanne projektforslag. Alternativt, hvis der indføres en bagatelgrænse på eksempelvis 10 MW, vil projektforslag under denne grænse kunne anvende den nuværende høringspraksis.

5. Blokvarmecentraler

Ændringsforslagene betyder i de fjernvarmeforsynede områder, at kommunen vil kunne godkende projekter for blokvarmecentraler, der udnytter egen overskudsvarme eller producerer egen varme

ved anvendelsen af vedvarende energikilder. En blokvarmecentral vil derfor kunne vælge at etablere en varmepumpe i stedet for at tilslutte sig fjernvarme.

VEKS antager, at

- det er underforstået, at blokvarmecentralen stadig vil være omfattet af en eventuel tilslutnings- og forblivelsespligt således at lempelsen alene vedrører aftagepligten?
- den metode, der skal lægges til grund for beregning af samfundsøkonomien i et aktuelt projekt, må baseres på at dække afholdte ikke-afskrevne investeringer, og beregningerne af samfundsøkonomi skal tage afsæt i at indregne en udtrædelsesgodtgørelse såfremt en blokvarmecentral udtræder af fjernvarmen?

Dette fremgår ikke klart af teksten i udkastet.

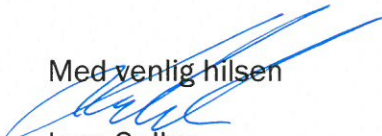
VEKS mener, at når et område er udlagt til kollektiv forsyning, er det fordi, det er det mest samfundsøkonomiske fordelagtige. Værdien af løsningen forbedres, når så mange som muligt tilsluttes den kollektive forsyning.

En eventuel mulighed for at blokvarmecentraler kan få godkendt at udtræde af fjernvarmeforsyningen, vil primært bidrage til at underminere og udhule grundlaget for at fjernvarmens rolle i det fremtidige energisystemer. Et fremtidigt energisystem, der forventes at bygge på større grad af samspil med øvrige energiarter, el, vind og overskudsvarme fra industri samt potentialet i energilagring i fjernvarmenettene og nytten af stordriftsfordelen kontra individuelle anlæg - her vil en fjernelse af blokvarmecentralerne fra de eksisterende fjernvarmenet ikke styrke samfundets CO₂ reduktionen, men begrænse den.

Anbefaling

VEKS foreslår, at fjernvarmeselskaber skal gives mulighed for at ændre tarifstrukturen for blokvarmecentraler, hvis blokvarmecentraler afkobles eller reducerer varmeaftaget fra fjernvarmenettet væsentligt. Typisk er tarifstrukturen tilrettelagt efter de gældende regler - herunder tilslutnings- og forblivelsespligt samt aftagepligt - og når reglerne ændres, må det være rimeligt at give mulighed for at ændre tilsvarende på tarifstrukturen for at beskytte de øvrige kunder mod utilsigtede meromkostninger.

Med venlig hilsen

Lars Gullev
Direktør

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43, 1577 København V
Niels Bohrs Vej 8, 6700 Esbjerg
Sendt på mail til: ens@ens.dk
Cc: lobje@ens.dk og acm@ens.dk

30. oktober 2020

Sagsnr.: EMN-2020-41758

Tlf. direkte: 2046 4587

pk@evida.dk

Høringsvar – Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

---

Evida har d. 2. oktober 2020 modtaget ovennævnte udkast til bekendtgørelse i høring med høringsfrist d. 30. oktober 2020.

Evida vil gerne takke for muligheden for at afgive høringssvar til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, som udmønter dele af Klimaaftalen for energi og industri mv. 2020 af 22. juni 2020.

Nedenfor præsenteres Evidas bemærkninger med henvisning til de enkelte paragraffer i høringssudkastet, som efterfølges af bemærkninger af generel karakter.

1. Godkendelse af det samfundsøkonomiske mest fordelagtige projekt

§ 6. Kommunalbestyrelsen skal anvende forudsætningerne i dette kapitel ved behandling af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg. Kommunalbestyrelsen skal desuden i overensstemmelse med § 1 i lov om varmforsyning og § 21, stk. 2, i denne bekendtgørelse sørge for, at projektet ud fra en konkret vurdering er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt, jf. dog § 9 og § 18, stk. 4, 2. pkt.

Opfyldelse af dette krav stiller både krav til benyttede forudsætninger og projektets omfang.

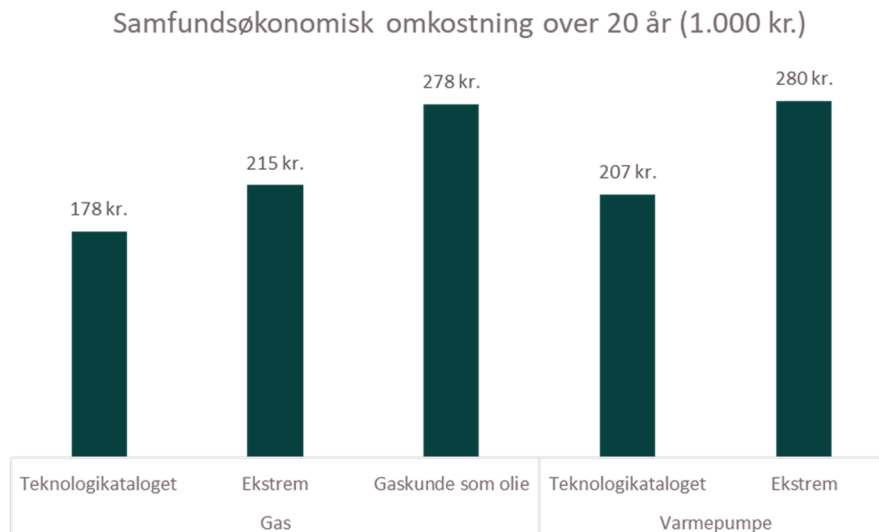
1.1. Samfundsøkonomiske forudsætninger og frihedsgrader

Af "Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet" fremgår det i dag, at det skal være muligt at se alle forudsætninger for beregningerne og på baggrund heraf være muligt at genskabe beregningerne. Der er dog på nuværende tidspunkt ikke et krav til, at der i projektforslaget skal vedlægges dokumentation for de benyttede forudsætninger, ud over overholdelse af beregningsforudsætningerne, hverken i vejledning eller projektbekendtgørelse. Dette har den indvirkning, at kommunalbestyrelsen og berørte parter ikke altid har de nødvendige betingelser for at vurdere, hvorvidt de økonomiske forudsætninger er retvisende.

Evida tilsikrer på nuværende tidspunkt validiteten af forudsætningerne ved hjælp af teknologikataloget. Der ses imidlertid, at anvendte forudsætninger, og forudsætninger angivet i teknologikataloget, er så forskellige, at der fra projektmagere side er mulighed for - frit - at fastsætte den samfundsøkonomiske konklusion. Figur 1 viser et eksempel på frihedsgraderne med data fra konkrete projektforslag i Randers, Skive og Tårnby kommuner. Omkostninger i de to første eksempler er blevet anerkendt af Energiklagenævnet i to klagesager med henvisning til kommunernes vide skønsmålinger. Det ses at:

- En gaskunde kan indregnes med ca. 20% højere omkostninger end hvad der er angivet i teknologikataloget.
- En gaskunde - indregnet som olie Kunde - kan indregnes med ca. 55% højere omkostninger end hvad der er angivet i teknologikataloget.

- En varmepumpekunde kan indregnes med ca. 35% højere omkostninger end hvad der er angivet i teknologikataloget.

Figur 1 - Samfundsøkonomisk omkostning over 20 år for en varmekunde, angivet i 1.000 kr. Angiver frihedsgraderne der benyttes i projektforslag.

For at sikre at kommunalbestyrelsen kan godkende det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt, vil Evida opfordre til, at der i projektbekendtgørelsen bliver indskrevet et dokumentationskrav. Dokumentationskravet kan indgå i projektbekendtgørelsen som nedenfor angivet;

"§18. Stk. 2. ... skal vedlægges projektforslaget i en form, der gør det muligt at se dokumentationen for forudsætningsvalg, såfremt de afviger fra Teknologikataloget, samt genskabe beregningerne."

1.2. Samfundsøkonomiske forudsætninger og afgrænsninger af et projekt

I "Vejledning i Samfundsøkonomiske analyser på energiområdet" er følgende angivet. "Ved udvidelser af forsyningsområdet bør det godtgøres, at udvidelse med hele området er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Det bør derfor vises, at de enkelte delområder i udvidelsen giver en samfundsøkonomisk nettogevinst til projektet."

Vejledningen benytter begrebet delområder, hvilket relaterer sig til det geografiske aspekt, hvormed der må henvises til konverteringsprojekter. Det forekommer dog hyppigt, at fjernvarmeværker i dag realiserer projektforslag, som både indeholder konvertering af forbrugere samt etablering af ny produktionskapacitet. Vejledningen har blot fokus på, at alle konverterede delområder giver en samfundsøkonomisk nettogevinst til det samlede projekt.

Evida har nyligt været høringspart på et projektforslag fra et varmeværk på Sjælland, som bestod af en konvertering af et individuelt naturgasforsyningsområde og optimering af en halmkedel, ved opførelsen af en varmepumpe til røggaskøling. Projektforslaget bestod af to dele, som ikke var gensidig afhængige af hinanden. Tilsammen udviste projektet en positiv samfundsøkonomi, men dermed ikke sagt at det var det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt. Det mest samfundsøkonomisk fordelagtige projekt ville have været at opføre varmepumpen og fortsætte med individuel naturgasforsyning for konverteringsområdet. Dette begrundes med, at konverteringen af det individuelle naturgasforsyningsområde i sig selv gav en negativ samfundsøkonomi, mens opførelsen af varmepumpen, i sig selv, gav en positiv samfundsøkonomi. Den positive samfundsøkonomi for opførelse af varmepumpen er højere

end den negative samfundsøkonomi for konverteringen, hvormed det samlede projekt fremstår samfundsøkonomisk positivt ift. referencen.

Tabel 1 viser de samfundsøkonomiske omkostninger i de forskellige scenarier i projektforslaget. Af tabellen ses det, at Scenarie B har den laveste samfundsøkonomiske omkostning af alle scenarierne, hvormed projektet for optimering af halmkedlen er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt og bør dermed være det projekt som godkendes.

Tabel 1 - Samfundsøkonomiske omkostninger for Scenarie A, B, C og D.

Scenarie		Samfundsøkonomiske omkostninger
A	Referencen	504 mio. kr.
B	Optimering af halmkedel	489 mio. kr.
C	Konvertering af forbrugere	514 mio. kr.
D	Optimering af halmkedel og konvertering af forbrugere (projektforslaget)	498 mio. kr.

På baggrund af ovenstående, bør det præciseres, at de enkelte delprojekter i et overordnet projekt skal give en samfundsøkonomisk nettogevinst.

2. Det fossile alternative

§ 18, stk. 4. Kommunen kan bestemme, at anlæg, der anvender fossile brændsler som hovedbrændsel, herunder mineralsk olie og naturgas, ikke anses som relevante scenarier til brug for de samfundsøkonomiske analyser, jf. stk. 1, nr. 9 og 10.

Ovennævnte paragraf indeholder begreber, der ikke tidligere er defineret og ej heller er i tråd med gældende praksis for udarbejdelse af projektforslag. Evida anbefaler, at Energistyrelsen definerer begreber og fremadrettede praksisser klart og tydeligt.

Evida ser at bestemmelsen i sin nuværende form efterlader et bredt fortolkningsrum, hvorved to ens projekter vil have samfundsøkonomisk forskellige resultater afhængig af den kommunale myndighed.

2.1. Definitionen af anlæg

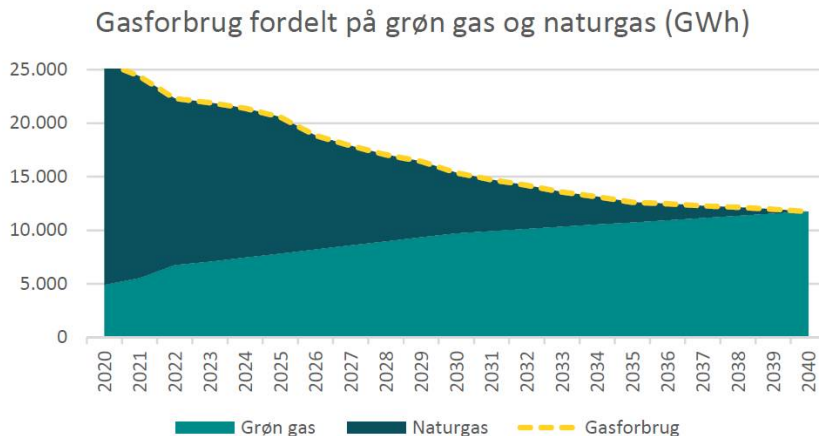
Stykket anvender begrebet "anlæg", hvilket ikke fremgår af § 2 i Projektbekendtgørelsen og skaber derved tvivl omkring ordets udstrækning. Denne tvivl fremkommer af, at bekendtgørelsens anvendelsesområde er for godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg. Dette skaber derved tvivl om, hvorvidt begrebet "anlæg" også omhandler individuelle anlæg. En udformning af stykket der tager udgangspunkt i allerede definerede begreber kan være som følgende:

"§ 18. Stk. 4. Kommunen kan bestemme, at kollektive varmforsyningsanlæg, der distribuerer eller producerer energi, der hovedsageligt er baseret på fossile brændsler, herunder mineralsk olie og naturgas, ikke anses som relevante scenarier til brug for de samfundsøkonomiske analyser, jf. stk. 1, nr. 9 og 10."

2.2. Definition af fossile brændsler

"Fossile brændsler" er et nyt begreb i projektbekendtgørelsen. Begrebet "fossile brændsler" vil typisk være henvist til kul, koks, naturgas og olie. Det bør derfor præciseres hvorvidt fossile brændsler også omfatter affald og ledningsgas, og samtidig hvordan disse er omfattet af § 18, stk. 4. Til dette skal definitionen tage højde for den fossile og ikke-fossile andel i både affald og ledningsgas, samt den realitet at dette forhold vil ændre sig i fremtiden.

Forventningerne jf. Figur 2 fra; "Analyseforudsætninger til Energinet 2020 – Ledningsgas og gasstrømme" er, at der i 2027-2028 vil være omkring 50% bionaturgas i ledningsgassen. Denne tendens forventes også at være gældende i de fremtidige Samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger, da en overensstemmelse mellem disse og Analyseforudsætningerne til Energinet, historisk har været til stede.

Figur 2 - Estimeret udvikling i det danske forbrug af ledningsgas fordelt på grøn gas og naturgas (GWh).

På baggrund af denne tendens må Energistyrelsen forholde sig til, hvordan de samfundsøkonomiske analyser skal udarbejdes for projekter med en 20-årig tidshorisont, hvor ledningsgassen er en del af brændslet. Såfremt betegnelsen "fossile brændsler" og "hovedbrændsel" benyttes, vil et anlæg, der forbruger ledningsgas over en 20-årig tidshorisont, efter Evidas opfattelse, betragtes som værende ikke-fossil, da andelen af bionaturgas anvendt vil udgøre 64%.

2.3. Definition af hovedbrændsel ved marginal fjernvarmeproduktion

Udformningen af produktionsforholdene i projektforslag med flere forskellige produktionsanlæg beror sig på marginal og ikke-marginale betragtninger. En marginalbetragtning inkluderer blot de forhold, som ændrer sig som følge af projektet, mens en ikke-marginalbetragtning indeholder eksisterende forhold samt de forhold, som ændrer sig som følge af projektet. Den ikke-marginale betragtning vil i stedet blive en gennemsnitlig betragtning.

I forbindelse med udvidelse af forsyningsområder er der i disse to betragtninger forskelle i andelen af fossilt brændsel. Varmeproduktionen i en marginal betragtning vil ofte være overvejende fossilt, hvorimod varmeproduktionen i den ikke-marginale vil være et gennemsnit og derved overvejende ikke-fossilt.

Der er behov for, at Energistyrelsen præciserer hvorvidt hovedbrændslet relaterer sig til det samlede forbrug i det sammenhængende net, eller den marginale konsekvens. Dertil også hvorvidt hovedbrændslet skal opgøres som en andel over hele betragtningsperioden.

2.4. Konverteringstakt til fjernvarme og reference

I et konverteringsprojekt sammenlignes fjernvarmeforsyning med individuel forsyning. Et typisk område vil i dag være opvarmet med 90% gaskedler. Såfremt reguleringen bestemmer, at der ikke kan regnes på opvarmning med ledningsgas, hvordan laves da en sandsynlig beregning baseret på ikke fossile alternativer. Der må naturligt forventes udskiftning af ca. 5% af gaskedlerne årligt under hensyntagen til alderen på kedlerne.

Et ikke fossilt alternativ kan være varmepumpebaseret opvarmning. En 100% indfasning af varmepumper det første år, vil ikke være sammenligneligt med den faktiske udvikling. En alternativ tilgang er, at der regnes med bionaturgasbaseret opvarmning igennem gasnettet fra år 1 for alle installationer. Hermed prissættes gasforsyningen som værende 100% ikke-fossil. Herefter kan der passende indregnes et delvist skift til varmepumper henover betragtningsperioden.

2.5. Generelle betragtninger til bestemmelsen

Den indførte bestemmelse indeholder en række ikke definerede begreber i form af "hovedbrændsel", "fossile brændsler" og "anlæg". En åben fortolkning af disse vil virke som et risikoelement, såfremt begreberne ikke præciseres. Energistyrelsen opfordres derfor til at indskrive klare definitioner af de tre begreber i bekendtgørelsen.

3. Betinget godkendelse og tilbageføring af projekter

§8. Stk. 2. En varmedistributionsvirksomhed eller et naturgasdistributionsselskab, der er forsyningspligtigt efter stk. 1, kan udskyde forsyningen af en ejendom i sit forsyningsområde, når bruger-, selskabs- eller samfundsøkonomiske hensyn tilsiger det. Forsyningen af ejendommen skal i så fald finde sted fra det tidspunkt, hvor der er forsyningsmulighed fra anlægget, dog senest fem år efter kommunalbestyrelsens godkendelse af projektet.

Hertil foreskriver:

§ 22. Stk. 2. Til en godkendelse kan der knyttes vilkår vedrørende anlæggets etablering, ændring eller drift, f.eks. om

- 1) tidsfrist for påbegyndelse af anlægsarbejder og tidsbegrænsning af godkendelsen,
- 2) forelæggelse inden for fastsatte frister af aftaler med anlægget om energileverancer og om salg af de ydelser (opvarmet vand, damp, gas eller el), som anlægget vil producere,
- 3) opnåelse af et nærmere afgrænset varmegrundlag og
- 4) lavtemperaturdrift.

Projektforslag kan indeholde betingede godkendelser eller krav til starttilslutningen til fjernvarmen. Evida anbefaler en betinget godkendelse, da det kan være med til at sikre, at de beregningsforudsætninger, som ligger til grund for den samfundsøkonomiske beregning, også er realistiske og opnås i virkeligheden. Praksis for betingede godkendelser bør klarlægges i vejledningen.

3.1. Tilbageføring af projekter

Evida ser i dag eksempler på, at projektforslag ikke opnår den ønskede selskabsøkonomi. Dette medfører en nødvendig konvertering væk fra fjernvarmeforsyning, grundet de pågældende fjernvarmeselskaber ønsker at komme ud af forsyningspligten. Derudover forventer Evida på baggrund af mængden af forespørgsler på forbrugsdata i efteråret 2020 og aktuelt indførelsen af nye tilskudsordninger, at der vil være et stort incitament for fjernvarmeselskaberne til at få godkendt konverteringsprojekter. Nogle af disse konverteringsprojekter kan vise sig ikke at være realiserbare.

På nuværende tidspunkt er processen for konvertering væk fra fjernvarmeforsyning, at der til kommunen indsendes et nyt projektforslag, som påviser, at der er bedre samfundsøkonomi i individuel forsyning eller individuel naturgasforsyning.

En mulig løsning på tilbageføring af godkendte projekter er, at fjernvarmeselskabet inden for 2 år fra godkendelsen, har mulighed for at frasige sig forsyningspligten i hele eller dele af et

godkendt projektområde, hvorved projektgodkendelsen betragtes som ophævet for det pågældende område. Fjernvarmeselskaberne får hermed den fornødne tid til at undersøge den lokale interesse og samtidig en hurtigere vej ud end udarbejdelse af et nyt projektforslag. Dertil ligger der også en hurtigere afklaringsmulighed for forbrugeren i, om fjernvarmen kommer eller ej. En anden løsning er brugen af betingede godkendelser.

3.2. Betinget godkendelse

En betinget godkendelse betyder per definition at godkendelsen indtræffer såfremt betingelserne er opfyldt. En betinget godkendelse kan være en metode til at undgå en ophævelse af projektgodkendelsen i forbindelse med allerede godkendte fjernvarmeprojekter.

Denne tilgang giver dog visse udfordringer idet der kan herske tvivl om, hvornår et projekt reelt er godkendt. Dette kan både forstås som den dag kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om godkendelse, eller den dag alle betingelser er opfyldte.

Dette har bl.a. betydning for, hvornår fjernvarmeselskabet skal leve op til deres forsyningspligt. Dertil ligger der også aspektet omkring varmekundernes muligheder. Jf. § 1 i Bekendtgørelse om tilskud til individuelle varmepumper ved skrotning af olie- eller gasfyr (Skrotningsordningen), vil det kun være muligt at få tilskud til varmepumper, såfremt den enkelte varmekunde er uden for områder, der er besluttet udlagt til fjernvarme. Det betyder derfor, at varmekunder der er omfattet af et godkendt projektforslag, som ikke realiseres, vil have mistet deres mulighed for opnåelse af tilskud til en varmepumpe. Desuden vil dette også betyde at varmekunder, der på nuværende tidspunkt opvarmes ved et oliefyr, og har en forventning om, at de kan skifte til fjernvarme inden for fem år, potentielt vil miste deres mulighed for at få tilskud til en grønnere varmeforsyning.

Der bør derfor i vejledningen præciseres, hvornår et projektforslag er godkendt, såfremt der foreligger en betinget godkendelse.

4. Biomassebaseret varmeproduktion

§ 21. Stk. 4. Udover de i stk. 1 nævnte vurderinger skal kommunalbestyrelsen ved godkendelse af projektforslag for biomassebaseret varmeproduktionsanlæg i mindre fjernvarmeområder tillige sikre, at den brugerøkonomiske vurdering, jf. § 18, stk. 1, nr. 8, viser en besparelse på mindst 1.500 kr. inkl. moms per år per standard-husstand sammenlignet med det næstbedste alternativ, jf. dog stk. 5. 1. pkt. finder kun anvendelse for projektforslag, som godkendes af kommunalbestyrelsen inden den 1. januar 2022.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 4 finder ikke anvendelse ved kommunalbestyrelsens godkendelse af projektforslag for etablering af kombinerede eldrevne varmepumper og biomassekedler, hvor biomassekedlen har en mindre varmekapacitet end varmepumpen. Stk. 4 finder heller ikke anvendelse for transmissionsledninger mellem mindre fjernvarmeområder.

4.1. Det brugerøkonomiske krav

Det brugerøkonomiske krav i forbindelse med godkendelse af biomassebaseret varmeproduktion i mindre fjernvarmeområder frafalder d. 1. januar 2022. Det brugerøkonomiske krav foreskriver, at projektet skal medføre en brugerøkonomisk besparelse på minimum 1.500 kr. inkl. moms per år per standard-husstand sammenlignet med det næstbedste alternativ over en 20-årig betragtningsperiode.

Evida anbefaler en forlængelse af det brugerøkonomiske krav på baggrund af:

- Intentionen med det brugerøkonomiske krav. Ifølge Energiforfiklingen fra oktober 2018 havde det brugerøkonomiske krav til formål, at udbygningen af biomasse kun skete der hvor det vurderes nødvendigt

- At alternativer til biomassekedler, som eksempelvis varmepumper og elkedler, bidrager til en sektorkobling mellem fjernvarme- og elsektor.
- At en kommende forventet udvidelse af fjernvarmeområder de næste år vil medføre forøget etablering af biomassekapacitet.

4.2. Kombinerede eldrevne varmepumper og biomassekedler

En stor del af fjernvarmeværkerne har eldrevne varmepumper og biomassekedler i forskellige konstellationer. Ofte ses det, at røggaskøling i kombination med en varmepumpe bliver installeret på en biomassekedel for at optimere anlæggets varmeproduktionen. Da de to produktionsanlæg er driftsmæssige afhængige af hinanden, kan konstellationen fortolkes som "kombinerede eldrevne varmepumper og biomassekedler". På den anden side kan fortolkningen af om to anlæg der er driftsmæssigt uafhængige, men forsyner samme forsyningsnet, gå ind under definitionen "kombinerede eldrevne varmepumper og biomassekedler". Der er på baggrund af dette behov for en præcisering af, hvad der præcist menes med "kombinerede eldrevne varmepumper og biomasseanlæg"

5. Blokvarmecentraler

§ 15. Ved projekter for blokvarmecentraler, der er beliggende i et fjernvarmeforsynet område, kan kommunalbestyrelsen kun godkende projektet, hvis blokvarmecentralen forsynes med fjernvarme. Kommunalbestyrelsen kan dog godkende, at en blokvarmecentral udnytter egen overskudsvarme eller producerer egen varme ved anvendelse af vedvarende energikilder, herunder eldrevne varmepumper, hvis det samfundsøkonomisk er mere fordelagtigt end forsyning med fjernvarme.

Evida finder, at en præcisering af "vedvarende energikilder" og "egen overskudsvarme" er nødvendigt.

Blokvarmecentraler falder ikke under betegnelsen for mindre fjernvarmeområder og er derfor ikke underlagt det brugerøkonomiske krav. Brugen af begrebet "vedvarende energikilder" lukker derved op for, at en kraftig udbygning med biomassebaseret varmeproduktion på blokvarmecentralerne kan forekomme. Det brugerøkonomiske krav bør derfor udvides således, at det også inkluderer blokvarmecentraler.

Brugen af begrebet "egen overskudsvarme" skaber uklarhed om der henvises til selskabet der ejer blokvarmecentralen eller blokvarmecentralen som produktionsenhed.

6. Omgåelse af kompensation

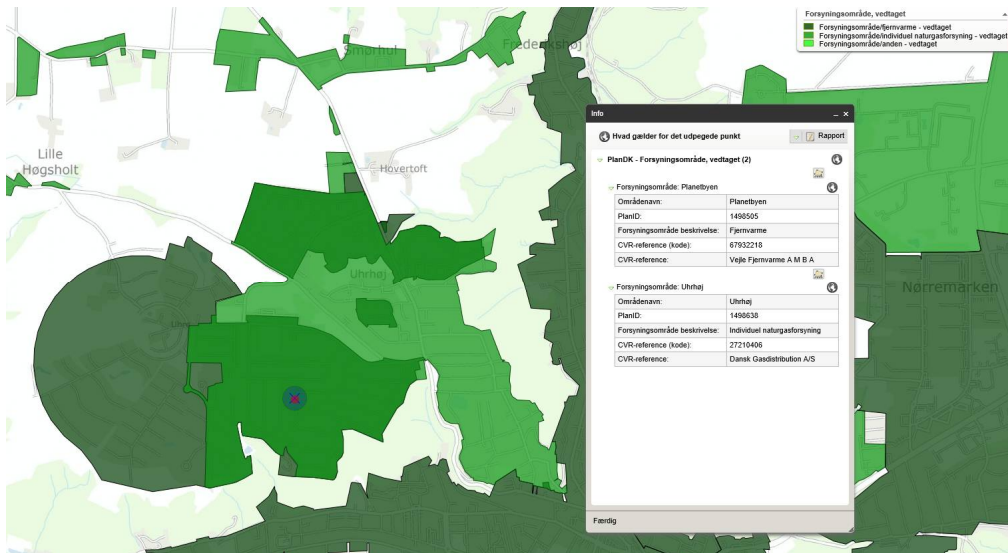
Kompensationsordningen udløber efter d. 31. december 2020. Formålet med kompensationsbetalingen er at sikre restafskrivningen på gasnettet. Ved at et fjernvarmeselskab trækker sit allerede fremsendte, men endnu ikke realiserede konverteringsprojekt, for efterfølgende at fremsende et stort set tilsvarende projekt efter d. 31. december 2020 kan fjernvarmeselskabet omgå kompensationsordningen.

Energistyrelsen bør forholde sig til et sådant scenarie, samt hvordan dette kan undgås.

7. Indberetning af oplysninger til plandata.dk

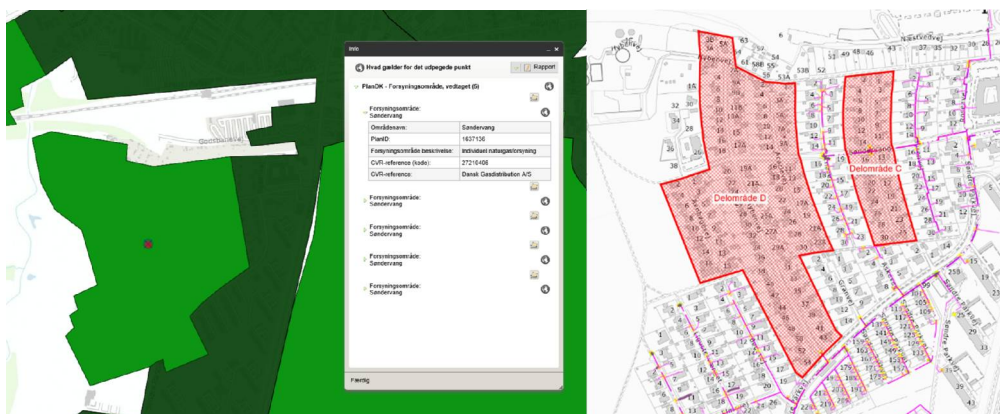
Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal indberette oplysninger om godkendte projektforslag truffet i medfør af denne bekendtgørelse inden 4 uger efter godkendelsen af projektforslaget. Indberetningen skal ske digitalt på adressen <http://plandata.dk>, jf. bekendtgørelse om det digitale planregister Plandata.dk.

Af plandata.dk fremgår det, at områdeafgrænsningerne i visse kommuner ikke er opdaterede, samt at individuelle naturgasforsyningsområder og fjernvarmeområder af og til overlapper hinanden. Det, at områderne overlapper hinanden, vil betyde, at en varmekunde kan få forståelsen af at både gasdistributionsselskabet og fjernvarmeselskabet har forsyningspligten. Et eksempel på dette er vist på Figur 3.

Figur 3 – Billede af "Forsyningsområde, vedtaget" i Vejle på plandata.dk.

Et andet eksempel på konsekvenserne ved manglende vedligeholdelse af plandata.dk, er to konverteringsprojekter i Ringsted. Konverteringsprojekterne for dele af områderne - vist på Figur 4 - blev godkendt den 8/5-2017 og 11/6-2020. Dog er området på plandata.dk ikke blevet opdateret. Den manglende opdatering har den konsekvens, at varmekunderne i området, ved hjælp af tilskudsberegneren på SparEnergi.dk, ikke kan se, at de kan få tilskud til varmepumper. Evida formoder, at SparEnergi.dk's beregner tager udgangspunkt i data fra plandata.dk.

Figur 4 - Delområde i Ringsted omfattet et godkendt konverteringsprojektforslag til Fjernvarme.

Evida opfordrer derfor til, at der igangsættes en systematisk tilretning af oplysninger på plandata.dk i de enkelte kommuner.

8. Konsekvensanalyse på det sammenhængende net

Af høringsbrevet til Projektbekendtgørelsen fremgår følgende; "Energistyrelsen er i arbejdet med ændringen af kraftvarmekravet blevet opmærksom på, at der er usikkerhed om, hvordan samfundsøkonomien skal beregnes for bl.a. ny kapacitet i et større net. Det præciseres derfor med den nye bekendtgørelse, at den samfundsøkonomiske analyse og beregningerne bag skal inddrage konsekvenser for hele det sammenhængende net, som anlægget skal være en del af eller levere til."

Dette krav til konsekvensanalyse på det sammenhængende net er dog ikke at finde i projektbekendtgørelsen og bør derfor indskrives.

9. Øvrige bemærkninger

9.1. Opdatering af definitioner vedrørende gas

Eftersom gassystemet i dag indeholder en stigende mængde bionaturgas, samt at gasnettet i fremtiden forventes at transportere andre VE gasser, vurderes det ikke længere retvisende, med tanke på indholdet i gasnettet, at kalde det naturgasnettet, da dette refererer til naturgassen fra Nordsøen.

Evida mener at følgende betegnelser i projektbekendtgørelsen bør opdateres for at dække over hele indholdet i gasnettet:

- "Naturgasdistributionsselskab" skal opdateres til "gasdistributionsselskab"
- "Naturgasforsyning" skal opdateres til "gasforsyning"
- "Naturgasdistributionsnet" skal opdateres til "gasdistributionsnet"
- "Naturgasfyr" skal opdateres til "gasfyr"
- "Naturgasledninger" skal opdateres til "gasledninger"
- "Naturgasdistributionsanlæg" skal opdateres til "gasdistributionsanlæg".

9.2. Behandlingstiden på klagesager

Energiklagenævnet og klagesager kan være en god metode til at få afprøvet og vurderet forskellige fortolkninger af projektbekendtgørelsen. Evida oplever dog, at behandlingstiderne for klagesager er længere end hvad der er hensigtsmæssigt. Tabel 2 viser de klagesager Evida har fået afgjort af Energiklagenævnet siden 2016. Behandlingstiden strækker sig over en så lang periode, at rammebetingelserne på projektkendelsestidspunktet reelt er historiske når afgørelsen ligger. På denne baggrund er det i praksis ikke muligt at efterprøve tvivlsspørgsmål i forventningen om en hurtig afklaring.

Dertil ligger også det aspekt, at den lange behandlingstid holder fjernvarmeselskaberne i en position som gør, at det kan være svært at foretage nye valg.

Tabel 2 - Behandlingstid for klagesager hvor godkendelse eller påklage ikke er trukket tilbage af kommune

Værk og kommune	Dato for projekt-godkendelse	Dato for påklage	Dato for EKNs afgørelse	Behandlingstid ved EKN
Oksbøl Varmeværk Varde	16-02-2016	15-03-2016	10-10-2016	7 mdr.
Vrå Varmeværk Hjørring	12-09-2016	10-10-2016	09-07-2018	21 mdr.
Sønderborg Forsyning Sønderborg	14-09-2016	12-10-2016	13-04-2018	18 mdr.
Skive Fjernvarme Skive	22-11-2016	20-12-2016	09-05-2018/ 02-09-2019	17 mdr.
Skive Fjernvarme Skive	05-10-2017	02-11-2017	12-02-2020	27 mdr.
Næstved Fjernvarme Næstved	28-11-2017	22-12-2017	07-11-2019	22 mdr.
Værum-Ørum Kraftvarmeværk Randers	18-01-2018	15-02-2018	14-08-2020	30 mdr.
Padborg Fjernvarme Aabenraa	05-04-2018	01-05-2018	09-09-2019	16 mdr.
Vrå Varmeværk Hjørring	07-12-2018	04-01-2019	11-03-2019	3 mdr.
Vordingborg Fjernvarme Vordingborg	12-02-2019	12-03-2018	06-09-2019	18 mdr.

Med venlig hilsen

Peter Kristensen
 Chef for Marked og Forretningsudvikling

Til: Energistyrelsen (ens@ens.dk)
Cc: Anne Christine Matzon (acm@ens.dk), Lotte Bjergaard Jensen (lobje@ens.dk)
Fra: CO (co@co-industri.dk)
Titel: SV: Ekstern høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg
E-mailtitel: SV: Ekstern høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (ENS Id nr.: 2215618)
Sendt: 28-10-2020 09:13

CO-industri bekræfter modtaget høring. Vi skal i den forbindelse meddele, at vi ikke agter at afgive høringsvar i det aktuelle emne.

M.v.h.

f./ Henrik Jensen

Med venlig hilsen
Signe Nyholm-Hansen
Kontorassistent

Det er os med overenskomster og faglige fællesskaber

CO-industri

Molestien 7, 3.
2450 København SV
Telefon dir.: +45 33 63 80 38
Telefon: +45 33 63 80 00
snh@co-industri.dk

Fra: Anne Christine Matzon <acm@ens.dk>

Sendt: 2. oktober 2020 10:08

Til: Anne Christine Matzon <acm@ens.dk>

Emne: ingEkstern høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (ENS Id nr.: 2215618)

Kære høringspart

Hermed udsendes i høring udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Høringsvar kan sendes pr. e-mail til ens@ens.dk med kopi til lobje@ens.dk og acm@ens.dk, **senest fredag den 30. oktober 2020.**

Høringsvar bedes venligst angive følgende journalnummer: 2020-10897

Se venligst vedhæftede dokumenter for yderligere oplysninger. Høringen offentliggøres på www.hoeringsportalen.dk

Med venlig hilsen / Best regards

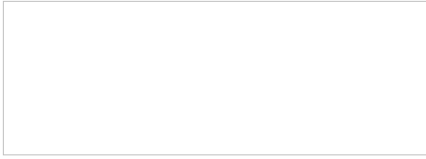
Anne Christine Matzon

Specialkonsulent / Special Advisor

Center for forsyning / Centre for Utilities and Supply

Mobil / Cell
E-mail

+45 33 95 56 15
acm@ens.dk

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities

Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

Til: Anne Christine Matzon (acm@ens.dk)
Fra: Dansk Arbejdsgiverforening (da@da.dk)
Titel: SV: Ekstern høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg
E-mailtitel: SV: Ekstern høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (ENS Id nr.: 2215618)
Sendt: 02-10-2020 11:16

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af d.d. vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Susanne Borvang
Chefsekretær

Fra: Anne Christine Matzon <acm@ens.dk>
Sendt: 2. oktober 2020 10:08
Til: Anne Christine Matzon <acm@ens.dk>
Emne: Ekstern høring: Udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (ENS Id nr.: 2215618)

Kære høringspart

Hermed udsendes i høring udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

Høringssvar kan sendes pr. e-mail til ens@ens.dk med kopi til lobje@ens.dk og acm@ens.dk, **senest fredag den 30. oktober 2020.**

Høringssvar bedes venligst angive følgende journalnummer: 2020-10897

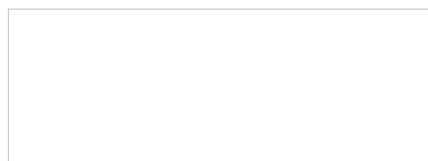
Se venligst vedhæftede dokumenter for yderligere oplysninger. Høringen offentliggøres på www.hoeringsportalen.dk

Med venlig hilsen / Best regards

Anne Christine Matzon

Specialkonsulent / Special Advisor
Center for forsyning / Centre for Utilities and Supply

Mobil / Cell +45 33 95 56 15
E-mail acm@ens.dk

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities

Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

ens@ens.dk; acm@ens.dk

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Att.: Anne Christine Matzon

Sagsansvarlig
Pernille Aagaard Truelsen
Partner, advokat (H), ph.d.

Sagsbehandler
Pernille Aagaard Truelsen
Partner, advokat (H), ph.d.

Åboulevarden 49C, 4. sal
8000 Aarhus C

+45 86 18 00 60
+45 25 29 08 40

Sagsnr. 14752

paa@eom.dk
www.eom.dk

CVR-nr. 41460830

26. november 2020

Vedr. Høring vedr. udkast til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg

I tilknytning til ovennævnte høring retter jeg henvendelse på vegne af Rønne Varme A/S. Rønne Varme A/S er via TV ” blevet opmærksom på, at Bornholms Regionskommune har afgivet et høringssvar til bekendtgørelsen, hvori kommunen argumenterer for, at fjernelse af kraftvarmekravet ikke skal gælde for Bornholm, og nogle særlige regler skal gælde for den samfundsøkonomiske beregning, at kommunen skal kunne afslå projektforslag med henvisning til kommunale ”varmeplaner”. Følgende fremgår af TV2 Bornholms hjemmeside:

I sit høringssvar til Energistyrelsen fandt Bornholms Regionskommune "det vigtigt at sikre, at den nye bekendtgørelse værnede om offentlige investeringer i tilstrækkelig grad". Med offentlige investeringer kan Bornholms Regionskommune meget vel tænke på det kommunalt ejede selskab Bornholms Energi og Forsyning, der har investeret mange penge i en ombygning af den såkaldte blok 6.

Det bør præciseres, at der ved den samfundsøkonomiske vurdering af nye anlæg der opføres i områder, der tidligere har været omfattet af kraftvarmekravet skal tage hensyn til allerede foretagne investeringer og at det er obligatorisk med en bred samfundsøkonomisk vurdering, hvor der lægges særlig vægt på lokale, vigtige samfundsmæssige effekter, f.eks. forsyningssikkerhed, miljø, arbejdspladser, afledt teknologisk udvikling m.m. Det bør samtidig sikres at kommunen kan give afslag på projekter, der er i strid med den gældende varmeplan, skriver Bornholms Regionskommune i sit høringssvar.

Høringssvaret er afgivet efter en såkaldt formandsbeslutning af borgmester Winni Grosbøll. Det vil sige, at det er sket, uden at det har været drøftet politisk i kommunalbestyrelsen først.

Hertil skal jeg på vegne af Rønne Varme A/S oplyse, at Rønne Varme A/S ønsker kraftvarmekravet fjernet, således som det følger af høringsudkast til projektbekendtgørelsen. Ligeledes ønsker Rønne Varme A/S heller ikke at kommunen af hensyn til kommunens egne driftsøkonomiske interesse eller andet kan afvise projektforslag med henvisning til kommunens varmeplaner

Årsagen til, at Bornholms Regionskommune ønsker kraftvarmekravet fastholdt og ikke ønsker at der gives kommuner mulighed for at afslå at godkende projektforslag med henvisning til kommunens varmeplan er, at Bornholms Regionskommuner ikke evner at adskille kommunens ejerinteresser fra kommunens myndighedsopgaven efter varmforsyningsloven. Bornholms Regionskommune er ejer af Bornholms Elproduktion A/S, der ejer og driver et kraftvarmeværk i Rønne. Bornholms Elproduktion A/S har opsagt leveringsaftalen med Rønne Varme og fordoblet varmeprisen i 2020. Inden da havde Bornholms Elproduktion A/S forsøgt også i opsigelsesperioden at fordoble varmeprisen, hvilket efterfølgende medførte en voldgiftssag mellem parterne som Rønne Varme. Mellem parterne verserer pt. en sag om varmeprisens lovlighed ved Forsyningstilsynet. Bornholms Elproduktion A/S valgte tillige uden aftale med Rønne Varme og i strid med kontrakten at foretage en ombygning af blok 6 til flis i 2015-2017.

Bornholms Regionskommune har på grund af kommunens ejerinteresser i Bornholms Elproduktion A/S stedse afvist Rønne Varme A/S ansøgninger om et etablere eget varmereproduktionsanlæg, hvor borgmesteren i Bornholms Regionskommune har udtalt "*Jeg vil med alt, hvad jeg kan, kæmpe imod det.*", se vedlagte artikel af 11. juni 2019 fra Bornholms Tidende. Lignende udtalelse er tidligere kommet fra kommunens kommunaldirektør tidligere.

Rønne Varme A/S har blandt andet på baggrund af disse udtalelse og dermed den formodede inhabilitet hos Bornholms Regionskommunen ved behandling af Rønne Varme A/S projektforslag den 25. januar 2019 forsøgt at få Energistyrelsen til at gøre brug af styrelsens call-in beføjelse efter § 31 i projektbekendtgørelse, se vedlagte ansøgning. Energistyrelsen afviste desværre at gøre brug af call in beføjelsen, og Bornholms Regionskommune meddelte afslag til Rønne Varme A/S ansøgning om projektgodkendelse af eget produktionsanlæg. Med udtalelserne fra Bornholms Regionskommune og høringsvaret er det Rønne Varme A/S opfattelse at uanset, hvor stor samfundsøkonomisk gevinst, der er i Rønne Varme A/S projektforslag vil Bornholms Regionskommune altid melde afslag.

Med venlig hilsen

Pernille Aagaard Truelsen